চতুৰ্থ অধ্যায়

ঊনবিংশ শতিকাত অসম বিষয়ক অসমীয়া আৰু অন্যান্য ভাষাত প্ৰকাশিত গ্ৰন্থ ঃ এক সমীক্ষাত্মক অধ্যয়ন

চতুৰ্থ অধ্যায়

ঊনবিংশ শতিকাত অসম বিষয়ক অসমীয়া আৰু অন্যান্য ভাষাত প্ৰকাশিত গ্ৰন্থ্ ঃ এক সমীক্ষাত্মক অধ্যয়ন

প্ৰাক কথা ঃ ঊনবিংশ শতিকাত প্ৰকাশিত অধিকাংশ গ্ৰন্থই দুষ্প্ৰাপ্য। গ্ৰন্থসমূহৰ নাম, প্ৰণেতা, সংকলক, সম্পাদক, মুদ্ৰক, প্ৰকাশক, সময়, ভাষা, পৃষ্ঠা, মূল্য, পৰিচয় আদি ক্ৰম অনুসৰি উল্লেখ কৰা হৈছে। ঊনবিংশ শতিকাৰ পূৰ্বৰ পুথিসমূহ ঘাইকৈ ধৰ্মীয়, আধ্যাত্মিক, জ্যোতিষ, তন্ত্ৰ-মন্ত্ৰ বিষয়ক আছিল। শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৰ আৰু মাধৱদেৱৰ সৃষ্টিসমূহ গদ্য আৰু পদ্যৰে ৰচিত। ভট্টদেৱৰ *'কথা-ভাগৱত', 'কথা-গীতা', 'কথা-ভক্তি ৰত্নাকৰ'* আৰু চক্ৰপাণি বৈৰাগীৰ *'কথা-গুৰু-চৰিত'*ৰ বাহিৰে বাকীবোৰ পদ্যত লিখা। গণিত বা বিশ্ব ব্ৰহ্মাণ্ডৰ বৈজ্ঞানিক তাত্বিক পুথিও ৰচিত হৈছিল কাব্যিক ছন্দত। ঊনবিংশ শতিকাৰ পূৰ্বে আহোম স্বৰ্গদেউসকলৰ আগ্ৰহ আৰু নিৰ্দেশ অনুসৰি টাই-আহোম আৰু অসমীয়া ভাষাত ৰচিত বুৰঞ্জী পুথিৰ হিচাপ পোৱা নাই। ১৭৯৫ খ্ৰীঃত টেঙাই মহনৰ *'বৰ অম্ৰ'* আৰু ৰমাকান্ত মলাঘৰীয়া বৰুৱাৰ *'লতি অম্ৰ'* পাণ্ডুলিপি অৱস্থাতে আছে।[১]

ঊনবিংশ শতিকাৰ প্ৰাক্‌কালত Thomas Welsh, David Scott, Francis Jenkins, C.S. Mullan, Robert Boileau Pemberton, Alexendar Mackenzi, J.R.Cunningham আদিয়ে অসমৰ তথ্য সন্নিৱিষ্ট কৰি যুগুত কৰা পাণ্ডুলিপি পৰৱৰ্তী সময়ত প্ৰকাশিত হৈছে। কিছু পাণ্ডুলিপি Ethnography Office, Shillong, Imperial Records, Calcutta, Indian Office Library, Londonত সংৰক্ষিত আছে। ইংৰাজৰ আগমনত পাশ্চাত্য সংস্কৃতিৰ বৌদ্ধিক ধাৰা অনুসৰি শতিকাৰ প্ৰথম দশকত ইংৰাজী গ্ৰন্থৰ লগতে অসম বিষয়ক তথ্যও প্ৰকাশ হ'বলৈ ধৰে। জ'ন পিটাৰ ৱেডৰ *An Account of Assam,* ফ্ৰান্সিছ হেমিলটনৰ *An Account of Assam,* ডেভিড স্কটৰ স্মৃতিকথাৰ পত্ৰাৱলী '*Memoir*

[১] টেঙাই মহন পণ্ডিতৰ 'বৰ অম্ৰ' আৰু ৰমাকান্ত মলাঘৰীয়া বৰুৱাৰ 'লতি অম্ৰ' বিংশ শতিকাৰ ১৯৬৪ খ্ৰীষ্টাব্দত বিমলাকান্ত বৰুৱা আৰু নন্দনাথ দেওধাই ফুকনৰ সম্পাদনাত একত্ৰিত সংকলন ৰূপে অসম চৰকাৰৰ গুৱাহাটীস্থিত বুৰঞ্জী আৰু পুৰাতত্ব বিভাগৰ দ্বাৰা 'Ahom Lexicons' Part - I (Bar-Amra) আৰু Part - II (Loti-Amra) নামেৰে ইংৰাজী ব্যাখ্যাসহ প্ৰকাশিত হয়।

of the Late David Scott' আৰু টমাছ ৰেলছৰ *Geographical Sketch of Assam, Report on Assam* আদি অসম বিষয়ক লিখাবোৰ আলোচনীত প্ৰকাশৰ পিছত গ্ৰন্থ ৰূপতো ওলায়। জ'ন পিটাৰ ৰেড পেছাত এগৰাকী চিকিৎসক আছিল যদিও, তেওঁ অসমৰ বুৰঞ্জী প্ৰণয়ন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰথম গৰাকী ইউৰোপীয় বুৰঞ্জীবিদ।

ইংৰাজী প্ৰবন্ধসমূহ *Journal of the Asiatic Society of Bengal, Calcutta Gazette, The Bengal Gazette, The Friend of India, Calcutta Review, Assam News, The Times of Assam, Asiatic Annual Register* আৰু বাংলা প্ৰবন্ধসমূহ 'সমাচাৰ দৰ্পণ', 'বঙ্গদূত', 'সমাচাৰ চন্দ্ৰিকা', 'সংবাদ প্ৰভাকৰ', 'পূৰ্ণচন্দ্ৰোদয়', 'তত্ত্ববোধিনী পত্ৰিকা', 'দিকদৰ্শন', 'সংবাদ ভাস্কৰ' আদিত প্ৰকাশিত হৈছিল। অসমীয়া লিখনি সমূহ *'অৰুণোদই', 'আসাম বিলাসিনী', 'জোনাকী', 'আসাম বন্ধু', 'আসাম মিহিৰ', 'আসাম দৰ্পণ', 'চন্দ্ৰোদয়', 'আসাম দীপক', 'মৌ', 'ল'ৰাৰ বন্ধু', 'আসাম তৰা'* আদিত প্ৰকাশিত হৈছিল।

৪.০১. **ঊনবিংশ শতিকাত প্ৰকাশিত অসমৰ কিছু উল্লেখযোগ্য গ্ৰন্থ ঃ**

ঊনবিংশ শতিকাৰ প্ৰথম দশকত ভালেসংখ্যক হস্তলিখিত পুথি ৰচিত হৈছিল যদিও সেই সময়ত মুদ্ৰণ যন্ত্ৰৰে গ্ৰন্থ ছপা কৰা ব্যৱস্থা নথকাত সেইসমূহ হস্তলিখিত পুথি মুদ্ৰণৰ মুখ দেখা নাপালে। সেই সময়তেই দৰঙৰ ৰজা খড়গনাৰায়ণৰ পৃষ্ঠপোষকতাত ৰতিকান্ত দ্বিজে *'খৰ্গনাৰায়ণ ৰাজবংশাৱলী'* গ্ৰন্থখন ৰচনা কৰে। দৰঙৰ পৰৱৰ্তী ৰজা কৃষ্ণনাৰায়ণৰ দিনতে সূৰ্য্যখড়ি দৈৱজ্ঞই *'দৰঙ্গ ৰাজবংশাৱী'* গ্ৰন্থখন লিখি উলিয়ায়। ২১৩ খন চিত্ৰ সম্বলিত সাঁচিপতীয়া এই গ্ৰন্থখনৰ ৰচনা ১৮০৫ খ্ৰীঃত সমুদ্ৰনাৰায়ণৰ দিনত সম্পূৰ্ণ হয়। ১৮০৬ খ্ৰীঃত সূৰ্য্যখড়ি দৈৱজ্ঞই ঘোঁৰাৰ চিকিৎসা বিষয়ক *'অশ্বনিদান'* নামৰ আন এখন পুথি ৰচনা কৰে। আনহাতে শতিকাৰ প্ৰথম দশকত শ্ৰীনাথ দুৱৰা বৰুৱাই আহোম ৰাজবংশৰ তুংখুঙীয়া ফৈদৰ ৰজাসকলৰ বংশাৱলী বৰ্ণনা কৰি ১৮০৬ খ্ৰীঃত ৰচনা কৰে *'তুংখুঙীয়া বুৰঞ্জী'*। শ্ৰীনাথ দুৱৰা বৰুৱাৰ *'তুংখুঙীয়া বুৰঞ্জী'* গ্ৰন্থখন ১৭২৫ শকত *'দুৱৰাজনা বৰবৰুৱাই লেখোৱা বুৰঞ্জী'* বুলি প্ৰস্তাৱনাত লিখাৰ উপৰি সূৰ্য্য কুমাৰ ভূঞাই *'তুংখুঙীয়া বুৰঞ্জী'*ক *'অসমীয়া বুৰঞ্জী সাহিত্যৰ এটি বহুমূলীয়া সম্পদ'* বুলি উল্লেখ কৰিছে।[২] ১৮১০ খ্ৰীঃত ৰুচিনাথ (কামৰূপী) বুঢ়াগোহাঞিৰ *'সংস্কৃত-আসামী-কামৰূপী শব্দকোষ'*[৩], ১৮০৫ খ্ৰীঃত টমাছ ৰেলছৰ *Geographical Sketch of Assam* আৰু ১৮০৮ খ্ৰীঃত Walter Hamilton ৰ *Commerce of Assam : A Desultory Notice of Assam* আদি পাণ্ডুলিপি

---

[২] সূৰ্য্যকুমাৰ ভূঞা (সম্পা.), তুংখুঙীয়া বুৰঞ্জী, ১৯৩২, পাতনি।

[৩] ৰুচিনাথ বুঢ়াগোহাঞি, *সংস্কৃত-আসামী-কামৰূপী-শব্দকোষ,* সম্পা. দেৱব্ৰত শৰ্মা, অসমীয়া জাতীয় অভিধান প্ৰকাশন, মালৌ আলি, যোৰহাট, ২০১২।

অৱস্থাতেই থাকি যায়। মহম্মদ কাজিমে ফার্চী ভাষাত লিখা *'আলমগিৰ নামা'* গ্ৰন্থৰ অসম সম্পৰ্কীয় অংশখিনি Henry Vansittart এ ইংৰাজীলৈ অনুবাদ কৰি Supplimental Volumes to the Works of Sir William Jones, Part I ১৮০১ খ্ৰীঃত প্ৰকাশ কৰে। ১৮০৭ খ্ৰীঃত *A Descriptive of Assam* নামৰ লিখনিটো ছপা হয়। ঊনবিংশ শতিকাত অসমত ছপাযন্ত্ৰৰ যোগেদি গ্ৰন্থ প্ৰকাশনৰ কাম আৰম্ভ হ'ল যদিও, পূৰ্বৰ পৰম্পৰা অনুযায়ী সাঁচিপাতত হস্তলিখিত ৰূপতো গ্ৰন্থ প্ৰণয়নৰ কাম অব্যাহত থাকে।[৪]

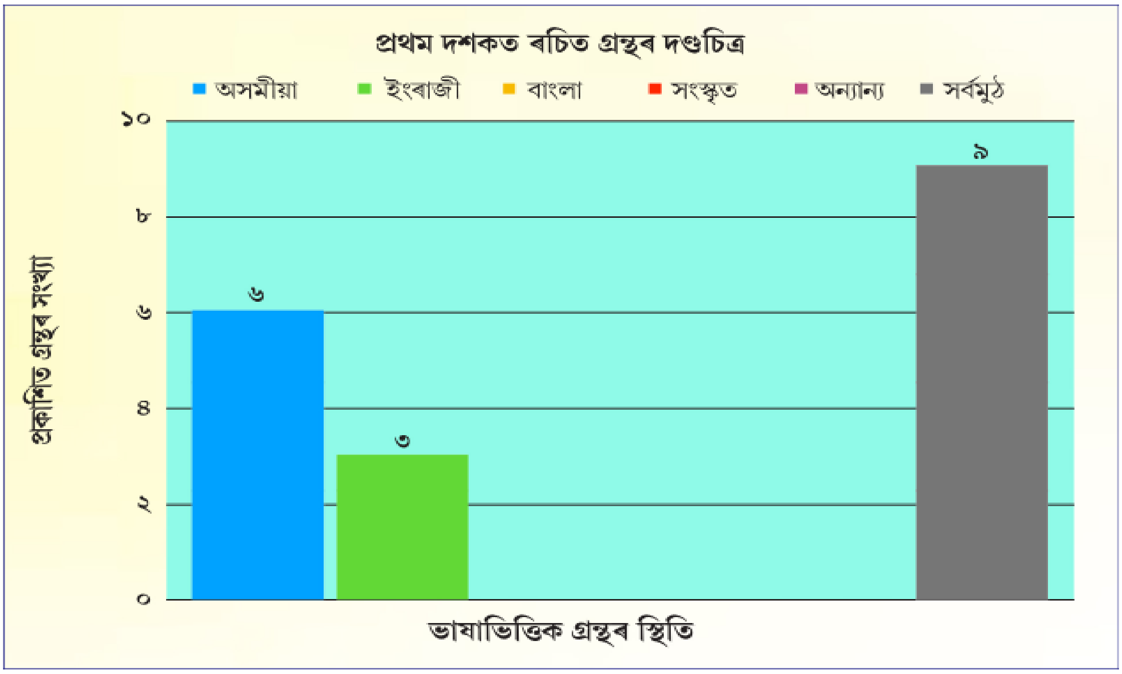

ৰেখাচিত্ৰ - ১

দ্বিতীয় দশকত বাইবেলৰ বিভিন্ন অংশৰ পৃথক অনুবাদেৰে ৭ খন অসমীয়া গ্ৰন্থ আৰু ১ খন ইংৰাজী গ্ৰন্থৰে মুঠ ৮ খন গ্ৰন্থ প্ৰকাশিত হয়। অসমৰ গ্ৰন্থ প্ৰকাশনৰ ক্ষেত্ৰত যুগান্তকাৰী দ্বিতীয় দশকত অসমীয়া ভাষাত প্ৰথমখন মুদ্ৰিত গ্ৰন্থ হৈছে *ধৰ্ম্মপুস্তক* অন্তভাগ। গ্ৰন্থখন শ্ৰীৰামপুৰত বেপ্টিষ্ট মিছন প্ৰেছৰ পৰা উইলিয়াম কেৰীৰ উদ্যোগত প্ৰকাশিত হয়। বাইবেলৰ 'নিউ টেষ্টামেণ্ট' খণ্ডটো আত্মাৰাম শৰ্ম্মাৰ দ্বাৰা অনূদিত। 'ধৰ্ম্মপুস্তক' প্ৰকাশৰ চন, তাৰিখৰ আসোঁৱাহ, বিতৰ্কৰ সবিশেষ দ্বিতীয় অধ্যায়ত আলোচনা কৰা হৈছে। ইষ্ট-ইণ্ডিয়া কোম্পানীৰ আঁচনি অনুসৰি ইংৰাজ বিষয়া ফ্ৰান্সিছ হেমিলটন ১৮০৭ খ্ৰীঃত অসমলৈ আহি ১৮০৮ ৰ পৰা ১৮১৪ খ্ৰীঃলৈ চৌদিশ পৰ্যবেক্ষণেৰে তথ্য সংগ্ৰহ কৰি প্ৰস্তুত কৰা *'An Account of Assam, with Some Notices Concerning the Neighbouring Territories'* নামৰ লেখাটো

---

৪. পৰিশিষ্ট **'ৱ'** ত ঊনবিংশ শতিকাত প্ৰতিলিপি কৰণৰে প্ৰস্তুত কৰা ৬৩ খন হস্তলিখিত পুথিৰ তালিকা দিয়া হৈছে।

১৮২০ খ্ৰীঃত লণ্ডনৰ পৰা প্ৰকাশিত Annals of Oriental Literature, Vol-II ত প্ৰকাশ পায়। অসম সন্দৰ্ভত ছপা ৰূপত প্ৰকাশিত এই লেখাটো অসমৰ গ্ৰন্থ প্ৰকাশন ব্যৱস্থাত তথ্য সম্পদৰূপে উল্লেখযোগ্য। এই পাণ্ডুলিপিটো লণ্ডনৰ 'ইণ্ডিয়া অফিচ লাইব্ৰেৰী'ত সংৰক্ষিত হৈ আছে।

তৃতীয় দশকত প্ৰকাশিত ১০ খন গ্ৰন্থৰ ৩ খন অসমীয়া, ২ খন ইংৰাজী আৰু ৫ খন বাংলা ভাষাৰ। জ্যোতিষ শাস্ত্ৰীয় দুখন পুথি যথাক্ৰমে হৰিদেৱ শৰ্মাৰ ৩৩ পৃষ্ঠাৰ *'জ্যোতিষ সংক্ষেপ'*[৫] আৰু ৰঘু নন্দৰ *'জ্যোতিষ তত্ত্ব'*ৰ পাণ্ডুলিপি প্ৰস্তুত হয় ১৮২৫ খ্ৰীঃত। ১৮২৭ খ্ৰীষ্টাব্দত অসম বিষয়ক ইংৰাজী ভাষাত দুখন গ্ৰন্থ কলিকতা আৰু লণ্ডনৰ পৰা প্ৰকাশ হয়। ১৮২৯ খ্ৰীষ্টাব্দত হলিৰাম ঢেকিয়াল ফুকনে লিখা *'আসাম বুরঞ্জি'*[৬]ৰ চাৰিটা খণ্ডৰ লগতে এটি একত্ৰ সংকলনো প্ৰকাশ পায়। গ্ৰন্থখনৰ বিষয়ে বঙ্গৰ 'সমাচাৰ দৰ্পণ', 'ইণ্ডিয়া গেজেট' আদিত চৰ্চা হোৱাৰ উপৰি বিনামূলীয়া বিতৰণৰ সংবাদো 'বঙ্গদূত'ৰ ৭ নৱেম্বৰ, ১৮২৯ সংখ্যাত প্ৰকাশিত হৈছিল।[৭] সুকুমাৰ সেনে 'বাংলা সাহিত্যে গদ্য' শীৰ্ষক গ্ৰন্থত এই বুৰঞ্জী বিষয়ক গ্ৰন্থখনক স্বকীয় সৃষ্টি, অৰ্থাৎ ইংৰাজী অনুবাদ নোহোৱা বাংলা ভাষাত প্ৰকাশিত প্ৰথম মৌলিক ৰচনা বুলি মন্তব্য কৰিছে।[৮] আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকনে 'In no department of literature do the Assamese appear to have been successful than in history' বুলি *A Few Remarks on the Assamese Language* গ্ৰন্থত লিখিছে। অসমৰ সৰ্বপ্ৰথম মুদ্ৰিত বুৰঞ্জী গ্ৰন্থ *'আসাম বুরঞ্জি'*য়ে তৃতীয় দশকক প্ৰতিনিধিত্ব কৰি গ্ৰন্থ প্ৰকাশনক গতিশীল কৰি তোলে।

চতুৰ্থ দশকত তৃতীয় দশকৰ তুলনাত গ্ৰন্থ প্ৰকাশ ছয়গুণে বৃদ্ধি হয়। জীৱনীমূলক, আধ্যাত্মিক, ইতিহাস, ভাষা, ইংৰাজী বানান সম্পৰ্কীয়, গ্ৰন্থপঞ্জী, চাহ বিষয়ক, ভূগোল, বানপানী আদি বিষয়ক ৫৪ খন গ্ৰন্থ প্ৰকাশ পায়। ইয়াৰে ১৬ খন ইংৰাজী, ৩০ খন অসমীয়া, ১ খন সংস্কৃত আৰু ৭ খন অন্যান্য ভাষাত লিখিত। ১৮৩৫ খ্ৰীঃত *'বাৰে ভূঞাৰ বুৰঞ্জী'* লিখে ধৰ্ম্মেশ্বৰ ভূঞা আৰু মনপুৰ দত্ত ভূঞাই।[৯] ১৮৩৮ খ্ৰীঃত ৰচিত বিশ্বেশ্বৰ বৈদধীপৰ *'বেলিমাৰৰ বুৰঞ্জী'* আৰু বিৰূপাক্ষ ন্যায়বাগীশৰ *'বিজনী বংশাৱলী'* কাব্যিক ছন্দত ৰচিত হয় যদিও শতিকাটোৰ ভিতৰত মুদ্ৰিত ৰূপত প্ৰকাশ নহ'ল। দৰঙৰ ৰজা

---

৫. Maheswar Neog, *The Resusciation of the Assamese Language,* Pp. 461.

৬. হলিৰাম ঢেকিয়াল ফুকন, *আসাম বুৰঞ্জী,* সম্পা. যতীন্দ্ৰমোহন ভট্টাচাৰ্য্য, পুনৰমুদ্ৰিত সংস্কৰণ, সম্পাদকেৰ নিবেদন, *আসাম বুরঞ্জি,* প্ৰকা. মোক্ষদা পুস্তকালয়, গুৱাহাটী, সং, ১৯৬২ খ্ৰীঃ, পৃ, ১৯।

৭. উল্লিখিত, পৰিশিষ্ট।

৮. প্ৰাগুক্ত।

৯. ৰাধিকাপ্ৰসাদ বৰুৱাৰ দ্বাৰা সংগৃহীত আৰু ভগৱতীপ্ৰসাদ বৰুৱাৰ 'বৰুৱা পুথি-ঠগা' পুথিভঁৰালত সংৰক্ষিত পাণ্ডুলিপি ১৯৬২ খ্ৰীঃত গ্ৰন্থাকাৰে প্ৰকাশ হৈ ওলায়।

জগৎনাৰায়ণৰ পুত্ৰ গন্ধৰ্ব্বনাৰায়ণৰ নিৰ্দেশত অসমীয়া ভাষাত কাব্যিক ছন্দত সূৰ্য্যদেৱ সিদ্ধান্তবাগীশে ১৮৪০ খ্ৰীঃত *'গন্ধৰ্ব্বনাৰায়ণৰ বংশাৱলী'* ৰচনা কৰিছিল যদিও প্ৰকাশ নেপালে।[১০] ১৮৩৯ খ্ৰীঃত জাদুৰাম বৰুৱাই অসমীয়া ভাষাৰ শব্দ সম্ভাৰৰ বঙলা শব্দানুবাদেৰে *'বঙলা-অসমীয়া-অভিধান'*[১১] প্ৰণয়ন কৰিছিল। ব্ৰিটিছ চৰকাৰৰ অধীনত চাকৰি কৰা বৰুৱাই পাণ্ডুলিপিটো অসমৰ মুখ্য আয়ুক্ত ফ্ৰান্সিছ জেনকিন্সক উপহাৰ দিছিল[১২]। জেনকিন্সে আকৌ সেইখন মিছনাৰীসকলৰ হাতত অৰ্পণ কৰে।[১৩] কিন্তু দুৰ্ভাগ্যজনকভাৱে পাণ্ডুলিপিটো সন্ধানহীন হৈ পৰে। পৰৱৰ্তী কালত ১৮৬৭ খ্ৰীঃত 'অসমীয়া-ইংৰাজী অভিধান' প্ৰণেতা মাইলছ ব্ৰনছনে এই বিষয়ে উল্লেখ কৰিছে এইদৰে,-

> *"The system of orthography adopted in this work, is that of Joduram Borua, a learned Assamese Pundit, which it is believed much better corresponds with the actual pronunciation of the people that any other system met with."*[১৪]

অসমৰ মাটিত শদিয়াত স্থাপিত ছপাশালৰ মুদ্ৰণ যন্ত্ৰত মুদ্ৰিত প্ৰথম পুথি *A Spelling Book in English, Assamese and Tai* গ্ৰন্থখনত ইংৰাজী, অসমীয়া আৰু টাই (শ্যান) ভাষাৰ বৰ্ণ পৰিচয়, আখৰ জোঁটনি, বাক্য গঠন প্ৰণালী আৰু শব্দৰ উচ্চাৰণ আদি পাঠ সন্নিৰিষ্ট কৰা হৈছে। ন-শিকাৰুৰ বাবে প্ৰস্তুত কৰা পুথিখনত ইংৰাজী, অসমীয়া আৰু টাই ভাষা ৰোমান লিপিত লিখিছে। সেই সময়ত শদিয়াৰ জনসংখ্যা অসমীয়া ২৫০০ আৰু খামতি ১৫০০ বুলি গ্ৰন্থখনত উল্লেখ আছে। গ্ৰন্থখন ৫০০ কপি মুদ্ৰিত হৈছিল।

পঞ্চম দশকত ভাষা, ইতিহাস, আধ্যাত্মিক, গণিত, ভ্ৰমণ, শিক্ষামূলক, ভূগোল, গীত, সাধু আৰু অন্যান্য বিষয়ক ৬৫ খন প্ৰকাশিত গ্ৰন্থৰ ২০ খন ইংৰাজী, ৭ খন বাংলা আৰু ৩৮ খন অসমীয়া ভাষাৰ। উল্লেখযোগ্য গ্ৰন্থসমূহৰ ভিতৰত,- *'A Descriptive Account of Assam'*, *'আসাম বুৰঞ্জি'*, *'আসাম বুৰঞ্জী'*, *'অসমীয়া লৰাৰ মিত্ৰ'*, *'সদৰ দেওয়ানী নিষ্পত্তি'*, *'ফুকন দেওয়ানৰ কায়দা বন্দি'*, *'A Grammatical Notices on the Assamese Language'*, *'কিতাবত মঞ্জৰী'*, *'পদগণিত'*, *'লীলাৱতী'*, *'The New Testament of Our Lord and Savior Jesus Christ : Translated into Assamese Language'* আদি অন্যতম।

---

[১০] খাঁ চৌধুৰী আমানতউল্লা আহমদ, *কোচবিহারের ইতিহাস,* প্ৰথম খণ্ড, প্ৰকা. মডাৰ্ণ বুক এজেন্সি, কলিকতা। ঐতিহাসিক উপাদানাৱলী (Bibliographs)।

[১১] ডিম্বেশ্বৰ নেওগ, *অসমীয়া সাহিত্যৰ বুৰঞ্জী,* পৃ.৫৮২।

[১২] Birinchi Kumra Barua, *History of Assamese Literature.*

[১৩] S.K.Bhuyan, *Early British Relations with Assam,* P. 32.

[১৪] মাইলছ ব্ৰনছন, *অসমীয়া-ইংৰাজী অভিধান।*

ষষ্ঠ দশকত প্ৰকাশিত ৪৬ খনৰ ১৭ খন ইংৰাজী, ৩ খন বাংলা আৰু ২৬ খন অসমীয়া ভাষাৰ গ্ৰন্থ। ১৮৫৬, ১৮৫৯, ১৮৬০ খ্ৰীষ্টাব্দত একোখনকৈ আৰু ১৮৫৫ খ্ৰীষ্টাব্দত ১১ খন গ্ৰন্থ প্ৰকাশ হয়। আধ্যাত্মিক, ভূগোল, ইতিহাস, ৰাজনীতি, অনুবাদ, ভাষা, ভ্ৰমণ, ব্যাকৰণ, শিক্ষা আৰু আইন বিষয়ক গ্ৰন্থৰ উপৰি প্ৰতিবেদন বিষয়ক কিছু গ্ৰন্থও প্ৰকাশ হয়। প্ৰতিবেদনসমূহ গাইগুটীয়া খণ্ড আৰু একাধিক প্ৰতিবেদন একত্ৰ ৰূপতো প্ৰকাশিত হৈছে। অসমত অসমীয়া ভাষাক সুদৃঢ় ৰূপত প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকনে ঐতিহ্য, স্বকীয় পৰিচয়, ঐতিহাসিক তথ্যৰে চহকী অসমীয়া ভাষাত ৰচিত ৬২খন ধৰ্মীয় আৰু ৪০ খন নাটকৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰি *'A Few Remarks on the Assamese Language and on Vernacular Education'* গ্ৰন্থৰে অসমীয়া ভাষাৰ যুক্তিযুক্ততা দাঙি ধৰিছে। এনে যুক্তিয়ে ব্ৰিটিছ চৰকাৰক বাংলাৰ পৰিৱৰ্তে পুনৰ অসমীয়া ভাষাৰ প্ৰচলন কৰিবলৈ সৈমান কৰাইছিল। ফুকনে এই দশকত প্ৰস্তুত কৰা অপ্ৰকাশিত *'English and Assamese Dictionary'* গ্ৰন্থখনৰ পাণ্ডুলিপিৰ কোনো শুংসূত্ৰ নোপোৱাটো দুৰ্ভাগ্যজনক। 'অৰুণোদই' আলোচনীৰ ১৮৫৬ খ্ৰীঃৰ ডিচেম্বৰ সংখ্যাত এই গ্ৰন্থৰ কিছু পাঠ প্ৰকাশিত হৈছিল। মাধৱদেৱৰ তিৰোভাৱৰ ২৬০ বছৰ পাছত 'নামঘোষা'[১৫] প্ৰথম ছপা আখৰত গ্ৰন্থাকাৰে প্ৰকাশ পায়। হেমচন্দ্ৰ বৰুৱাৰ প্ৰথম অসমীয়া ব্যাকৰণ পুথি 'অসমীয়া ব্যাকৰণ' প্ৰকাশিত হয় এই দশকতেই।

১৮৫৬ খ্ৰীঃত আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকনৰ *'ইংৰাজি আৰু অসমিয়া অভিধান'* (*English and Assamese Dictionary*) ৰ ছপাকাৰ্য আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰত আৰম্ভ হৈছিল যদিও সম্পূৰ্ণ নহ'ল। ফুকনে ইংৰাজী-অসমীয়া আৰু অসমীয়া-ইংৰাজী শব্দাৰ্থৰে দুখন অভিধান প্ৰণয়নৰ প্ৰস্তুতি চলায়ো দুৰ্বিপাকত সম্পূৰ্ণ কৰিব নোৱাৰিলে। 'অৰুণোদই'ৰ ডিচেম্বৰ, ১৮৫৬ খ্ৰীঃ সংখ্যাত এই অভিধানৰ মুদ্ৰিত পৃষ্ঠাৰ নমুনা সিপিঠিত দিয়া হৈছে।[১৬]

সপ্তম দশকত প্ৰকাশিত ৩৩ খন গ্ৰন্থৰ ৮ খন ইংৰাজী, ২১ খন অসমীয়া, ১ খন বাংলা ভাষাৰ গ্ৰন্থৰ লগতে ১ খন ইংৰাজী আৰু অসমীয়া শব্দকোষ। আধ্যাত্মিক, জীৱনী, অনুবাদ, আইন, ইতিহাস আৰু অভিধান বিষয়ক গ্ৰন্থসমূহৰ লগতে *'কানীয়াৰ কীৰ্ত্তন', 'বাহিৰে ৰং চং ভিতৰে কোৱাভাতুৰী', 'ৰাম নৱমী'* আৰু মাইলছ ব্ৰনছনে প্ৰণয়ন কৰা *'অসমিয়া আৰু ইংৰাজি অভিধান'* আদি অন্যতম। অসমীয়া আৰু ইংৰাজী অভিধানখন অসমীয়া গ্ৰন্থ প্ৰকাশনৰ ইতিহাসত সৰ্বকালৰ বাবে এক ঐতিহাসিক গ্ৰন্থ ৰূপেও চিহ্নিত হৈছে। ১৮৬৭ খ্ৰীঃৰ ১২ আগষ্টত এই অভিধানৰ কাম সম্পূৰ্ণ কৰি সংকলক মাইলছ ব্ৰনছনে অভিধানৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে বক্তব্য আগবঢ়াইছে।[১৭]

---

১৫. গুণাভিৰাম বৰুৱা, *'ঘোষা পুথি ছপা হোৱাৰ বিগ্যাপন', অৰুণোদই,* ১২শ বৰ্ষ, সংখ্যা ৭, জুলাই, ১৮৫৭, পৃ.১০৩-১০৪। সম্পা. এছ.এম.হুৱাইটিং, প্ৰকা. বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰ। সংশ্লিষ্ট বিজ্ঞাপনটিৰ উদ্ধৃতি পৰিশিষ্টৰ **'ৰ'** পৃষ্ঠাত দিয়া হৈছে।

১৬. *অৰুণোদই,* সম্পা. এ.এইচ.ডেনফ'ৰ্থ, ১১ শ বৰ্ষ, সংখ্যা ১২, ডিচেম্বৰ, ১৮৫৬ খ্ৰীঃ, মুদ্ৰক আৰু প্ৰকাশক আমেৰিকান বেপ্টিষ্ট মিছন প্ৰেছ, শিৱসাগৰ, পৃ.১৮১-১৮২।

সপ্তম দশকৰ তুলনাত অষ্টম দশকত অসম বিষয়ক গ্ৰন্থ প্ৰকাশনৰ হাৰ চাৰি গুণতকৈ অধিক। প্ৰকাশিত ১৫৭ খন গ্ৰন্থৰ ভিতৰত ১১৪ খন অসমীয়া, ৩২ খন ইংৰাজী, ৩ খন বাংলা আৰু অসমৰ চাহ উদ্যোগৰ সম্পৰ্কে জাৰ্মান ভাষাত এখন গ্ৰন্থ প্ৰকাশিত হয়। তদুপৰি আনন্দৰাম বৰুৱাৰ ৭ খন সংস্কৃতত ৰচিত গ্ৰন্থ প্ৰকাশিত হয়। গ্ৰন্থকেইখন বিশ্বৰ বিদ্বৎ সমাজৰ মাজত উচ্চ প্ৰশংসিত হয়। জাৰ্মান ভাষাবিদ

আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকন প্ৰণীত অভিধানৰ মুদ্ৰিত পৃষ্ঠাৰ নমুনা ঃ

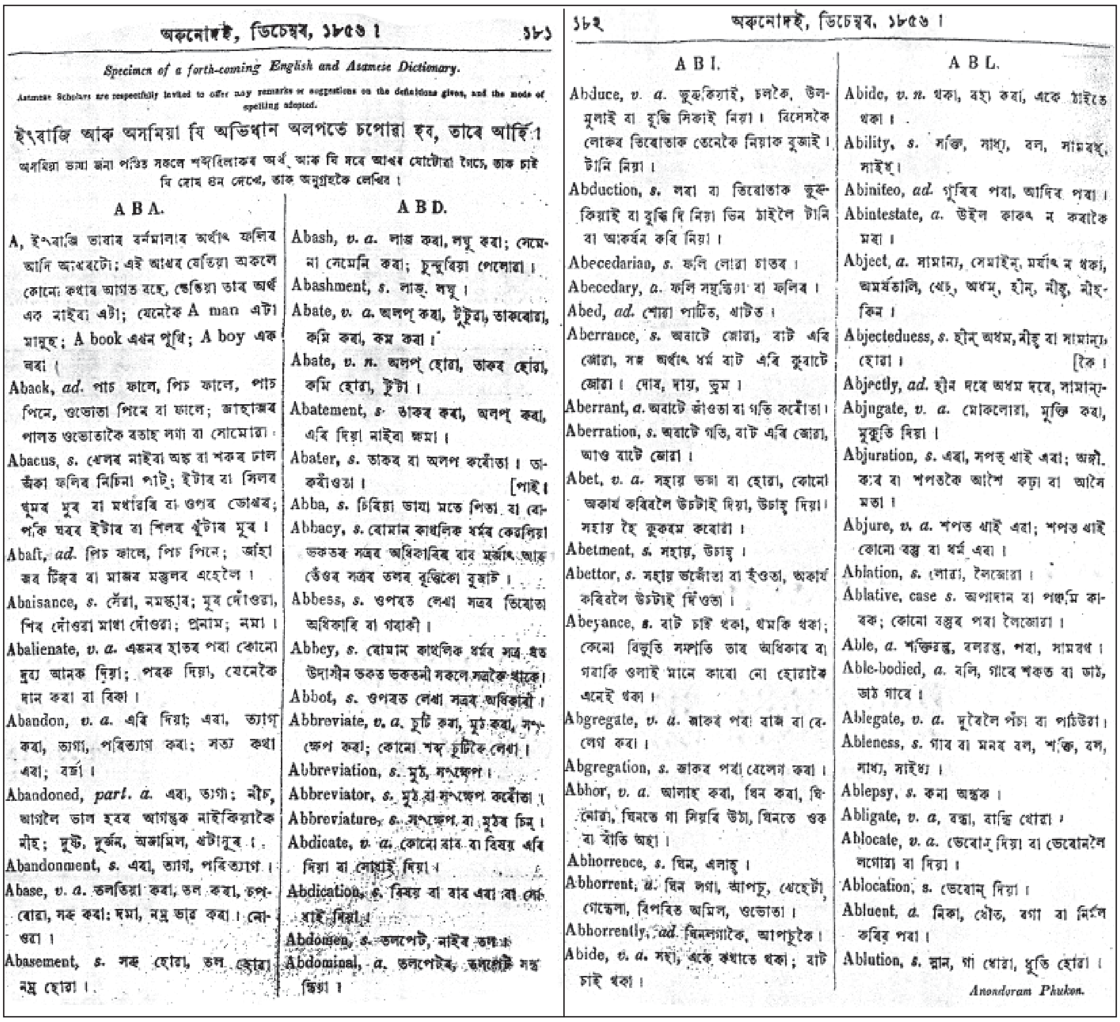

অৰুনোদই, ডিচেম্বৰ, ১৮৫৬। ১৮১

Specimen of a forth-coming English and Asamese Dictionary.

Asamese Scholars are respectfully invited to offer any remarks or suggestions on the definitions given, and the mode of spelling adopted.

ইংৰাজি আৰু অসমিয়া যি অভিধান অলপতে চপোৱা হব, তাৰে আৰ্হি।

অসমিয়া ভাষা জনা পণ্ডিত সকলে শব্দবিলাকৰ অৰ্থ, আৰু যি মতে আখৰ যোটোৱা হৈছে, তাক চাই যি দোষ গুন দেখে, তাক অনুগ্ৰহকৈ লেখিব।

A B A.

A, ইংৰাজি ভাষাৰ বৰ্ণমালাৰ অৰ্থাৎ ফলিৰ আদি আখৰটো; এই আখৰ যেতিয়া অকলে কোনো কথাৰ আগত থাকে, তেতিয়া তাৰ অৰ্থ এক নাইবা এটা; যেনেকৈ A man এটা মানুহ; A book এখন পুথি; A boy এক লৰা।

Aback, *ad.* পাচ ফালে, পিচ ফালে, পাচ পিনে, ওভোতা পিনে বা ফালে; জাহাজৰ পালত ওভোতাকৈ বতাহ লগা বা সোমোৱা।

Abacus, *s.* খেলৰ নাইবা অঙ্ক বা শকৰ চাল আঁকা ফলিৰ নিচিনা পাট; ইটাৰ বা শিলৰ খুঁটাৰ মুৰ বা মধ্যৰিৰ বা ওপৰ ভোখৰ; পকি ঘৰৰ ইটাৰ বা শিলৰ খুঁটাৰ মুৰ।

Abaft, *ad.* পিচ ফালে, পিচ পিনে; জাহাজৰ টিঙৰ বা মাজৰ মস্তুলৰ এহেতৈ।

Abaisance, *s.* সেঁৱা, নমস্কাৰ; মুৰ দোঁওৱা, শিৰ দোঁওৱা মাথা দোঁওৱা; প্ৰনাম; নমা।

Abalienate, *v. a.* একজনৰ হাতৰ পৰা কোনো দ্ৰব্য আনক দিয়া; পৰক দিয়া, যেনেকৈ দান কৰা বা বিকা।

Abandon, *v. a.* এৰি দিয়া; এৰা, ত্যাগ কৰা, ত্যাগ, পৰিত্যাগ কৰা; সত্য কথা এৰা; বৰ্জা।

Abandoned, *part. a.* এৰা, ত্যাগ; নীচ, আগৰে ভাল হবৰ আগন্তুক নাইকিয়াকৈ নীচ; দুষ্ট, দুৰ্জন, অকামিল, খটাচুৰ।

Abandonment, *s.* এৰা, ত্যাগ, পৰিত্যাগ।

Abase, *v. a.* তলতিয়া কৰা, তল কৰা, চপোৱা, সৰু কৰা; দমা, নম্ৰ ভাৱ কৰা। নোওৱা।

Abasement, *s.* সৰু হোৱা, তল হোৱা, নম্ৰ হোৱা।

A B D.

Abash, *v. a.* লাজ কৰা, লঘু কৰা; সেমেনা সেমেনি কৰা; চুন্দুৰিয়া পেলোৱা।

Abashment, *s.* লাজ, লঘু।

Abate, *v. a.* অলপ কৰা, টুটুৱা, তাকৰোৱা, কমি কৰা, কম কৰা।

Abate, *v. n.* অলপ হোৱা, তাকৰ হোৱা, কমি হোৱা, টুটা।

Abatement, *s.* তাকৰ কৰা, অলপ কৰা, এৰি দিয়া নাইবা ক্ষমা।

Abater, *s.* তাকৰ বা অলপ কৰোঁতা। তাকৰাওঁতা। [পাই।

Abba, *s.* চিৰিয়া ভাষা মতে পিতা বা বোপাই।

Abbacy, *s.* ৰোমান কাথলিক ধৰ্মৰ কেৰেপিয়া ভকতৰ মঠৰ অধিকাৰিৰ বাব মৰ্য্যাৎ আৰু তেওঁৰ মঠৰ তলৰ বৃত্তিকো বুজায়।

Abbess, *s.* ওপৰত লেখা মঠৰ তিৰোতা অধিকাৰি বা গৰাকী।

Abbey, *s.* ৰোমান কাথলিক ধৰ্মৰ মঠ যত উদাসীন ভকত ভকতনী সকলে মঠতে থাকে।

Abbot, *s.* ওপৰত লেখা মঠৰ অধিকাৰী।

Abbreviate, *v. a.* চুটি কৰা, মুঠ কৰা, সংক্ষেপ কৰা; কোনো শব্দ চুটিকৈ লেখা।

Abbreviation, *s.* মুঠ, সংক্ষেপ।

Abbreviator, *s.* মুঠ বা সংক্ষেপ কৰোঁতা।

Abbreviature, *s.* সংক্ষেপ বা মুঠৰ চিন্।

Abdicate, *v. a.* কোনো বাব বা বিষয় এৰি দিয়া বা লোগাই দিয়া।

Abdication, *s.* বিষয় বা বাব এৰা বা লোগাই দিয়া।

Abdomen, *s.* তলপেট, নাইৰ তল।

Abdominal, *a.* তলপেটৰ, তলপেটৰ সম্বন্ধিয়া।

১৮২ অৰুনোদই, ডিচেম্বৰ, ১৮৫৬।

A B I.

Abduce, *v. a.* ভুৰুকিয়াই, চলকৈ, উলমুলাই বা বুদ্ধি সিকাই নিয়া। বিদেশকৈ লোকৰ তিৰোতাক তেনেকৈ নিয়াক বুজাই। টানি নিয়া।

Abduction, *s.* লৰা বা তিৰোতাক ভুৰুকিয়াই বা বুদ্ধি দি নিয়া ভিন ঠাইলৈ টানি বা আকৰ্ষন কৰি নিয়া।

Abecedarian, *s.* ফলি লোৱা চাত্ৰ।

Abecedary, *a.* ফলি সম্বন্ধিয়া বা ফলিৰ।

Abed, *ad.* শোৱা পাটিত, খাটত।

Aberrance, *s.* অবাটে যোৱা, বাট এৰি যোৱা, সত্য অৰ্থাৎ ধৰ্ম বাট এৰি কুবাটে যোৱা। দোষ, দায়, ভুম।

Aberrant, *a.* অবাটে যাওঁতা বা গতি কৰোঁতা।

Aberration, *s.* অবাটে গতি, বাট এৰি যোৱা, আও বাটে যোৱা।

Abet, *v. a.* সহায় ভজা বা হোৱা, কোনো অকাৰ্য কৰিবলৈ উচটাই দিয়া, উচাহ দিয়া। সহায় হৈ কুকৰ্ম কৰোৱা।

Abetment, *s.* সহায়, উচাহ।

Abettor, *s.* সহায় ভজোঁতা বা হওঁতা, অকাৰ্য কৰিবলৈ উচটাই দিওঁতা।

Abeyance, *s.* বাট চাই থকা, থমকি থকা; কোনো বিভুতি সম্পত্তি তাৰ অধিকাৰ বা গৰাকি ওলাই মানে কাৰো নো হোৱাকৈ এনেই থকা।

Abgregate, *v. a.* জাকৰ পৰা বাজ বা বেলেগ কৰা।

Abgregation, *s.* জাকৰ পৰা বেলেগ কৰা।

Abhor, *v. a.* আলাহ কৰা, ঘিন কৰা, ঘিণোৱা, ঘিনতে গা সিয়ৰি উঠা, ঘিনতে গুৰ বা বাঁতি অহা।

Abhorrence, *s.* ঘিন, এলাহ।

Abhorrent, *a.* ঘিন লগা, আপচু, খেহেটা, গেহেলা, বিপৰিত অমিল, ওভোতা।

Abhorrently, *ad.* ঘিনলগাকৈ, আপচুকৈ।

Abide, *v. a.* সহা, এঁকে কথাতে থকা; বাট চাই থকা।

A B L.

Abide, *v. n.* থকা, বহা কৰা, একে ঠাইতে থকা।

Ability, *s.* শক্তি, সাধ্য, বল, সামৰ্থ্য, সাইধ্।

Abinitio, *ad.* গুৰিৰ পৰা, আদিৰ পৰা।

Abintestate, *a.* উইল কাকত ন কৰাকৈ মৰা।

Abject, *a.* সামান্য, সেমাইন্, মৰ্য্যাৎ ন থকা, অমৰ্যতালি, খেচ্, অধম্, হীন্, নীচ্, নীচ্কিন।

Abjectedness, *s.* হীন্ অধম, নীচ্ বা সামান্য হোৱা।

Abjectly, *ad.* হীন দৰে অধম দৰে, সামান্যকৈ।

Abjugate, *v. a.* মোকলোৱা, মুক্তি কৰা, মুকুতি দিয়া।

Abjuration, *s.* এৰা, সপত্ খাই এৰা; অঙ্গীকাৰ বা শপতকৈ আশৈ কৰা বা আগৈ মতা।

Abjure, *v. a.* শপত খাই এৰা; শপত খাই কোনো বস্তু বা ধৰ্ম এৰা।

Ablation, *s.* লোৱা, লৈযোৱা।

Ablative, case *s.* অপাদান বা পঞ্চমি কাৰক; কোনো বস্তুৰ পৰা লৈযোৱা।

Able, *a.* শক্তিমন্ত, বলৱন্ত, পৰা, সামৰথ।

Able-bodied, *a.* বলি, গাৰে শকত বা ডাঠ, ডাঠ গাৰে।

Ablegate, *v. a.* দুৰৈলৈ পঠা বা পঠিওৱা।

Ableness, *s.* গাৰ বা মনৰ বল, শক্তি, বল, সাধ্য, সাইধ্য।

Ablepsy, *s.* কনা অন্ধক।

Abligate, *v. a.* বন্ধা, বান্ধি থোৱা।

Ablocate, *v. a.* ভেৰোন্ দিয়া বা ভেৰোনলৈ লগোৱা বা দিয়া।

Ablocation, *s.* ভেৰোন্ দিয়া।

Abluent, *a.* নিকা, ধৌত, ৰগা বা নিৰ্মল কৰিব পৰা।

Ablution, *s.* স্নান, গা খোৱা, ধুতি হোৱা।

Anondoram Phukon.

'*অৰুণোদই*'ৰ ১৮৫৬ খ্ৰীঃৰ ডিচেম্বৰ সংখ্যাত প্ৰকাশিত অভিধানৰ মুদ্ৰিত পৃষ্ঠা

---

১৭. মাইলছ ব্ৰনছন, অসমিয়া-ইংৰাজি অভিধান,- "সকলো পুথিৰ মাজত অভিধান অতি প্ৰয়োজনীয়। অনেক ইংৰাজি লোকে অচমিয়া ভাসা সিকিবলৈ ইচা কৰে, আৰু অনেক অচমিয়া লোকেও ইংৰাজি ভাসা সিকিবলৈ ইচা স্ৰম কৰি আচে। সকলোৰে উপকাৰৰ নিমিত্তে অচমিয়া ভাসাৰে এই প্ৰথম অভিধান সমাপ্ত কৰিলোঁ। ...। -**এম. ব্ৰনছন,** ১২ আগষ্ট, ১৮৬৭।"

ফেড্ৰিখ মেক্সমূলাৰ, ব্ৰিটিছ শিক্ষাবিদ ভিনচেণ্ট স্মিথ আদিয়ে বৰুৱাৰ গ্ৰন্থসম্ভাৰক বিশেষ গুৰুত্ব প্ৰদান কৰি বিশ্ববাসীক অৱগত কৰে। অন্যান্য বিষয়ৰ লগতে পৰিসংখ্যা, কাৰিকৰী, পদাৰ্থবিদ্যাৰ পাঠ্যপুথি এই দশকত প্ৰকাশ পায়। বৈষ্ণৱ সাহিত্যৰ অন্যতম শাস্ত্ৰপুথি শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱৰ ‘কীৰ্ত্তন’ গ্ৰন্থাকাৰে প্ৰথম প্ৰকাশিত হোৱাৰ লগতে হৰিবিলাস আগৰৱালাৰ দ্বাৰা শতিকাটিত পুথিখনৰ একাধিক সংস্কৰণ ওলায়। এই দশকত প্ৰকাশিত William Wilson Hunter ৰ *'A Statistical Account of Assam'* অসমৰ তথ্য অধ্যয়নৰ বাবে এক উল্লেখযোগ্য প্ৰকাশন। ১৮৭৭ খ্ৰীঃত দুতিৰাম (স্বৰ্ণকাৰ) হাজৰিকা ৰচিত *‘ৰসিক পুৰাণ’* নিচাযুক্ত দ্ৰব্যৰ অপকাৰিতা সম্পৰ্কে জ্ঞানদায়ক পুথিখনত ধপাত, কানি, ভাং, ধতুৰাৰ উৎপত্তি আদিৰ কথা সন্নিৱিষ্ট আছে। অপ্ৰকাশিত পাণ্ডুলিপিটো শ্বিলঙৰ সোণাধৰ দাস সেনাপতিৰ পৰা সংগৃহীত আৰু বুৰঞ্জী আৰু পুৰাতত্ব বিভাগত (Tr.No. Vol.50, No.III.) সংৰক্ষিত হৈ আছে।

নৱম দশকত শতিকাটিৰ সৰ্বাধিক প্ৰকাশিত ১৯৬ খন গ্ৰন্থৰ ৩৯ খন ইংৰাজী, ৪ খন সংস্কৃত, ১ খন জাৰ্মান, ৮ খন বাংলা আৰু ১৪৪ খন অসমীয়া ভাষাৰ। ১৮৮৪ বৰ্ষত সৰ্বোচ্চ ৩৪ খন আৰু ১৮৮৬ বৰ্ষত সৰ্বনিম্ন ১০ খন গ্ৰন্থ প্ৰকাশ হয়। অন্যান্য বিষয়ৰ উপৰি কবিতা, স্বাস্থ্য, ব্যাকৰণ, গণিত, জ্যামিতি, বিজ্ঞান, পাঠ্যপুথি, নাটক, বিয়ানাম আদি বিষয়ৰ গ্ৰন্থ এই দশকত প্ৰকাশ পায়। দশকটোত প্ৰকাশিত উল্লেখযোগ্য গ্ৰন্থসমূহৰ ভিতৰত,- *A Practical English Sanskrit DictionaryVol-I, II, III)*; *Mahavira-Caritam of Bhavabhuti with Janakirama Bhasya*; *Bhavabhuti and His Place in Sanskrit Literature*; *Higher Sanskrit Grammar or Gender and Syntax*; *Ancient Geography of India*; *A Comprehensive Grammer of the Sanskrit Language*; *A Comprehensive Grammar of Sanskrit Language (Vol X), Prosody*; *Vamana Sutra Vrtti, Vagbhata Alankara and Sarasvati Kanthabharana*; *Saraswati Kanthabharanam*; *A Comprehensive Grammar of the Sanskrit Language, Analytical, Historical and Lexicographical : Letters and their Changes (Vol III)*; *Dhatu-Vrttisara on the Metrical Portion of Katantra Ganavrtti with Extracts from Ramanatha's Manorama*; *Namalinganusasana (Vol-I, II)* (১৮৮৮); *धातुकोस-धातु पाठ: Dhatukosa or Dhatupatha; A Bengali Grammar also An Assamese Grammar; A Grammar of the Assamese Language; Grammatical Notices of the Assamese Language; প্ৰয়োগ ৰত্নমালা ব্যাকৰণ* আদি। এই দশকত প্ৰকাশিত *‘প্ৰয়োগ ৰত্নমালা ব্যাকৰণ’* কেৱল উল্লেখযোগ্যই নহয়, এই গ্ৰন্থ এখন পৌৰাণিক ঐতিহ্যবাহী গ্ৰন্থ। গ্ৰন্থখনৰ লগত প্ৰাচীন ভাৰতীয় সংস্কৃতি, মহাৰাজ নৰনাৰায়ণ, শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ আৰু ষোড়শ শতিকাৰ পৰা অসমৰ পটুৱৈ সমাজ জড়িত হৈ আছে। এই দশকত সৰ্বাধিক চৰ্চিত আনন্দৰাম বৰুৱাৰ সাহিত্য কৰ্ম সন্দৰ্ভত ৰাষ্ট্ৰীয়, আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰেক্ষাপটৰ ভালেকেইজন বৰেণ্য ব্যক্তিয়ে যথাযোগ্য মন্তব্য প্ৰকাশ কৰিছে।

দশম দশকত প্ৰকাশিত ২০৪ খন গ্ৰন্থৰ ৪৯ খন ইংৰাজী, ২ খন বাংলা, ২ খন সংস্কৃত আৰু ১৫১ খন অসমীয়া ভাষাৰ। ভালেসংখ্যক পাঠ্যপুথি, গৱেষণাধৰ্মী, অন্যান্য গ্ৰন্থৰ লগতে হেমকোষ অভিধান এই দশকত প্ৰকাশ হৈছিল। ১৮৯৮ খ্ৰীঃত সৰ্বনিম্ন ৮ খন আৰু ১৮৯৫ খ্ৰীঃত সৰ্বাধিক ২৭ খন গ্ৰন্থ প্ৰকাশ হয়।

ঊনবিংশ শতিকাত অসমীয়া ভাষাৰ প্ৰথম গ্ৰন্থখন মুদ্ৰণৰ দায়িত্ব লৈছিল উইলিয়াম ৱাৰ্ড আৰু আত্মাৰাম শৰ্মাই। শেষৰখন গ্ৰন্থৰো মুদ্ৰণৰ দায়িত্ব লৈছিল অসমৰ মুখ্য সচিব উইলিয়াৰ ৱাৰ্ডে। এই দশকত ইংলেণ্ড, স্কটলেণ্ড, আয়াৰলেণ্ড, আমেৰিকা, জাৰ্মানী আদি পাশ্চাত্যৰ শিক্ষা-সাহিত্য আৰু সভ্যতা-সংস্কৃতিৰ বিভিন্ন ক্ষেত্ৰৰ পৰা অহা প্ৰায় শতাধিক সমাজ সচেতন ব্যক্তিৰ সমাজ ব্যৱস্থা, বৌদ্ধিক চিন্তা-চৰ্চা, উন্নয়ন, নৱজাগৰণ আদিত উল্লেখযোগ্য অৱদান আছে। হেমচন্দ্ৰ বৰুৱাই অসমীয়া ভাষাক উদ্ধাৰ, প্ৰতিষ্ঠা আৰু সুদূৰপ্ৰসাৰী কৰি অসমীয়া মানুহৰ শব্দৰ চাহিদা পূৰাবলৈ কল্পনাতীত শ্ৰম, ত্যাগেৰে *‘হেমকোষ’*প্ৰস্তুত কৰিছিল ১৮৮৬ খ্ৰীষ্টাব্দতে। পিছে বৰুৱাই গ্ৰন্থখনৰ মুদ্ৰিত ৰূপ দেখা নেপালে। ১৮৯৬ খ্ৰীঃত বৰুৱাৰ বিয়োগত হেমচন্দ্ৰ গোস্বামীৰ প্ৰচেষ্টাত নিশ্চিহ্ন হোৱাৰ উপক্ৰম ঘটা পাণ্ডুলিপি উদ্ধাৰ কৰা হয়। গোস্বামীয়ে পাণ্ডুলিপিটোৰ গুৰুত্ব এডৱাৰ্ড গেইট আৰু পি.আৰ.টি. গৰ্ডনক অৱগত কৰাত আটাইৰে প্ৰচেষ্টাত ১৯০০ খ্ৰীঃৰ আগষ্টত অসমীয়া ভাষাৰ ৰাজহাড় স্বৰূপ পূৰ্ণাঙ্গ অভিধান *‘হেমকোষ’*প্ৰকাশ পায়। হেমচন্দ্ৰ গোস্বামীয়ে ৭ম বছৰৰ বাঁহীত দিয়া বৰ্ণনা অনুসৰি হেমকোষ প্ৰকাশৰ পূৰ্বে অসমীয়া ভাষা গুৰীয়ালহীন নাৱৰ দৰে আছিল। বৰ্ণাশুদ্ধিৰ প্ৰতি যথেষ্ট সচেতন আৰু প্ৰকাশিত লেখাত হোৱা ত্ৰুটি বিচ্যুতি দেখি হেমচন্দ্ৰ বৰুৱাৰ মন ভাৰাক্ৰান্ত হৈছিল। এনে আসোঁৱাহৰ স্থায়ী সমাধান কল্পে অভিধানৰ কাম আৰম্ভ কৰা বুলি জানিব পৰা সকলে বৰ আগ্ৰহেৰে বাট চাই আছিল। অসমত মুদ্ৰণৰ সুবিধা নথকাত বৰুৱাই কলিকতালৈ গৈ বৰ্ণাশুদ্ধি আৰু যাবতীয় কামত অগ্ৰসৰ হৈছিল। বিষ বেমাৰে বৰকৈ আমনি কৰাত সম্পূৰ্ণ পাণ্ডুলিপি প্ৰস্তুত হৈ থকা সত্ত্বেও মুদ্ৰণৰ প্ৰাথমিক কামখিনি তেওঁ সমাপ্ত কৰিব নোৱাৰিলে। বৰুৱাৰ বিয়োগৰ সময়ত ছাব ডিপুটী কলেক্টৰৰ কামত নিয়োজিত হেমচন্দ্ৰ গোস্বামীয়ে অসমৰ আয়ুক্ত এডৱাৰ্ড গেইটৰ লগত শ্বিলঙত অসমৰ ঐতিহাসিক অনুসন্ধান সম্বন্ধীয় কাৰ্য কৰিছিল। গোস্বামীয়ে গেইটক বৰুৱাৰ বিয়োগৰ নিদাৰুণ বাতৰিটো জনাই বৰুৱাৰ স্বপ্ন *‘হেমকোষ’*ৰ পাণ্ডুলিপি উদ্ধাৰ আৰু মুদ্ৰণৰ বাবে বুজাইছিল। গেইটে কথাটো গুৰুত্বসহকাৰে লৈ অভিধানখন চৰকাৰে ছপোৱা উচিত বুলি অসমৰ মুখ্য আয়ুক্তৰ দায়িত্ব থকা উইলিয়াম ৱাৰ্ডক আৱেদন কৰি অনুমতি আদায় কৰে। পূৰ্ব নিৰ্ধাৰিত কথা অনুসৰি ইংৰাজী ভাগ গেইটে আৰু অসমীয়া ভাগ গোস্বামীয়ে প্ৰুফ চোৱাৰ কথা আছিল যদিও কৰ্মস্থান সলনি হোৱাত আহুকালে দেখা দিলে। গেইটৰ কৰ্মস্থান সলনি আৰু ১৮৯৮ খ্ৰীঃত হোৱা ভূমিকম্পৰ বাবে হেমকোষ প্ৰকাশৰ আশা ক্ষীণ হৈ পৰিল। এডৱাৰ্ড গেইটৰ স্থানত Honorary Director of

Ethnography ৰ পদবী কৰ্ণেল গৰ্ডনে পোৱাত 'হেমকোষ' প্ৰকাশৰ দায়িত্বও ল'বলগীয়া হয়। ইতিমধ্যে শ্বিলঙৰ চৰকাৰী প্ৰেছ ধ্বংসস্তূপত পৰিণত হোৱাত কলিকতাৰ বেপ্‌টিষ্ট মিছন প্ৰেছত মুদ্ৰণৰ সিদ্ধান্ত লয়। কিন্তু গোস্বামী ডিব্ৰুগড়ত আৰু গৰ্ডন গুৱাহাটীত থকাত সমস্যাই দেখা দিয়াত গৰ্ডনে চৰকাৰক আবেদন জনাই গোস্বামীক গুৱাহাটীলৈ বদলি কৰি আনে। ভূমিকম্পৰ ফলত বহুদিন ইটা, মাটি, পানীৰ তলত পৰি থকা তাপলি মৰা, ওৱলি যোৱা পাণ্ডুলিপিৰ অৱস্থা দেখিলেই জ্বৰ উঠা ধৰণৰ হৈছিল। তৎসত্ত্বেও অশেষ পৰিশ্ৰমৰ অন্তত ছপা হোৱা 'হেমকোষ' ৰ যহতে ঠন ধৰি উঠা অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যৰ বাবে এই গ্ৰন্থ অসমৰ অমূল্য কীৰ্তিস্তম্ভ হৈ ৰ'ল। ১৮১৩ খ্ৰীঃত প্ৰথম গ্ৰন্থ *'ধৰ্ম্মপুস্তক'* আৰু শতিকাৰ শেষৰখন গ্ৰন্থ *'হেমকোষ'* ছপা হৈছে কলিকতাৰ 'বেপ্তিষ্ট মিছন প্ৰেছ'ত।

ঋষি বাল্মিকীৰ ৰামায়ণৰ অসমীয়া অনুবাদ এই দশকত প্ৰকাশিত হয়। উত্তৰ ভাৰতৰ আঞ্চলিক ভাষাসমূহৰ ভিতৰত পোন প্ৰথমে অনূদিত গ্ৰন্থৰূপে 'সপ্তকাণ্ড ৰামায়ণ' (১৮৯৯)ৰ গুৰুত্ব সৰ্বকালৰ বাবে বিদ্যমান। সংস্কৃতৰ কাহিনীভাগৰ অনুবাদকত্ৰয় ক্ৰমে প্ৰথম খণ্ড 'আদিকাণ্ড ৰামায়ণ' - শ্ৰীশ্ৰীমাধৱদেৱ, পৰৱৰ্তী ৫ (পাঁচ) টি কাণ্ড কবি মাধৱ কন্দলী আৰু শেষ খণ্ড 'উত্তৰাকাণ্ড' শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ। মূল পাঠ ৪৬৫, ১৬ পৃষ্ঠাৰ পাতনিসহ। এই দশকৰ উল্লেখযোগ্য প্ৰকাশন 'জ্ঞান মালিনী' কাব্যপুথিখন কলিকতা আৰু ঢাকা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্নাতক পাঠ্যক্ৰমৰ বাবে নিৰ্বাচিত হোৱাৰ লগতে অসমৰ বিদ্যালয়সমূহতো প্ৰচলিত আছিল। তদুপৰি *'ভানুমতী', 'লাহৰী', 'জয়মতী নাটক', 'লিতিকাই', 'মনোমতী', 'মিৰি জীয়ৰী', 'অসমীয়া পুথিৰ তালিকা'*[১৮], *'The Koch Kings of Kamarupa', 'যাত্ৰিকৰ যাত্ৰা', 'Some Assamese Proverbs', 'Report on the Progress of Historical Research in Assam', 'অসমৰ বুৰঞ্জী', 'শংকৰদেৱ মাধৱদেৱৰ জীৱন চৰিত্ৰ', 'গুৰুচৰিত'* আদি কৰি ভালেসংখ্যক উল্লেখযোগ্য গ্ৰন্থ এই দশকটোত প্ৰকাশ পায়। ১৮৯৫ খ্ৰীঃত শিৱসাগৰত দীননাথ বেজবৰুৱাই শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱৰ জীৱন চৰিত *বৰচৰিত* প্ৰস্তুত কৰিছিল যদিও প্ৰকাশ নেপালে।

ঊনবিংশ শতিকাৰ গ্ৰন্থ অধ্যয়নত দেখা দিয়া সমস্যাসমূহ হৈছে,- (১) দুষ্প্ৰাপ্যতা, (২) লেখক, মুদ্ৰক, প্ৰকাশকৰ নাম অনুল্লেখ (৩) সংস্কৰণ, পুনৰ মুদ্ৰণ, বৰ্ধিত সংস্কৰণৰ তথ্য নথকা, (৪) অসংৰক্ষণ, (৫) চন, তাৰিখ, সূচীপত্ৰ, মূল্য, মুদ্ৰক, প্ৰকাশক আদি উল্লেখ নথকা, (৬) গ্ৰন্থৰ বেটুপাতত ইংৰাজী বা বাংলা নাম উল্লেখ থকাৰ বিপৰীতে ভিতৰত ভাষা অসমীয়া, (৭) প্ৰণালীবদ্ধ গ্ৰন্থপঞ্জীৰ অভাৱ আদি। ঊনবিংশ শতিকাত অসমৰ বিষয়ে প্ৰকাশিত গ্ৰন্থৰ তথ্য দশক ভিত্তিত উল্লেখ কৰা হ'ল।

---

[১৮] 'অসমীয়া পুথিৰ তালিকা'ত ঊনবিংশ শতিকাত উপলব্ধ মুঠ ৭৩০ খন গ্ৰন্থৰ নাম সন্নিৱিষ্ট হৈছে। অৱশ্যে ৫৪ পৃষ্ঠাৰ তালিকাখনত ছপা আৰু হস্তলিখিত দুয়োবিধ গ্ৰন্থ সন্নিৱিষ্ট হৈছে।

৪.০২. **উনবিংশ শতিকাৰ দ্বিতীয় দশকত প্ৰকাশিত গ্ৰন্থসমূহ ঃ**

১৮১৩ ঃ **ধৰ্ম্মপুস্তক** (অন্তভাগ)[১৯] - অনু, আত্মাৰাম শৰ্ম্মা। প্ৰকা, উইলিয়াম কেৰী। মুদ্ৰক, বেপ্টিষ্ট মিছন প্ৰেছ, শ্ৰীৰামপুৰ, বঙ্গত মুদ্ৰিত। ভা, অসমীয়া। পৃ, ৮৬৪।

১৮১৫ ঃ **The Gospel of St. Mathew in Assamese,** বেপ্টিষ্ট মিছন প্ৰেছ, শ্ৰীৰামপুৰ।

১৮১৫ ঃ **The Gospel of St. Mark in Assamese,** বেপ্টিষ্ট মিছন প্ৰেছ, শ্ৰীৰামপুৰ।

১৮১৬ ঃ **The Gospel of St. Luke in Assamese,** বেপ্টিষ্ট মিছন প্ৰেছ, শ্ৰীৰামপুৰ।

১৮১৯ ঃ **ধৰ্ম্মপুস্তক** (অন্তভাগ)[২০] - অনু, আত্মাৰাম শৰ্ম্মা। প্ৰকা, উইলিয়াম কেৰী, বেপ্টিষ্ট মিছন প্ৰেছ, শ্ৰীৰামপুৰ, বঙ্গ।

১৮২০ ঃ **ধৰ্ম্মপুস্তক** (অন্তভাগ)[২১] - অনু, আত্মাৰাম শৰ্ম্মা। প্ৰকা, উইলিয়াম কেৰী, বেপ্টিষ্ট মিছন প্ৰেছ, শ্ৰীৰামপুৰ, বঙ্গ।

১৮২০ ঃ **An Account of Asam** (with Some Notices Concerning the Neighbouring Territories)[২২] (Compiled in 1807-1814 A.D.) Francis Hamilton[২৩] Pub. Annals of Oriental Literature, Vol-I, June, 1820, Pp. 193-278 of AOL Part 2. Printed by T. Rutt and Son, Shacklewell, London for Longman, Hurst, Rees, Orme and Brown, Paternoster Row, London. Price 6 (six) Shillings.

---

১৯. (ক) G.A. Grierson (Ed.) Specimans of the Bengali and Assamese Languages, Linguistic Survey of India. Vol-V, Pt.I. Pt.347. Ed.1903, Pub. Government Printing, India, Calcutta.
(খ) Centre for Study of the Life and Works of William Carey, D.D. William Carey University, Hattiesburg, Mississippi, USA.

২০. T.H. Darlow and H.F. Moule - Historical Catalogue of the Printed Edition of Holy Scripture, The Bible House, 146, Queen Victoria Street, E.C. London.

২১. Chapter 5, Literary Activities, The Gazetter of India, Vol. 2, Pub. by Publication Division, Govt. of India, 1973. Catalogue of Assamese and Oriya Books in the Library of the British Museum, by J.F.Blumhardt, London, 1894. (Pp. 1 of Assamese Books Catalogue). The Catalogue given one note just below the concerned entry - Imperfect : Wanting Vol. 1-4, Vol. Contains the New Testament.

২২. P.J. Bora, Y. Kumar: Floristic Diversity of Assam : Study of Pobitora Wild Life Sanctuary, Pub. Daya Publication House, New Delhi, Pp.460

২৩. Francis Buchanan এ নিজৰ নামৰ লগত Buchanan ৰ সলনি কেৱল Hamilton লিখিবলৈ লয়-S.K. Bhuyan Ed.: Preface (Pp. vi), An Account of Assam, 1940. Pub. by Historical Antiquarian Studies Assam, Gauhati.

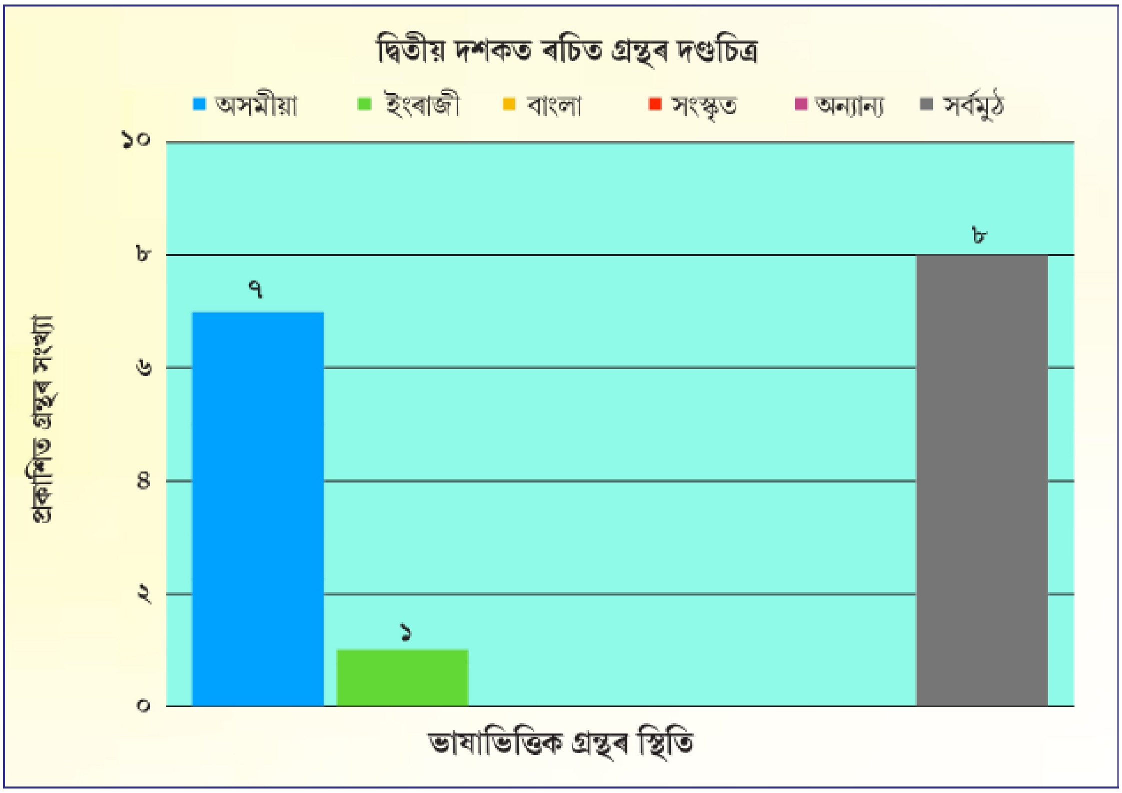

ৰেখাচিত্ৰ - ২

৪.০৩. **উনবিংশ শতিকাৰ তৃতীয় দশকত প্ৰকাশিত গ্ৰন্থসমূহ ঃ**

১৮২২ ঃ **পেণ্টাট্যুক**[২৪]- প্ৰকা, উইলিয়াম কেৰী। বেপ্টিষ্ট মিছন প্ৰেছ, শ্ৰীৰামপুৰ, মু, ১০০০ কপি।

১৮২৭ ঃ **Documents Illustrative of the Burmese War with An Introductory Sketch of the Events of the War**. Com & Ed. Horace Hayman Wilson, Prin. by G.H. Huttmann at Government Gazette Press, Calcutta, Pub. H.H.Wilson, Pp. 248+93 (Appendix).

১৮২৭ ঃ **A Political History of the Extraordinary Events which Led to the Burmese War** - W. White, Pub. by C.Hamilton, 68, Fleet Street, Strand, Price 10 Shilings, Prin. by W. Foat, John Street, Edgware Road, London, Pp.169.

১৮২৯ ঃ **আসাম বুৰঞ্জি** (আসাম দেশীয় ইতিহাস) [প্ৰথম ভাগ] - হলিৰাম ঢেকিয়াল ফুকন।

[২৪.] *Pentateauch : Genesis, Exodus, Leviticus, Numbers and Deuteronomy* -এই পাঁচখন খ্ৰীষ্ট ধৰ্মীয় গ্ৰন্থৰ একত্ৰিত সংকলন।

১৮২৯ ঃ **আসাম বুৰঞ্জি** (আসাম দেশীয় ইতিহাস) [দ্বিতীয় ভাগ] - হলিৰাম ঢেকিয়াল ফুকন।

১৮২৯ ঃ **আসাম বুৰঞ্জি** (আসাম দেশীয় ইতিহাস) [তৃতীয় ভাগ] - হলিৰাম ঢেকিয়াল ফুকন।

১৮২৯ ঃ **আসাম বুৰঞ্জি** (আসাম দেশীয় ইতিহাস) [চতুৰ্থ ভাগ] - হলিৰাম ঢেকিয়াল ফুকন।

১৮২৯ ঃ **আসাম বুৰঞ্জি** (আসাম দেশীয় ইতিহাস) [প্ৰথম, দ্বিতীয়, তৃতীয়, চতুৰ্থ ভাগ, একত্ৰে] - হলিৰাম ঢেকিয়াল ফুকন। ভা, বাংলা। মুদ্ৰক-সমাচাৰ চন্দ্ৰিকা যন্ত্ৰ, কলিকতা।

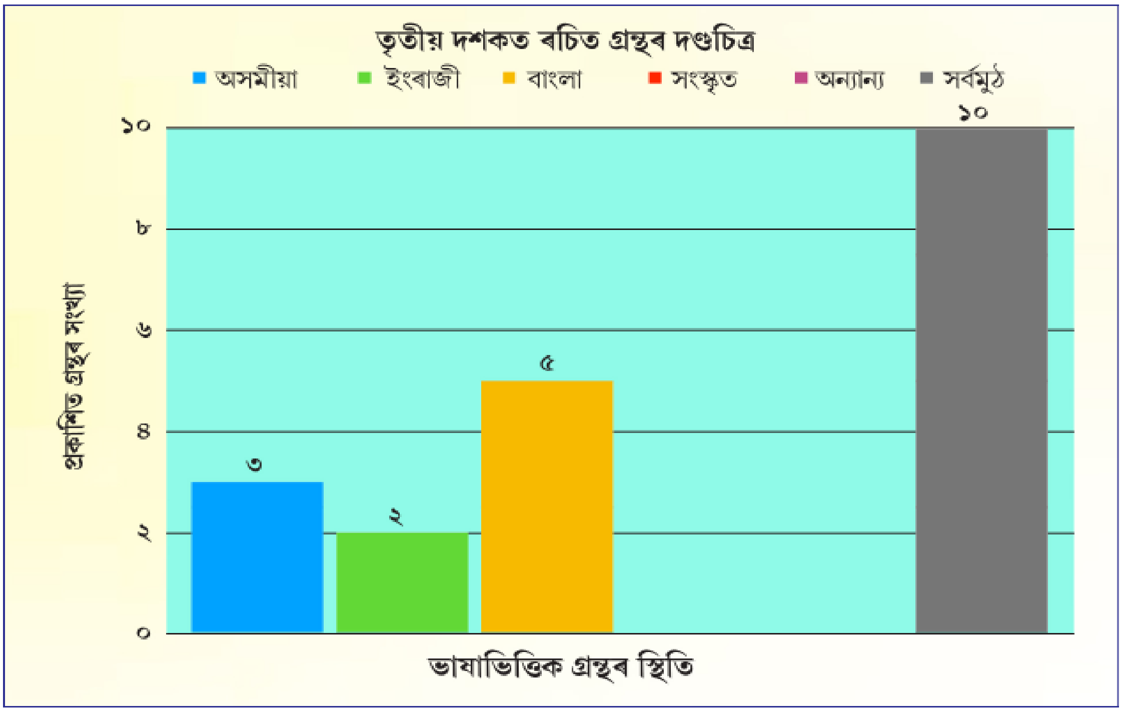

ৰেখাচিত্ৰ - ৩

৪.০৪. **উনবিংশ শতিকাৰ চতুৰ্থ দশকত প্ৰকাশিত গ্ৰন্থসমূহ**

১৮৩১ ঃ **A Memoir of the Late David Scott**[২৫] - Adam White. কলিকতাৰ চাৰ্কুলাৰ ৰ'ডত থকা বে.মি.প্ৰে.ত মুদ্ৰিত। গ্ৰন্থখন ১৮৩২ খ্ৰীঃত লণ্ডনৰ ব্ৰিটিছ লাইব্ৰেৰীৰ টি. অষ্টেলৰ যোগেদি বিক্ৰীৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছিল।

১৮৩২ ঃ **খ্ৰীষ্টীয় ধৰ্মৰ ইতিহাস বিৰচিত গ্ৰন্থ (Historical Books)**[২৬] - প্ৰকা. উইলিয়াম কেৰী, বে.মি.প্ৰে., শ্ৰীৰামপুৰ। মু, ১০০০ কপি।

---

[২৫] যতীন্দ্ৰমোহন ভট্টাচাৰ্য্য সম্পাদিত, হলিৰাম ঢেকিয়াল ফুকন ৰচিত 'আসাম বুৰঞ্জি' গ্ৰন্থৰ ৩৭-৪০ নং পৃষ্ঠা।

[২৬] G.A. Grierson, *E.P.S.M.*

১৮৩২ ঃ **Assam and the Eastern Frontier** : Reports by Francis Jenkins.

১৮৩৩ ঃ **সন্ত পুৰুষ (Prophetical Books)**[২৭] - প্ৰকা, উইলিয়াম কেৰী, বে.মি.প্ৰে., শ্ৰীৰামপুৰ। ১০০০ কপি।

১৮৩৩ ঃ **কামৰূপ যাত্ৰা পদ্ধতি**[২৮] - হলিৰাম (শৰ্ম্মা) ঢেকিয়াল ফুকন। ১৮৩২ খ্ৰীঃত লেখকৰ মৃত্যুত ভবানীচৰণ বন্দ্যোপাধ্যায়ে 'সমাচাৰ চন্দ্ৰিকা যন্ত্ৰ', কলিকতাত প্ৰকাশ কৰে। ভা. সংস্কৃত।

১৮৩৩ ঃ **চৰিত পুথি** (খ্ৰীষ্টধৰ্মীয়) - (Hagiagraphy)[২৯] প্ৰকা, উইলিয়াম কেৰী, বে.মি.প্ৰে., শ্ৰীৰামপুৰ। ১০০০ কপি।

১৮৩৩ ঃ **ধৰ্ম্মপুস্তক** (আদিভাগ আৰু অন্তভাগ)[৩০] - প্ৰকা. উইলিয়াম কেৰী। শ্ৰীৰামপুৰৰ বে.মি. দ্বাৰা প্ৰকাশিত। নতুন নিয়ম ৭০৩ আৰু পুৰণা নিয়ম ৪৬৭ সৰ্বমুঠ ১১৭০ পৃষ্ঠা। মূল্য ৪ অনা।

১৮৩৪ ঃ **ধৰ্ম্মপুস্তক** (আদিভাগ) - (সংশোধিত সংস্কৰণ)[৩১] আত্মাৰাম শৰ্ম্মাৰ দ্বাৰা অনূদিত। প্ৰকা, উইলিয়াম কেৰী। বে.মি.প্ৰে., শ্ৰীৰামপুৰত মুদ্ৰিত।

১৮৩৪ ঃ **Assam Und Seine Nachbar Landern** - Heinrich Karl Wilhelm Berghous. A Summarized documents on Assam and the North-East India. প্ৰকা, Gotha, Thuringia, Germany. জাৰ্মান ভাষাত অসম বিষয়ক গ্ৰন্থ। পৃ, ১৮২।[৩২]

১৮৩৪ ঃ **Historical Notes about Assam Inserted in Col. Adam White's Historical Miscellany, Containing the Account of Assam from Capt. Welsh's Expedition to the First Burmese Invasion** - David Scott.

১৮৩৫ ঃ **Report on the North-Eastern Frontier of British India** - Robert Boileau Pemberton.। কলিকতাৰ চাৰ্কুলাৰ ৰ'ডত থকা বে.মি.প্ৰে.ত মুদ্ৰিত আৰু প্ৰকাশিত। পৃ. ২৬১। গ্ৰন্থখনত ১৯ খন 'নথিভুক্ত প্ৰতিবেদন' (Statement of Record Table) আৰু G.T. Bayfield এ প্ৰস্তুত কৰা অতিৰিক্ত তথ্যজ্ঞাপক প্ৰতিবেদন (Suppliment) সন্নিৱিষ্ট হৈছে। পৃ. নং. LLXXIII (১২৩)[৩৩]

---

২৭. উল্লিখিত, *E.P.S.M.*

২৮. উল্লিখিত।

২৯. উল্লিখিত।

৩০. উল্লিখিত।

৩১. উল্লিখিত।

৩২. Brahmaputra Studies Database.

৩৩. S.K.Bhuyan, *'The book of R.B. Pemberton is the most authoritative accounts of Assam during early years of the 19th Century,* EBRWA.Pp.21.

১৮৩৫ ঃ **Historical Review of the Political Relations Between the British Government in India and the Empire of Ava** - G.T.Bayfield. Rev. Burney.

১৮৩৬ ঃ **বুৰী আৰু ডেকা**[৩৪] (খ্ৰীষ্টধৰ্মমূলক পুস্তিকা) - শ্ৰীৰামপুৰস্থিত বে.মি.প্ৰে.ত মুদ্ৰিত আৰু ব্ৰি.বে.মি.ৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত অন্তিমখন গ্ৰন্থ। খ্ৰীষ্টান মিছনাৰী জেমছ ৰে'ৰ দ্বাৰা অসমৰ বিভিন্ন ঠাইত এই গ্ৰন্থ বিতৰণ কৰোৱা হৈছিল। ভা. অসমীয়া।

১৮৩৬ ঃ **A Spelling Book in English, Assamese and Tai**[৩৫]- নাথান ব্ৰাউন, মুদ্ৰক. অলিভাৰ থমাছ কট্টাৰ। নাথান ব্ৰাউনৰ উদ্যোগত আমেৰিকান বে.মি.প্ৰে., শদিয়াৰ পৰা প্ৰকাশিত।

১৮৩৬ ঃ **The Alphabet** - নাথান ব্ৰাউন। বৰ্ণমালাৰ পৰিচয়সূচক পুস্তিকা। ভা. অসমীয়া। আ.বে.মি.প্ৰে., শদিয়াত মুদ্ৰিত। মুদ্ৰক অলিভাৰ থমাছ কট্টাৰ, পৃ, ১। মু, ১৫০ কপি।

১৮৩৬ ঃ **The Alphabet and Spelling Lessons** - নাথান ব্ৰাউন, আ.বে.মি.প্ৰে., শদিয়াত মুদ্ৰিত। মুদ্ৰক অলিভাৰ থমাছ কট্টাৰ, পৃ. ১৬, ১০০ কপি।

১৮৩৭ ঃ **Parables of Christ** - নাথান ব্ৰাউন। ভা, অসমীয়া। আ.বে.মি.প্ৰে., শদিয়াত মুদ্ৰিত। মুদ্ৰক অলিভাৰ থমাছ কট্টাৰ, পৃ. ৩২। ৫০০ কপি।

১৮৩৭ ঃ **Sermon on the Mount** - নাথান ব্ৰাউন। ধৰ্মীয় উপদেশমূলক পাঠ যুগুত কৰি পাঠ্যপুথি ৰূপে প্ৰস্তুত কৰা গ্ৰন্থ। ভা. অসমীয়া। আ.বে.মি.প্ৰে., শদিয়াত মুদ্ৰিত। মুদ্ৰক অলিভাৰ থমাছ কট্টাৰ, পৃ, ১৬। ৫০০ কপি।

১৮৩৭ ঃ **Catechism in Assamese** - নাথান ব্ৰাউন। ভা. অসমীয়া। আ.বে.মি.প্ৰে., শদিয়াত মুদ্ৰিত। মুদ্ৰক অলিভাৰ থমাছ কট্টাৰ। ভা. অসমীয়া। পৃ, ১৬। ৫০০ কপি।

১৮৩৭ ঃ **A Hymn in Assamese** - ভা. অসমীয়া। ১০০ কপি।

১৮৩৭ ঃ **Worcester's Primer in Assamese** - ৰুথ এম.এল. ব্ৰনছন। ভা. অসমীয়া। পৃ. ৫৬। ১০০০ কপি।

১৮৩৭ ঃ **History of the Flood** - 'বাইবেল'ৰ 'জেনেছিছ' খণ্ডত থকা পৃথিৱীত সংঘটিত জলপ্ৰলয়ৰ কাহিনীক লৈ ৰচিত। মহাপ্ৰলয়ৰ অন্তত ঈশ্বৰৰ দ্বাৰা পৃথিৱী পুনৰ নিৰ্মাণ (সৃষ্টি)ৰ কাহিনী, বাইবেলৰ 'জেনেছিছ' অধ্যায়ৰ এটি অংশৰ অনুবাদ। পৃ.১৪। ৫০০ কপি।

১৮৩৭ ঃ **History of the Creation** - পৃ. ১২। ৫০০ কপি।

---

৩৪. নগেন শইকীয়া (সম্পা.), *আসাম বন্ধু*, ভূমিকা, পৃ.০৮।

৩৫. হেৰম্বকান্ত বৰপূজাৰীৰ *'The American Missioneries and North East India'*, পৃ.৭। E.W. Brown, *The Whole World Kin,* P.135. Shyan শব্দৰে টাই-খামতিসকলৰ মাজত প্ৰচলিত ভাষাৰ কথা বুজোৱা হৈছে। means Khamti, *Tai-Khamti. Extracts From Letters of Mr. Brown*. Pp.5. Maheswar Neog (ed), *The Resuscitation of the Assamese Language* by the American Baptist Missionaries, Pub. Omsons Publications, T-7, Rajouri Garden, N.Delhi, 2008 Ed. Pp. 475.

১৮৩৭ ঃ **Thirteen Religious Tractes-** ভা. অসমীয়া। আ.বে.মি.প্ৰে., শদিয়াত মুদ্ৰিত।

১৮৩৭ ঃ **Narrative of a Journey from Ava to the Frontiers of Assam** - G.T. Bayfield. Lan. English.

১৮৩৭ ঃ **A Sketch of the Medical Topography of Bishnath and Its Immediate Neighbourhood with an Account of the Diseases Generally Prevailing in Assam -** D.A. Mac'leod, Pub. from Calcutta.

১৮৩৭ ঃ **Topography of Assam - John M'Cosh**। ভা, ইংৰাজী। কলিকতাৰ বেঙ্গল মিলিটাৰী অৰফান প্ৰেছৰ পৰা গ্ৰন্থাকাৰে প্ৰকাশিত।

১৮৩৮ ঃ **A Catechism : In the Tai** - Nathan Brown. আ.বে.মি.প্ৰে., শদিয়াত মুদ্ৰিত।

১৮৩৮ ঃ **A Catechism in the Tai or Shyan Language** - Nathan Brown, আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰত মুদ্ৰিত।

১৮৩৮ ঃ **Catechism (In Tai)** - Nathan Brown. আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰত মুদ্ৰিত।

১৮৩৮ ঃ **Catechism in Tai Lik An Thim Aulu**-মাইলছ ব্ৰনছন। ভা. টাই। পৃ. ১৮। ৫০০ কপি।

১৮৩৮ ঃ **Worchester's Primer in Assamese with English** - A Yong Khamti. আ.বে.মি.প্ৰে., শদিয়াত মুদ্ৰিত। ১০০০ কপি।

১৮৩৮ ঃ **The History, Antiquities, Topography and Statistics of Eastern India** (Vol-III) (Purniya, Rongpoor and Assam) - Robert Montogomery Martin. Pub. W.H. Allen & Co. Leadenhall Street, London, Pp. 1019 (with 43 pages of Illustrations & Plates etc.)

১৮৩৮ ঃ **An Account of the Manufacture of the Black Tea, As Now Practised at Suddeya in Upper Assam, by the Chinamen Sent Thither for that Purpose** - Charles Alexander Bruce। ভা. ইংৰাজী। প্ৰকা. G.H. Huttmann, Bengal Military Orphan Press, Pp. 18.

১৮৩৮ ঃ **The History, Antiquities, Topography and Statistics of Eastern India-**by Montogomery Martin, Pub. by H. William, Allen & Co. London. গ্ৰন্থখনত Francis Hamilton ৰ An Account of Assam ৰ একাংশ প্ৰকাশ কৰিছে।

১৮৩৯ ঃ **Information on the Discovery and Character of the Tea Plant in Assam.** Pub. Smith, Elder & Co., London. Pp.12.

১৮৩৯ ঃ **Report on the Manufacture of Tea : And on the Extent and Produce of the Tea Plantations in Assam** - Charles Alexander Bruce. Pub. Bishop's College Press, Calcutta. Pp. 36 (Originaly Published in the Journey of the Asiatic Society, Calcutta.)

১৮৩৯ ঃ **A Spelling Book and Vocabulary in English, Assamese, Singpho and Naga** - Miles Bronson। ভা. ইংৰাজী, অসমীয়া, চিংফৌ আৰু নগা। আ.বে.মি.প্রে., জয়পুৰত মুদ্রিত। আ.খ্রী.মি.ৰ দ্বাৰা প্রকাশিত। পৃ. ৬৪।

১৮৩৯ ঃ **A Vocabulary in English, Assamese, Singpho[৩৬] and Naga -** Miles Bronson. এই গ্রন্থখনত 'Spelling Book' অংশটো বাদ দি পূর্বৰখনৰ দৰে একে পাঠেৰে সুকীয়াকৈ প্রকাশ কৰিছে। আ.বে.মি.প্রে., জয়পুৰত মুদ্রিত। ভা. ইংৰাজী। পৃ.৫৮।

১৮৩৯ ঃ **A Grammer of the Assamese Language** - William Robinson. ভা. ইংৰাজী। প্রকা. Gowhatti Seminary), বে.মি.প্রে., শ্রীৰামপুৰত মুদ্রিত। পৃ, ৭৮।

১৮৩৯ ঃ **Assam : Sketch of its History, Soil and Productions with the Discovery of the Tea-Plant and of the Countries Adjoining, Assam-** Elder Smith & Co., London.

১৮৩৯ ঃ **Burma and Assam, An Account of the Burman Empire and the Kingdom of Assam** - John Peter Wade, Hiram Cox and Francis Buchanan Hamilton, Pub. from Calcutta.

১৮৩৯ ঃ **Catechism (In Naga) -** Nathan Brown. আ.বে.মি.প্রে., জয়পুৰত মুদ্রিত।

১৮৩৯ ঃ **Alphabet and Combined Letters in Assamese and Bangali** - Nathan Brown. আ.বে.মি.প্রে., শদিয়া। পৃ.১৮।

১৮৪০ ঃ **Worcester's Primer, In Naga** - R.M. Brown. আ.বে.মি.প্রে., জয়পুৰত মুদ্রিত।

১৮৪০ ঃ **Vocabulary and Phrases in English and Assamese** (শব্দাৱলী আৰু খণ্ডবাক্য) - H.B.L.Cutter। ভা. অসমীয়া আৰু ইংৰাজী। মুদ্রক অলিভাৰ থমাছ কট্টাৰ আৰু প্রকা, আ.বে.মি.প্রে., জয়পুৰ। পৃ. ২৫২।

---

৩৬. Singpho : মাৰ্ঘেৰিটা, লিডু, বৰডুমছা, টিৰাপ, লোহিত, নগাভূমি অঞ্চলত বসবাস কৰা সম্প্রদায়। চিংফৌ (বেছা গাম) সকলেই অসমৰ চাহ গছৰ বিষয়ে ৰবার্ট ব্রুছক জনাইছিল। মাইলছ ব্রনছনে জয়পুৰত থকা সময়ত এই সকল লোকক উদ্দেশ্য কৰিয়েই তেওঁৰ 'চিংফৌ' শব্দসমূহ অন্তর্ভুক্ত কৰিছিল।

১৮৪০ ঃ **চৰুপ আশ্ৰই** (**The True Refuge**)- প্ৰকা. আ.বে.মি. । আ.বে.মি.প্ৰে., জয়পুৰত মুদ্ৰিত। ৫০০০ কপি।

১৮৪০ ঃ **অসমীয়া ব্যাকৰণ** - উইলিয়াম ৰবিন্সন । ভা. অসমীয়া। বে.মি.প্ৰে., শ্ৰীৰামপুৰ, বঙ্গ।

১৮৪০ ঃ **Memoir of the Countries on and Near the Eastern Frontier of Sylhet**- থমাছ ফিশ্বাৰ।

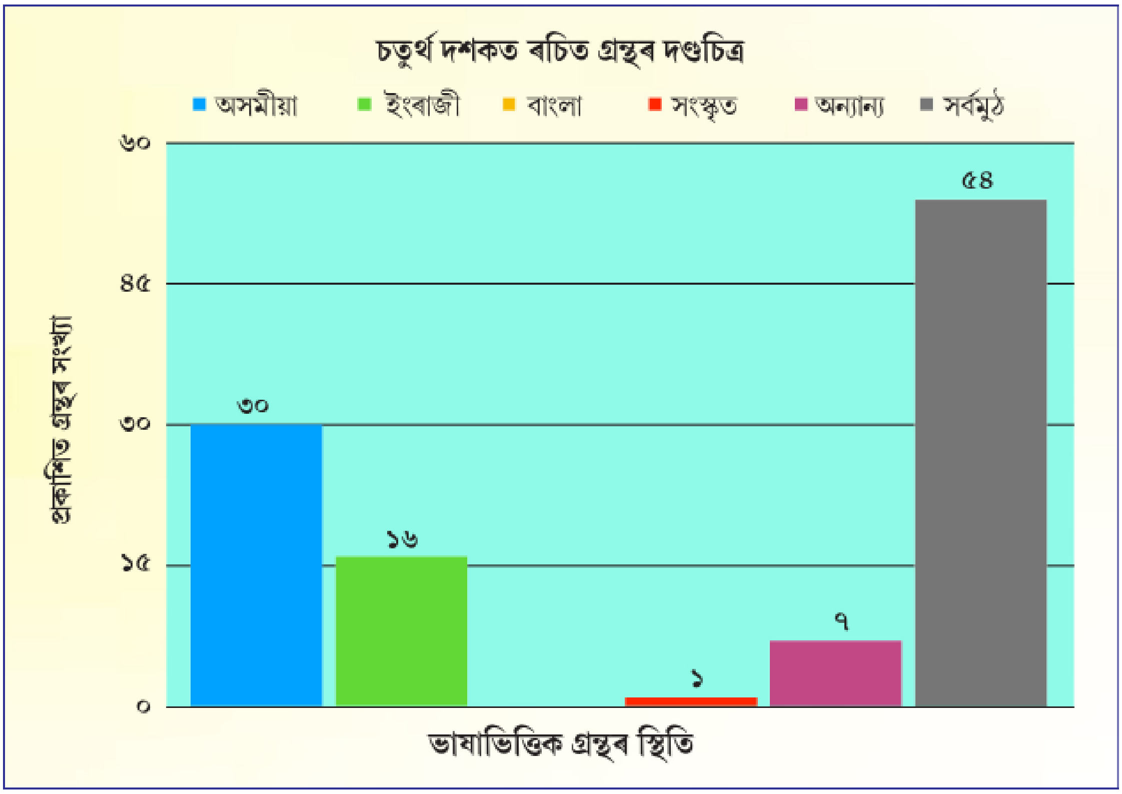

ৰেখাচিত্ৰ - ৪

৪.০৫. উনবিংশ শতিকাৰ পঞ্চম দশকত প্ৰকাশিত গ্ৰন্থসমূহ

১৮৪১ ঃ **A Descriptive Account of Assam :** With a Sketch of the Local Geography and a Concise History of the Tea-Plant of Assam to which in Added, A Short Account of the Neighbouring Tribes, exhibiting Their History, Manners and Customs - William Robinson. গ্ৰন্থখন কলিকতাৰ Ostell And Lepage Company, আৰু লণ্ডনৰ British Library ৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত। ভা. ইংৰাজী। পৃ. ৪৩৩।

১৮৪১ ঃ **Notes on the Dafalas and the Pecularities of Their Language -** William Robinson. ভা. ইংৰাজী।

১৮৪২ ঃ **লৰাক পৰ্হাবলৈ প্ৰথম কিতাপ (First Reading Book in Assamese)** - এলিজা হুইটনী ব্ৰাউন। জয়পুৰত স্থাপন কৰা আ.বে.মি.প্ৰে.ত মুদ্ৰিত।

১৮৪২ ঃ **অসমীয়া বাৰে-মতৰা**[৩৭] **(First Reading Book in Assamese) -** E.W.Brown. আ.বে.মি.প্ৰে., জয়পুৰত মুদ্ৰিত। ভা. অসমীয়া।

১৮৪২ ঃ **The Gospel of Matthew in Assamese** - অনু. নাথান ব্ৰাউন। ভা. অসমীয়া। আ.বে.মি.প্ৰে., জয়পুৰত মুদ্ৰিত আৰু আমেৰিকান এণ্ড ফৰেইন বাইবেল ছ'চাইটিৰ জয়পুৰ শাখাৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত।

১৮৪২ ঃ **The Acts of The Apostles -** অসমীয়া অনু. নাথান ব্ৰাউন। আ.বে.মি.প্ৰে., জয়পুৰত মুদ্ৰিত।

১৮৪২ ঃ **Selection of Paper Regarding the Hill Tracts Between Assam and Burma and on the Upper Brahmaputra -** Francis Jenkins.[৩৮]

১৮৪৩ ঃ **কোন শাস্ত্ৰ প্ৰামাণিক** - প্ৰকা. আ.খ্ৰী.মি.। মি.প্ৰে., জয়পুৰত মুদ্ৰিত। মূল্য ১২ অনা। পৃ, ১২।

১৮৪৪ ঃ **আসাম বুৰণজী পুথি (আসাম বুৰঞ্জী)** - কাসিনাথ তামুলি ফুকন (কাশীনাথ তামুলী ফুকন) আৰু ৰাধানাথ বৰুৱাৰ দ্বাৰা সংশোধিত। প্ৰকা. নাথান ব্ৰাউন, বে.মি.প্ৰে.,শিৱসাগৰত মুদ্ৰিত। পৃ.১৪০। ১৫০০ কপি।

১৮৪৪ ঃ **Notes on the Naga Tribes in Communication with Assam** - John Owen, Pub. by W.H.Carey, Calcutta. Lan. English. Pp.139.

১৮৪৪ ঃ **Easy and Instructive Reading Lessons** - W.Rabinson, আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰ। ভা. বাংলা।

১৮৪৫ ঃ **ৰাজোপাখ্যন** (কোচবিহাৰৰ ৰাজ বংশাৱলীৰ বিবৰণ) - জয়নাথ ঘোষ। ভা. বাংলা।

১৮৪৫ ঃ **আমাৰ দেসৰ খ্ৰিষ্টিয়ান মণ্ডলিৰ বিশ্বাস আৰু আচৰণৰ সংখ্যেপ কথা** - আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত।

১৮৪৫ ঃ **কিতাবত মঞ্জৰী**[৩৯] **(গণিত শি াৰ পুথি)** - বকুল কায়স্থ। প্ৰকা. নাথান ব্ৰাউন। ভা. অসমীয়া।

১৮৪৫ ঃ **লীলাৱতী** (অঙ্কশাস্ত্ৰৰ পুথি) - অনু. কবিৰত্ন দ্বিজ। প্ৰকা. নাথান ব্ৰাউন। ভা. অসমীয়া।

১৮৪৫ ঃ **পদ গণিত** (ভাষা - পাটিগণিত) - বকুল কায়স্থ। প্ৰকা. নাথান ব্ৰাউন। ভা. অসমীয়া।

---

৩৭. বাৰে মতৰা বা বাৰ মতৰা - বাৰে-বৰণীয়া উচ্চাৰণেৰে মতা মাত। স্বৰবৰ্ণৰ আখৰ আৰু ব্যঞ্জণবৰ্ণৰ আখৰেৰে মিলি সৃষ্টি হোৱা নানান প্ৰকাৰৰ শব্দৰ উচ্চাৰণ, মাত-কথা। - হেমকোষ।

৩৮. S.K. Bhuyan, *Early British Relations with Assam,* Pub. DHAS, Assam and Printed at Assam Government Press, Shillong, 1949.

৩৯. বকুল কায়স্থৰ 'কিতাবত মঞ্জৰী' খন 'কিতাপত মঞ্জৰী' ৰূপেও পোৱা যায়। শিৱসাগৰৰ সাধিৰাম কাকতিৰ গৃহত বকুল কায়স্থ অনূদিত 'লীলাৱতী' গ্ৰন্থৰ প্ৰতিলিপি থকাৰ কথা 'আসামে প্ৰাপ্ত প্ৰাচীন ভাষা পুথিৰ বিৱৰণ' শীৰ্ষক প্ৰবন্ধত তাৰকেশ্বৰ ভট্টাচাৰ্যই উল্লেখ কৰাৰ লগতে সাধিৰাম কাকতিয়ে 'লীলাৱতী'ৰ অৱলম্বনত সচিত্ৰ পাটিগণিত আৰু বকুল কায়স্থই 'উজু অসমীয়া' অনুবাদ কৰা বুলিও লিখিছে।

১৮৪৫ ঃ **প্ৰথম গণনা** (অঙ্ক পুথি) - নাথান ব্ৰাউন। ভা, অসমীয়া। প্ৰকা. বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰ।

১৮৪৫ ঃ **The History of Joseph** - আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰ। ভা. বাংলা।

১৮৪৫ ঃ **গণনৰ কিতাপ** (প্ৰথম ভাগ) (অঙ্ক পুথি) - এলিজা হুইট্‌নী ব্ৰাউন। বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰত মুদ্ৰিত। ভা. অসমীয়া। মূল্য ১২ অনা।

১৮৪৫ ঃ **গণনৰ কিতাপ** (দ্বিতীয় ভাগ) - এলিজা হুইট্‌নী ব্ৰাউন। প্ৰকা. নাথান ব্ৰাউন। বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰ। ৩০০ কপি। ভা. অসমীয়া।

১৮৪৫ ঃ **Arithmetic**, Part- 1st (In Bengali, Printed for Govt. Schools as a job work) - Nathan Brown and E.W. Brown, Prin. ABMP, 500 Copies.

১৮৪৫ ঃ **Arithmetic**, Part- 2nd (In Bengali, Printed for Govt. Schools as a job work) - Nathan Brown and E.W. Brown, Prin. ABMP, 800 Copies.

১৮৪৬ ঃ **বচা-শুভবাৰ্ত্তা (Gospels Selections)** - যীশুখ্ৰীষ্টৰ ধৰ্মোপদেশৰ নিৰ্বাচিত সংকলন। ভা. অসমীয়া। প্ৰকা. আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰ। পৃ. ১০।

১৮৪৬ ঃ **অৰুণোদই**[৪০] (আলোচনী) - প্ৰকা. আ.বে.মি., অসম। মিছন প্ৰেছ, শিৱসাগৰত মুদ্ৰিত।

১৮৪৬ ঃ **The Eastern Frontier of British India -** A.C.Banerjee. 1784-1826, Calcutta.

১৮৪৭ ঃ **Journey From Upper Assam Towards Hookhoom, Ava and Rangoon** - W.Griffith, Pub. in Journals of Travels, Pub. by Bishop College, Hookoong Valley Press, Calcutta in 1847.

১৮৪৭ ঃ **Koch, Bodo and Dimal Tribes. (3 Parts)** - Hodgson. Bryan H., প্ৰকা, থমাছ, বে.মি.প্ৰে., কলিকতা।

১৮৪৭ ঃ **A Sketch of Assam with Some Accounts of the Hill Tribes** - John Butler. প্ৰকা. লণ্ডনৰ স্মিথ এলডাৰ এণ্ড কোম্পানী।

---

৪০. 'প্ৰথম চোআ, ১ নম্বৰ' (প্ৰথম বৰ্ষ প্ৰথম সংখ্যা), 'মোৰ শিৱসাগৰ, জানোআৰি ১৮৪৬ খ্ৰীঃ, অঃ সঁক' (১৮৪৬ খ্ৰীষ্টাব্দৰ জানুৱাৰীত শিৱসাগৰত মুদ্ৰিত)। উদ্যোক্তা, আ.বে.মি. ইন আসামৰ হৈ মিছন প্ৰেছ, শিৱসাগৰত অলিভাৰ টি. কট্টাৰৰ দ্বাৰা মুদ্ৰিত আৰু প্ৰকাশিত। আলোচনীখনত সম্পাদকৰ নাম উল্লেখ নাই যদিও, এলিজা হুইটনী ব্ৰাউনৰ ***The Whole World Kin*** গ্ৰন্থৰ ৪১৬ পৃষ্ঠাত উল্লেখ আছে, '*In January, 1846, Mr. Brown prepared the first number of the 'Orunodoi' (Dawn of Day), 'A monthly magazine devoted to Religion, Science and General Intelligence' which he edited in the Assamese language during most of the remaining years at Sibsagar.*' আনুষংগিক তথ্যানুসাৰে নাথান ব্ৰাউন সম্পাদিত আলোচনীখন ১৮৪৬ ৰ পৰা ১৮৮০ খ্ৰীঃলৈকে প্ৰচলিত আছিল।

১৮৪৭ ঃ **Himalayan Journal of Travels in Assam, Burma, Bootan etc.** - J.D.Hooker, Calcutta.

১৮৪৭ ঃ **A Short List of Words of the Hill Tippera Language, Containing Boro Equivalents** - D. Anderson.

১৮৪৭ ঃ **Sketch of the Sight or the Kakhyens of Burmah :** The Position of This Tribe as Regards Burmah, and The Inland Trade of The Valley of The Irrawaddy with Yunan and Their Connection with The North Eastern Frontier of Assam - Simon Fraser Hannay. ভা. ইংৰাজী। Pub. W.Ridsdale, Military Orphan Press, Calcutta. পৃ, ৭৭।

১৮৪৭ ঃ **Two Sermons on the Gospel Message and Christian Ordinance, Preached at Gowhati and Nowgong, Assam -** Nathan Brown. এ.বি.এম.পি., শিৱসাগৰত মুদ্ৰিত। প্ৰকা. আ.বে.মি.ইউনিয়ন। ভা. ইংৰাজী।

১৮৪৭ ঃ **Sketch of the Singphos and Inland Trade of the Irrawadi and Their Connection with North-East Assam** - W.W.Hunter.

১৮৪৭ ঃ **Pamphlet in the J.A.S. Bengal on the Ruins East of Sadiya -** Simon Fraser Hannay.

১৮৪৭ ঃ **Phrases, Assamese and Dhekeri** - আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰ।

১৮৪৭ ঃ **Vocabulary and Phrases, English, Miri and Abor**[৪১] (as a job work) **-** E.P. Smith. আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰ, পৃ. ৯১।

১৮৪৮ ঃ **Journal of Travels in Assam, Burma, Bootan, Afghanistan and the neighbouring Countries** - W.Griffith, Arranged by John M'Clelland in 1847-1848, Calcutta.

১৮৪৮ ঃ **আমাৰ ত্ৰানকৰ্তা প্ৰভু য়িচু খ্ৰিষ্টৰ নতুন নিয়ম (The New Testament of the Lord and Savior Jesus Christ : Translated into The Assamese Language)** - অনু, নাথান ব্ৰাউন। আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰত মুদ্ৰিত। প্ৰকা. আমেৰিকান এণ্ড ফৰেইন বাইবেল ছ'চাইটি, শিৱসাগৰ।

১৮৪৮ ঃ **Tower Diary of the Deputy Commissioner of the Naga Hills for the year 1870-1872** (Vol-I & Vol-II) - J. Butler.

---

৪১. 'Miri' and 'Abor' are present days 'Mishing' and 'Adi'.

১৮৪৮ ঃ **Grammatical Notices on the Assamese Language**-নাথান ব্ৰাউন। আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰত মুদ্ৰিত। ভা. ইংৰাজী আৰু অসমীয়া। পৃ. পাতনি ২৬ পৃষ্ঠাৰে সৈতে ১০৬।

১৮৪৮ ঃ **Report of the Assam Orphan Institution at Nowgong** (1847-48) - নাথান ব্ৰাউন। প্ৰকা. আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰ।

১৮৪৯ ঃ **সুভ বাৰ্তা, লুক** - অনু. নাথান ব্ৰাউন। প্ৰকা. আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰ। ভা. অসমীয়া।

১৮৪৯ ঃ **অসমীয়াৰ শিক্ষাপুথি** (গদ্য) - 'সমাচাৰ চন্দ্ৰিকা যন্ত্ৰ', কলিকতাত মুদ্ৰিত।

১৮৪৯ ঃ **আমাৰ ত্ৰানকৰ্তা প্ৰভু য়িচু খ্ৰিষ্টৰ নতুন নিয়ম (The New Testament of the Lord and Savior Jesus Christ : Translated into The Assamese Language)** (২য় সংস্কৰণ)। 'ইটা বৰণীয়া' কাগজেৰে প্ৰস্তুত। পৃ. ৭৮৫।

১৮৪৯ ঃ **ভূগোল শিক্ষক** - মূল লেখক টি. ম'ৰে। পৃ, ১১৭।

১৮৪৯ ঃ **অসমীয়া লৰাৰ মিত্ৰ** (দ্বিতীয় কাণ্ড) - আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকন। কলিকতাৰ সমাচাৰ চন্দ্ৰিকা যন্ত্ৰত মুদ্ৰিত আৰু প্ৰকাশিত। পৃ. ২২২। ৫ সিকি।১০০০ কপি।

১৮৪৯ ঃ **অসমীয়া লৰাৰ মিত্ৰ** (তৃতীয় কাণ্ড) (ভূগোল প্ৰকৰণ) - ৰাজকিষেণ বেনাৰ্জীৰ দ্বাৰা কলিকতাৰ সমাচাৰ চন্দ্ৰিকা যন্ত্ৰত মুদ্ৰিত। ভা. অসমীয়া। মূল্য ১২ অনা। পৃ. ১৭৭। ১০০০ কপি।

১৮৪৯ ঃ **Report on the Administration of Assam to the Board of Revenue** - Fort William.

১৮৪৯ ঃ **Comparative Vocabulary** - Nathan Brown. আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰত মুদ্ৰিত। পৃ.১৭।

১৮৪৯ ঃ **Alphabet and Spelling Lession** (2nd Ed.), আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰত মুদ্ৰিত। পৃ.১৬।

১৮৪৯ ঃ **Fathiya-i-Ibriya** (ফাথিয়া-ই-ইব্ৰিয়া) - Sihabuddin Talish, Calcutta. ফাৰ্চীৰ পৰা ইংৰাজী অনুবাদ। এই গ্ৰন্থখনক Tarekh-i-Assam নামেৰেও কোৱা হয়। গ্ৰন্থখনত ১৬৬২-৬৩ খ্ৰীঃত মীৰজুমলাৰ অসম আক্ৰমণৰ তথ্য আৰু পূৰ্ণাঙ্গ বিৰৰণ সন্নিৰিষ্ট। গ্ৰন্থখনত অসমৰ সামাজিক, ৰাজনৈতিক, সাংস্কৃতিক আদি বিভিন্ন বিষয়ৰ তথ্য পোৱা যায়।

১৮৫০ ঃ **আমাৰ ত্ৰানকৰ্তা প্ৰভু য়িচু খ্ৰিষ্টৰ নতুন নিয়ম (The New Testament of the Lord and Savior Jesus Christ : Translated into The Assamese Language)** (তৃতীয় সংস্কৰণ) - অনু, নাথান ব্ৰাউন। আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰত মুদ্ৰিত আৰু প্ৰকাশিত। ভা. অসমীয়া। পৃ.৬৩০।

১৮৫০ ঃ **খ্ৰীষ্টীয় ধৰম গীত** (দ্বিতীয় সং.) - নিধি লিবাই ফাৰ'ৱেল।

১৮৫০ ঃ **Juvenile Tracts** - নাথান ব্ৰাউন। শিৱসাগৰ মি.প্ৰে.ত মুদ্ৰিত। মূল্য ৮ অনা।

১৮৫০ ঃ **অসমীয়া ভাষাৰ বাৰে মতৰা** - এলিজা হুইট্‌নী ব্ৰাউন। প্ৰকা. নাথান ব্ৰাউন। আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰত মুদ্ৰিত। ভা. অসমীয়া। মূল্য ১ অনা।

১৮৫০ ঃ **অসমীয়া বাৰে-মতৰা (First Reading Book in Assamese)** (New Ed.) - এলিজা হুইট্‌নী ব্ৰাউন। প্ৰকা. নাথান ব্ৰাউন। মূল্য ৩ অনা। আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰত মুদ্ৰিত।

১৮৫০ ঃ **অসমীয়া গণিত** - নাথান ব্ৰাউন। ভা. অসমীয়া।

১৮৫০ ঃ **অসমীয়া গণিত** (দ্বিতীয় ভাগ) - নাথান ব্ৰাউন। ভা. অসমীয়া।

১৮৫০ ঃ **সদৰ দেওয়ানী নিষ্পত্তি** - আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকন। (তদানীন্তন কালৰ আদালতসমূহত প্ৰচলিত আইন সংক্ৰান্তীয় বিধি ব্যৱস্থাৰ পুথি। ভা. বাংলা।

১৮৫০ ঃ **ফুকন দেওয়ানৰ কায়দা বন্দি** - আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকন। (তদানীন্তন অসমৰ বিজনী ৰাজ্যৰ বাবে প্ৰযোজ্য ভূমি আৰু ৰাজহ নীতি বিষয়ক গ্ৰন্থ) ভা. বাংলা। কলিকতাৰ পৰা প্ৰকাশিত।

১৮৫০ ঃ **অসমীয়া গীত**-সংক., সম্পা.নাথান ব্ৰাউন। অনু. নিধি লিবাই ফাৰ'ৱেল, বাতিৰাম দাস।

১৮৫০ ঃ **Elementary Arithmetic (1st Part)** - আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰত মুদ্ৰিত। ভা. অসমীয়া। মূল্য ২ অনা।

১৮৫০ ঃ **Elementary Arithmetic (2nd Part)** - আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰত মুদ্ৰিত। ভা. অসমীয়া। মুল্য ৮ অনা।

১৮৫০ ঃ **অৰুণোদই বাৰ্ষিক সংকলন ঃ** ১৮৪৬ খ্ৰীঃৰ পৰা প্ৰকাশিত প্ৰতি বৰ্ষত ১২টা সংখ্যাৰ সম্পাদিত সংকলন। ৪ টা খণ্ড । প্ৰতিখণ্ডৰ পৃ. ১০০। মূল্য ১.০০ টকা।

১৮৫০ ঃ **পাদুৰি বাৰ্কৰ চাহাবৰ বিবৰণ (Obituary Notice of Rev. Cyrus Barker, An American Missionary to Assam)** - ই.ডব্লিউ.ব্ৰাউন। আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰত মুদ্ৰিত আৰু প্ৰকাশিত। পৃ. ২২।

১৮৫০ ঃ **সাধু পুথি** - এলিজা হুইট্‌নী ব্ৰাউন। ভা. অসমীয়া।

১৮৫০ ঃ **মাক জিএকৰ কথোপকথন** (পুথিখন এগৰাকী মাকে জীয়েকক বাৰটা অধ্যায়ত প্ৰশ্নোত্তৰৰ আৰ্হিত কিছু সদ্ উপদেশ দিয়া পাঠ সংকলন) - পৃ. ৩১।

১৮৫০ ঃ **A History of American Baptist Mission** - William Grammell.[৪২]

১৮৫০ ঃ **Land Surveying**[৪৩] - Lan. Bangla, Printed as Job Work at ABMP, Sibsagar.

---

৪২. H.K. Borpujari, *The American Baptist Missionaries,* Preface, is the earlist authoriative account on the Subject, P.1.

৪৩. E.W. Brown. The Whole World Kin, 1890 Ed. Pp.413.

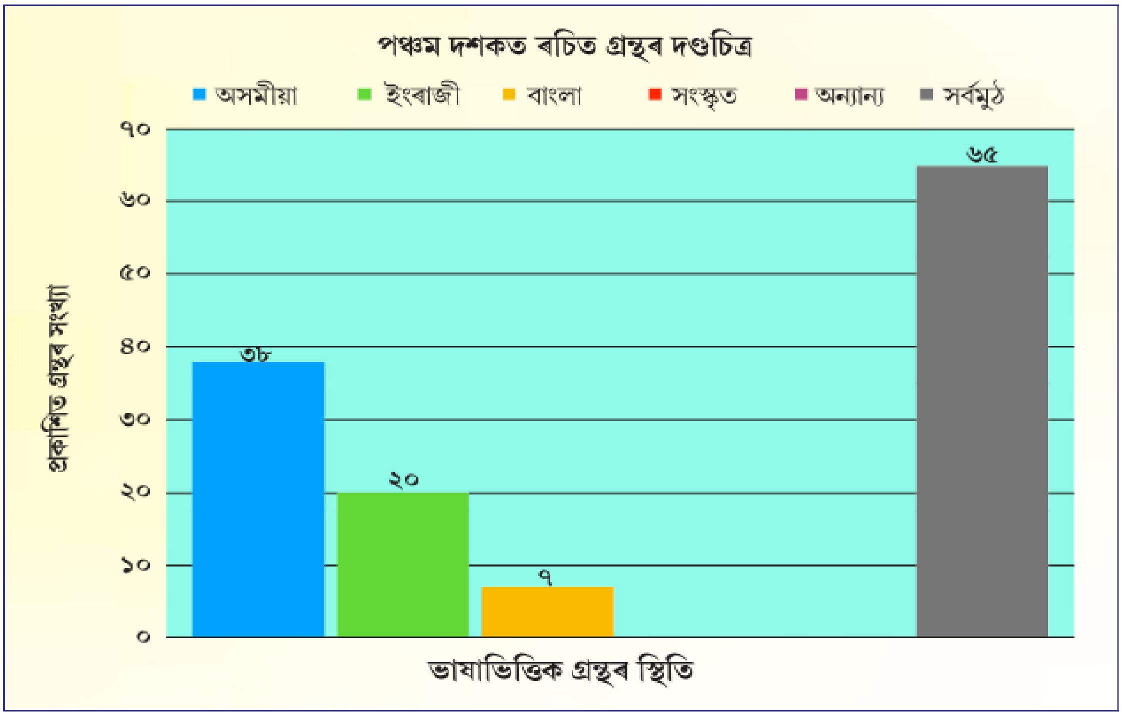

ৰেখাচিত্ৰ - ৫

৪.০৬. উনবিংশ শতিকাৰ ষষ্ঠ দশকত প্ৰকাশিত গ্ৰন্থসমূহ

১৮৫১ ঃ **কথা গুৰু চৰিত** (দ্বিতীয়) - আঠগুৰি সত্ৰ, গোলাঘাট।

১৮৫১ ঃ **ভূগোলৰ বিৱৰণ** (প্ৰথম ভাগ) (সচিত্ৰ) - এলিজা হুইটনী ব্ৰাউন। প্ৰকা. শি.বে.মি.য.। পৃ. ১৪২।

১৮৫১ ঃ **অৰুণোদয়**[৪৪] - Jessie T.Moore. ভা. অসমীয়া। প্ৰকা. Tract and Book Society, কলিকতা। বে.মি.প্ৰে., কলিকতাত জে.থমাছৰ দ্বাৰা মুদ্ৰিত। পৃ, ১৩৭।। ৩০০০ কপি।

১৮৫১ ঃ **Geography of Asia** - নাথান ব্ৰাউন। আ.বে.মি.প্ৰে.ত মুদ্ৰিত। মূল্য ৪ অনা।

১৮৫১ ঃ **Report on Koch Behar, 1849** - Jenkins, F.A., Calcutta. ভা. ইংৰাজী।

১৮৫১ ঃ **আমাৰ ত্ৰানকৰ্তা প্ৰভু য়িচু খ্ৰিষ্টৰ নতুন নিয়ম - 'বাইবেল' নতুন নিয়ম** - তৃতীয় সংস্কৰণ। অনু, নাথান ব্ৰাউন। ভা. অসমীয়া।

১৮৫১ ঃ **অৰুণোদই** - ১৮৪৬-১৮৫০ বৰ্ষৰ একত্ৰিত সংকলন। প্ৰতিবৰ্ষৰ সংকলন মূল্য ১২ অনা।

১৮৫১ ঃ **Vocabulary and Phrases** - Bengali and Khamti, ABMP, Sibsagar, Pp.45.

১৮৫২ ঃ **অৰুণোদই** - ১৮৫১-১৮৫২ বৰ্ষৰ একত্ৰিত সংকলন। চামৰা বাইণ্ডিঙ - ২ টকা, পকাবন্ধা খণ্ড - এটকা বাৰ অনা আৰু কেঁচা বন্ধা - এটকা আঠ অনা।

---

৪৪. এই *অৰুণোদয়* শিৱসাগৰৰ পৰা প্ৰকাশিত *অৰুণোদই* আলোচনীৰ লগত সম্পৰ্কিত নহয়।

১৮৫২ ঃ **য়ান হাৰ্মচেন নামেৰে এটা মাউৰা লৰাৰ বিবৰন** (Memoir of Jan Harmsden)- অনু, চি. হেছেলমেয়াৰ। আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰত মুদ্ৰিত আৰু প্ৰকাশিত। ভা. অসমীয়া। পৃ. ১৬।

১৮৫৩ ঃ **Report on the Census of Assam for 1851.**

১৮৫৩ ঃ **পুৰণি অসম বুৰঞ্জী** - সংগ্ৰ. আৰু প্ৰকা. নাথান ব্ৰাউন। ভা. অসমীয়া। মূল্য ২ টকা।

১৮৫৩ ঃ **অৰুণোদই** - ১৮৪৬ ৰ পৰা ১৮৫৩ খ্ৰীঃলৈ একত্ৰিত সংকলন। সম্পা. নাথান ব্ৰাউন। মূল্য ৮ টকা।

১৮৫৩ ঃ **অৰুণোদই** (১৮৫৩ বৰ্ষৰ একত্ৰিত সংকলন) - সম্পা. নাথান ব্ৰাউন। মূল্য ১ টকা।

১৮৫৩ ঃ **সৰু হেনৰি আৰু তাৰ বেহেৰাৰ বিবৰন** (Little Henry and his Bearer) - অনু. মাইল্‌ছ ব্ৰনছন। আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰত মুদ্ৰিত আৰু প্ৰকাশিত। ভা. অসমীয়া। পৃ. ৮৫। ৫০০ কপি।

১৮৫৩ ঃ **Political Incidents of the First Burmese War** - Thomas Campbell Robertson. Bread Street Hill ৰ R.Clay ৰ দ্বাৰা মুদ্ৰিত আৰু New Burlington Street ৰ Richard Bentley, লণ্ডনৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত। ভা. ইংৰাজী। পৃ.২৫২।

১৮৫৩ ঃ **Revenue Administration in Assam** - Francis Jenkins. ভা. ইংৰাজী।

১৮৫৩ ঃ **Statistics of Assam.**

১৮৫৪ ঃ **ফুলমনি আৰু কৰুনাৰ বিবৰন** - অনু, নিধি লিবাই ফাৰ'ৰেল। আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰত মুদ্ৰিত। ভা. অসমীয়া। পৃ. ১৪৮। মূল্য ৪ অনা।

১৮৫৪ ঃ **Report on the Province of Assam** - Andrew John Moffatt Mills, Pub. Thos. Jones, Calcutta Gazette Office, Calcutta, Pp. 592. ভা. ইংৰাজী।

১৮৫৪ ঃ **Remarks on the Revenue and Judicial System of Assam** - Anundaram Dhekial Phookun (Phukan), Published along with the Report on the Province of Assam by A.J. Moffat Mills in 1854.

১৮৫৪ ঃ **Report Observation on the Administration of the Province of Assam** - আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকন। ভা. ইংৰাজী। পৃ. ৩০।

১৮৫৪ ঃ **Report on the Progress and Prosperity of the Province of Assam** - Francis Jenkins (In Mills' Report on Assam, Appendix B, 1854).

১৮৫৪ ঃ **খ্ৰিষ্টৰ বিৱৰণ আৰু শুভ বাৰ্তা** (The Life and Gospel of Christ in Assamese) (Jesus Christ and His Holly Messages) - নাথান ব্ৰাউন। প্ৰকা. বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰ। ভা. অসমীয়া।

১৮৫৪ ঃ **আমাৰ ত্ৰানকৰ্তা প্ৰভু য়িচু খ্ৰিষ্টৰ নতুন নিয়ম (The New Testament of the Lord and Savior Jesus Christ : Translated into The Assamese Language)** (চতুৰ্থ

সং.)[৪৫] - অনু, নাথান ব্ৰাউন। আ.বে.মি.প্ৰে.ত মুদ্ৰিত। প্ৰকা. আমেৰিকান এণ্ড ফৰেইন বাইবেল ছ'চাইটি, শিৱসাগৰ।

১৮৫৪ ঃ **Correspondence Relating to the Question whether the Assamese or Bengali Language Should be Taught in the Schools of Assam -** Calcutta.

১৮৫৫ ঃ **গণনৰ কিতাপ** (দ্বিতীয় ভাগ) - এলিজা হুইট্‌নী ব্ৰাউন আৰু নাথান ব্ৰাউন। প্ৰকা. আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰ। ভা. অসমীয়া। মূল্য ১২ অনা।

১৮৫৫ ঃ **বাৰ্থ** - অনু. চি.এইচ.হেছেলমেয়াৰ। খ্ৰীষ্টান ধৰ্মপুথিৰ বিৰৰণ। বাইবেলৰ কাহিনীৰ অনুবাদ গ্ৰন্থ। আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰত মুদ্ৰিত আৰু প্ৰকাশিত। ভা. অসমীয়া। পৃ. ২৬০।

১৮৫৫ ঃ **আইন ও ব্যবস্থা সংগ্ৰহ** - অনু. আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকন। নিউ প্ৰেছ মুদ্ৰণ যন্ত্ৰ, কলিকতাত মুদ্ৰিত। মূল্য ৪ টকা। পৃ. ৩৩০।

১৮৫৫ ঃ **A Few Remarks on the Assamese Language and on Vernacular Education in Assam -** A Native (আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকন)। প্ৰকা. লেখক। এ.এইচ. ডেনফ'ৰ্থৰ দ্বাৰা আ.বে,মি.প্ৰে., শিৱসাগৰত মুদ্ৰিত। ভা. ইংৰাজী। পৃ. ৫৭। ১০০ কপি।

১৮৫৫ ঃ **His Notes on the Laws of Bengal** - Anandaram Dhekiyal Phukan.[৪৬]

১৮৫৫ ঃ **পদাৰ্থ বিদ্যাসাৰ** - নিধি লিবাই ফাৰ'ৱেল। প্ৰকা. আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰ।

১৮৫৫ ঃ **Travels and Adventures in the Province of Assam During a residence of Fourteen Years** - John Butler. প্ৰকা. লণ্ডনৰ স্মিথ এলডাৰ এণ্ড কোম্পানী। ভা. ইংৰাজী। পৃ. ২৬৬।

১৮৫৫ ঃ **On the Geography and Population of Assam** (Selections from the Records of Bengal Government Notes (XVIII.) - John Bayan Neufville.

১৮৫৫ ঃ **ধৰম পুথিৰ বিৰৰণ** - অনু. C. Hesselmeyer. শিৱসাগৰৰ আ.বে.মি.পে.ত মুদ্ৰিত। ভা. অসমীয়া। মূল্য ৮ অনা।

১৮৫৫ ঃ **Visit to an Abor Villag**e - E.T.Dalton. Prin. at Calcutta. Lan. English.

১৮৫৫ ঃ **বিজ্ঞানৰ বাৰে মতৰা** - হেমচন্দ্ৰ বৰুৱা।

১৮৫৬ ঃ **ঘোষাপুথি** (নামঘোষা) - শ্ৰীশ্ৰীমাধৱদেৱ। প্ৰকা. গুণাভিৰাম (ডেকা) বৰুৱা। সম্পা. দত্তদেৱ গোস্বামী। কলিকতা নিউ প্ৰেছ, কলিকতাত মুদ্ৰিত। ভা. অসমীয়া।

---

৪৫. E.W. Brown, *The Whole World Kin*, Pp. 413.

৪৬. *Nanda Talukdar-Assam & the 19th Century, Pub. by Nanda Talukdar Foundation and Bhabani Books,2019, Ed. Pp.151.*

১৮৫৬ ঃ **জাত্রিকৰ জাত্রা**[৪৭] (যাত্রিকৰ যাত্রা)-অনু. নাথান ব্রাউন। আ.বে.মি.প্রে., শিৱসাগৰত মুদ্রিত। ভা. অসমীয়া।

১৮৫৭ ঃ **নানা ৰূপ দৃষ্টান্তৰে শিক্ষা দিয়া নীতিকথা** (দ্বিতীয় সং.) - ই.ডব্লিউ.ক্লাৰ্ক। ভা. অসমীয়া। শিৱসাগৰৰ মিছন প্রেছত মুদ্রিত। পৃ. ২৪। ১০০০ কপি।

১৮৫৮ ঃ **বঙ্গ ভাষাৰ বৰ্ণবিন্যাস** - লেখকৰ নাম উল্লেখ নাই। ভা. বাংলা। শিৱসাগৰৰ আমেৰিকান বেপ্টিষ্ট মিছন প্রেছত মুদ্রিত। মূল্য মাথোঁ ৵। পৃ. ৪৬।

১৮৫৮ ঃ **Report on the Administration of Cossyahe (Khasi) and Jaintia Hills** - W.J.Allen. Prin. by Bengal Hurkaru Press. Lan. English.

১৮৫৯ ঃ **অসমীয়া ভাষাৰ ব্যাকৰণ** - হেমচন্দ্র বৰুৱা। সম্পূৰ্ণ অসমীয়া ভাষাত ৰচিত প্ৰথম অসমীয়া ব্যাকৰণ। আ.বে.মি.প্রে, শিৱসাগৰত মুদ্রিত আৰু প্ৰকাশিত।

১৮৬০ ঃ **অসমীয়া ব্যাকৰণ** - হেমচন্দ্র বৰুৱা। আ.বে.মি.প্রে, শিৱসাগৰ, পৃ.১৭০।

১৮৬০ ঃ **পুৰণি বাইবেলৰ, চেমুৱেল আৰু ৰজা ইচায়াহ** (I.Samuel-2 Kings Isaiah)ৰ অসমীয়া অনুবাদ। অনু. নিধি লিবাই ফাৰ'ৱেল, ছেমুৱেল.এম.হুৱাইটিং আৰু উইলিয়াম ৱাৰ্ড। আ.বে.মি.প্রে, শিৱসাগৰত মুদ্রিত আৰু আ.বে.মি.ইউনিয়নৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত। ১০০০ কপি।

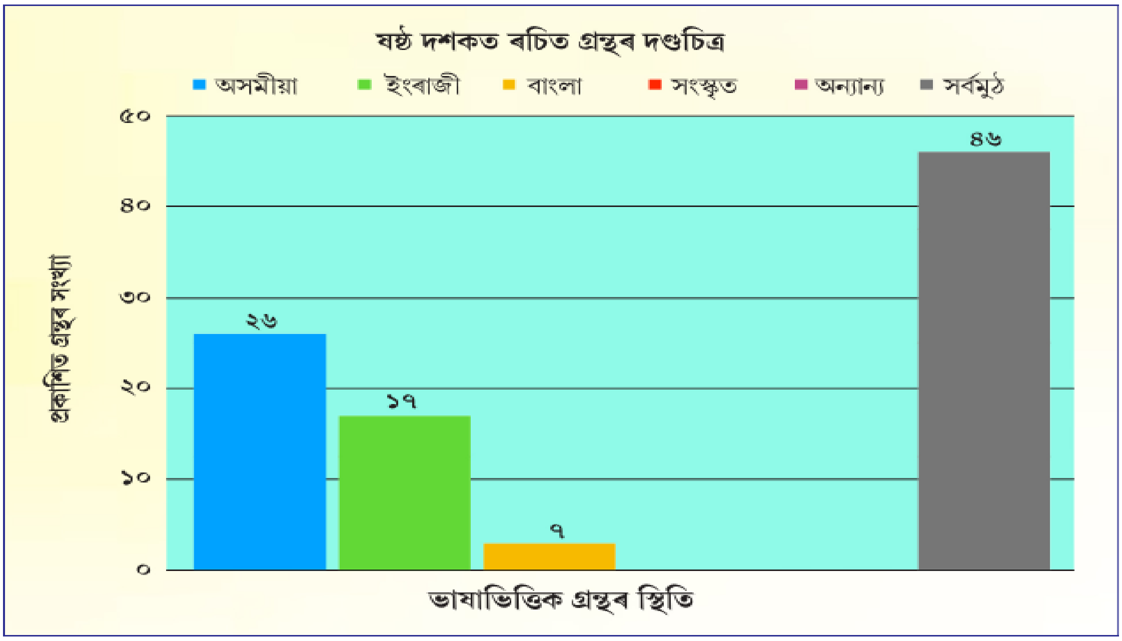

ৰেখাচিত্ৰ - ৬

[৪৭] ১৮৫৫ খ্ৰীঃৰ ১৩ ফেব্ৰুৱাৰীত নাথান ব্ৰাউন পৰিয়ালসহ অসমৰ পৰা আমেৰিকালৈ প্ৰত্যাৱৰ্তন কৰাত প্ৰায় সম্পূৰ্ণ হোৱা গ্ৰন্থখনৰ অৱশিষ্ট কামখিনি সম্পূৰ্ণ কৰি প্ৰকাশ কৰে নিধিলিবাই ফাৰোৱেলে আৰু তেওঁক এ.এইচ.ডেনফৰ্থে সহায় কৰে। - E.W. Brown, *The Whole World Kin*, Pp. 414.

৪.০৭. **ঊনবিংশ শতিকাৰ সপ্তম দশকত প্ৰকাশিত গ্ৰন্থসমূহ**

১৮৬১ ঃ **কানীয়াৰ কীৰ্ত্তন (Glories of the Opium Addict)** - হেমচন্দ্ৰ বৰুৱা। প্ৰকা. উৎসৱানন্দ গোস্বামী। প্ৰকাশৰ স্থান যোৰহাট।

১৮৬১ ঃ **খ্ৰীষ্টিয়ান মণ্ডলীৰ সংক্ষেপ বিৰৰণ** - অনু, চি.এইচ.হেছেলমেয়াৰ। খ্ৰীষ্টান উপাসনা গৃহ বিষয়ক পুথি। জাৰ্মানৰ পৰা অসমীয়ালৈ অনুবাদ। প্ৰকা, আ.বে.মি.ইউ., শিৱসাগৰ। পৃ. ২৮৪।

১৮৬২ ঃ **Grammatical Notices of the Assamese Language -** Nathan Brown (2nd Ed.), প্ৰকা. বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰ। ভা. ইংৰাজী। পৃ.৮০।

১৮৬৩ ঃ **ৰাজবংশাৱলী** - দুৰ্গাদাস মজুমদাৰ। গ্ৰন্থখন অসমীয়া ভাষাত কাব্যিক ছন্দত ৰচিত।

১৮৬৩ ঃ **Papers Relating to the Disturbances in the Khasi and Jaintia Hills** - Prin. Bengal Secretariate Press, Calcutta. ভা. ইংৰাজী।

১৮৬৩ ঃ **Psalms** (বাইবেলৰ অন্তৰ্গত স্তুতিগীত/প্ৰাৰ্থনা) - অনু. নিধি লিবাই ফাৰ'ৱেল, ছেমুৱেল এম. হুৱাইটিং আৰু উইলিয়াম ৱাৰ্ড। আ.বে.মি.পে., শিৱসাগৰত মুদ্ৰিত। প্ৰকা. আ.বে.মি.ইউ.।

১৮৬৪ ঃ **Anglo Assamese Phrases -** হেৰিয়েট বি.এল. কট্টাৰ।

১৮৬৪ ঃ **সেউতি কিৰণ** (নাটক) - বেণুধৰ ৰাজখোৱা।

১৮৬৪ ঃ **হৰগৌৰী বিলাস** - ৰাজা ললিত সিংহ। কলিকতাৰ নিউ বেঙ্গলী প্ৰেছত মুদ্ৰিত। ভা. অসমীয়া।

১৮৬৪ ঃ **Brief Vocabulary in English and Assamese with Rudimentary Exercises** - S.R.Ward. গ্ৰন্থখন H.B.L. Cutter ৰ 'English and Assamese Vocabulary and English and Assamese Phrases'ৰ পৰিশোধিত সংস্কৰণ। ভা. ইংৰাজী আৰু অসমীয়া। আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰত মুদ্ৰিত। পৃ.১০৪।

১৮৬৫ ঃ **অসমৰ দণ্ডবিধি আইন** - অনু. ৰবিচন্দ্ৰ ডেকা বৰুৱা। ভা. অসমীয়া।

১৮৬৫ ঃ **ভাৰতবৰ্ষৰ দণ্ডবিধি আইন (ভাৰতীয় দণ্ডবিধি)** - অনু. নিধি লিবাই ফাৰ'ৱেল। ভা. অসমীয়া।

১৮৬৫ ঃ **বাবু আনন্দচন্দ্ৰ ঘোষেৰ বক্তৃতা** - আনন্দচন্দ্ৰ ঘোষ। কোচবিহাৰ নামৰ উৎপত্তি, ভৌগোলিক অৱস্থা, ৰাজধানী, প্ৰসিদ্ধ স্থান, ৰাজবংশাৱলী আদিৰ বিৱৰণ গ্ৰন্থখনত পোৱা যায়।

১৮৬৫ ঃ **পদাৰ্থ বিদ্যাসাৰ** (দ্বিতীয় মুদ্ৰণ)[৪৮] - নিধি লিবাই ফাৰ'ৱেল। ভা, অসমীয়া।

১৮৬৬ ঃ **বাহিৰে ৰং চং ভিতৰে কোৱাভাতুৰী** (প্ৰথম সং.) - হেমচন্দ্ৰ বৰুৱা।

[৪৮] পদাৰ্থ বিদ্যাসাৰ, প্ৰথম সংস্কৰণ ১৮৫৫ খ্ৰীঃত প্ৰকাশিত।

১৮৬৭ ঃ **ধৰম অৱতাৰ** - অনু. মাইলছ ব্ৰনছ্ন। বাইবেলৰ এটি অংশৰ অসমীয়া অনুবাদ। ভা. অসমীয়া। মুদ্ৰক - ৰামদেৱ শৰ্ম্মা, চিদানন্দ যন্ত্ৰ (প্ৰেছ), গুৱাহাটী, মূল্য চাৰি অনা।

১৮৬৭ ঃ **সুবৰ্ণৰ তুল** - মাইলছ ব্ৰনছন। আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰত মুদ্ৰিত।

১৮৬৭ ঃ **অসমিয়া আৰু ইংৰাজি অভিধান** (A Dictionary in Assamese and English) - মাইল্ছ ব্ৰনছন। উইলিয়াম ৱাৰ্ডৰ দ্বাৰা আ.বে.মি.প্ৰে.,শিৱসাগৰত মুদ্ৰিত। পৃ, ৬১৮। ৮০০ কপি।

১৮৬৭ ঃ **Outlines of India Philosophy with a Map showing the Distribution of Indian Language** - J. Beames, Calcutta.

১৮৬৮ ঃ **কানীয়াৰ কীৰ্ত্তন** (দ্বিতীয় সং.) - হেমচন্দ্ৰ বৰুৱা। ব্ৰিটিছ শাসনাধীন অসমৰ প্ৰশাসনীয় আয়ুক্ত, এ.চি. কেম্বেলে প্ৰকাশ কৰে।

১৮৬৮ ঃ **Child's Book of Hymns and Verses in English and Assamese-** প্ৰকা. আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰ। পৃ. ৯০।

১৮৬৮ ঃ **Diary and Notes of Caption F. Jenkins**, Commissioner and Agent to the Governor General for Assam and the North-Eastern Part of Rungpore, 1837-1841 Francis Jenkins. প্ৰকা. বে.মি.প্ৰে., কলিকতা।

১৮৬৯ ঃ **One Authoritative Paper on the Early History of Kuch Behar** - Ed. J. Long, Calcutta.

১৮৬৯ ঃ **Report on The Cooch Behar Select Records in 1788**, Vol 2 - Lawrence Mercer and John Lewis Chauvet. কোচবিহাৰৰ Cooch Behar Press ত মুদ্ৰিত। ভা. ইংৰাজী। Pp. 205.

১৮৬৯ ঃ **হৰ্স-বিসাদ বিষয়ক ৰচনা** - বলোৰাম খাৰঘৰীয়া ফুকন। ভা. অসমীয়া।

১৮৬৯ ঃ **বাইবেল** - পুৰণি নিয়মৰ ‘জেনেছিছ’ আৰু ‘এক্স’ডাছ’ৰ (১-১০ অধ্যায়)ৰ অসমীয়া অনুবাদ। অনু. নিধি লিবাই ফাৰ’ৱেল, ছেমুৱেল এম. হুৱাইটিং আৰু উইলিয়াম ৱাৰ্ড। আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰত মুদ্ৰিত আৰু আ.বে.মি.ইউ.ৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত। ভা. অসমীয়া।

১৮৬৯ ঃ **শ্ৰীগুৰু বংশাৱলী** - অনিৰুদ্ধ দাস।

১৮৬৯ ঃ **Selections from Unpublished Records of Government (Vol-I)** - J.Long.

১৮৬৯ ঃ **Ain-i-Akbari (আইন-ই-আকবৰী)** (Constitution of Akbar) - Abul Fazl Allami, Vol II. মূল ফাৰ্চীৰ পৰা ইংৰাজীলৈ অনু. Heinrich Blockmann and Henry Sullivan

Jarrett. Ed. Jadunath Sarkar. Pub. Nawal Kishor, Lucknow. কোচ কাজ্যৰ পৰিসীমা, সামৰিক সেৰাৰ হাতী, ঘোঁৰাৰ বিৱৰণ, মোগল সেনাপতি ইচা খান আৰু ৰাম সিংহৰ ৰণসজ্জা, কালাপাহাৰ আৰু মোকৰম খানৰ অসম আক্ৰমণৰ পৰিকল্পনা আদি তথ্য সন্নিৱিষ্ট গ্ৰন্থখনত প্ৰাচীন কামৰূপৰ বৰ্ণনাৰ উপৰি পৃ.১৬৭-১৭২ পৃ.লৈ অসম সন্তান কুমাৰিল ভট্টৰ সৃষ্টি সম্ভাৰ তথা কৰ্মসমূহৰ আলোচনা আগবঢ়াইছে।

১৮৭০ ঃ **আপত্তি নাশক** - এপলটন হাও ডেনফ'ৰ্থ।

১৮৭০ ঃ **Hindu Objection to Christian Religion Answered** - অনু. এ.এইচ.ডেনফ'ৰ্থ। ভা. অসমীয়া।

১৮৭০ ঃ **ৰাম-নৱমী** (সামাজিক নাটক) - গুণাভিৰাম শৰ্ম্মা (গুণাভিৰাম বৰুৱা)। প্ৰকা. দাস এণ্ড সন্স যন্ত্ৰালয়। ৪০, মদন বড়াল লেন, বেলিংটন ষ্ট্ৰীট, কলিকতাৰ পৰা মুদ্ৰিত আৰু প্ৰকাশিত।

১৮৭০ ঃ **আসাম বুৰঞ্জী** (দ্বিতীয় সং.) - কাশীনাথ তামুলী ফুকন। ৰাধানাথ বৰবৰুৱাৰ দ্বাৰা সংশোধিত।

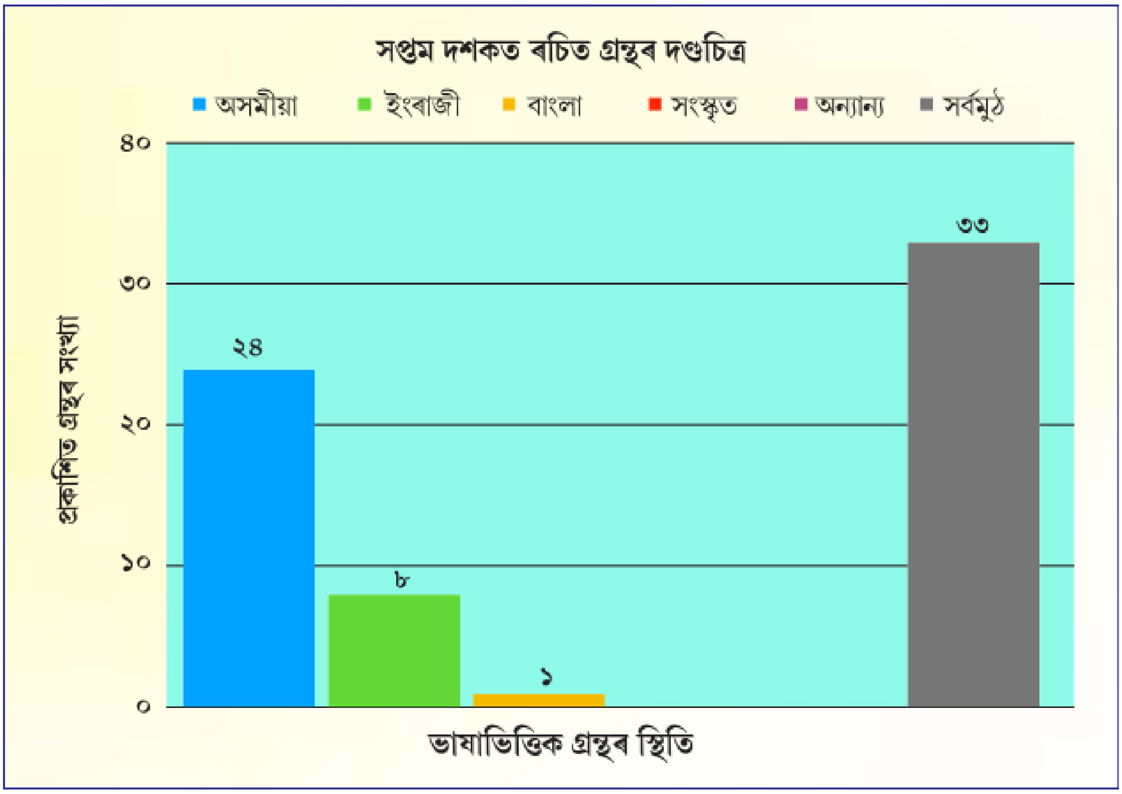

ৰেখাচিত্ৰ - ৭

৪.০৮. **ঊনবিংশ শতিকাৰ অষ্টম দশকত প্ৰকাশিত গ্ৰন্থসমূহ**

১৮৭১ ঃ **আসাম বিলাসিনী**[৪৯] (মাহেকীয়া আলোচনী), প্ৰথম বৰ্ষৰ প্ৰথম সংখ্যা। সম্পা. শ্ৰীধৰ বৰুৱা, উদ্যোক্তা, দত্তদেৱ গোস্বামী, সত্ৰাধিকাৰ, আউনীআটি সত্ৰ, প্ৰকা. ধৰ্ম্মপ্ৰকাশ যন্ত্ৰ, মাজুলী।

১৮৭১ ঃ **Songs of the Night** - খ্ৰীষ্ট ধৰ্মীয় গীত।

১৮৭১ ঃ **বঙাল - বঙালনী** (নাটক) - ৰুদ্ৰৰাম বৰদলৈ। ভা. অসমীয়া।

১৮৭১ ঃ **Completion Settlement Report, Cooch Behar, 1874** - Backett. W.O.A.

১৮৭১ ঃ **লীলামালা** - প্ৰকা. দত্তদেৱ গোস্বামী। ধৰ্ম্মপ্ৰকাশ যন্ত্ৰ, আউনীআটি সত্ৰ, মাজুলীত মুদ্ৰিত। পৃ. ২৭। মূল্য ৩ অনা। ৮০০ কপি।

১৮৭২ ঃ **গুণমালা** - শ্ৰীশ্ৰীশঙ্কৰদেৱ। প্ৰকা. দত্তদেৱ গোস্বামী, ধৰ্ম্মপ্ৰকাশ যন্ত্ৰ, আউনীআটি সত্ৰ, মাজুলী। পৃ. ৩২। মূল্য ৪ অনা। ৮০০ কপি।

১৮৭২ ঃ **নামঘোষা** - শ্ৰীশ্ৰীমাধৱদেৱ। পৃ.৮৩।

১৮৭২ ঃ **অসমীয়া লৰাৰ মিত্ৰ** (দ্বিতীয় সং.) - আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকন। কালি কিঙ্কৰ চক্ৰৱৰ্ত্তীৰ দ্বাৰা বাল্মীকি যন্ত্ৰ, কলিকতাত মুদ্ৰিত। ভা. অসমীয়া। পৃ. ৭২। ২০০০ কপি। মূল্য পাঁচ অনা।

১৮৭২ ঃ **ব্ৰাহ্ম ধৰ্ম্মৰ লক্ষণ** - পদ্মহাস গোস্বামী, নগাঁও। ভা. অসমীয়া।

১৮৭২ ঃ **ব্ৰাহ্ম ধৰ্ম্ম কাকনো বোলে** - পদ্মহাস গোস্বামী, নগাঁও। ভা. অসমীয়া।

১৮৭২ ঃ **পদ্মমালা** - সম্পা, পদ্মহাস গোস্বামী, নগাঁও।

১৮৭২ ঃ **যোগ বাশিষ্ঠ** - বলৰাম শৰ্ম্মা ফুকন। ধৰ্ম্মপ্ৰকাশ যন্ত্ৰ, আউনীআটি সত্ৰ, মাজুলীত মুদ্ৰিত।

১৮৭২ ঃ **ল'ৰা পাঠ** (আদি ভাগ) - বাঞ্ছাৰাম চৌধুৰী, গুৱাহাটী।

১৮৭২ ঃ **The Humble Memorial of the Assamese Community at Nowgong Assam** - Miles Bronson. ভা. ইংৰাজী।

১৮৭২ ঃ **বীৰঙ্গনা প্ৰশ্নোত্তৰ কাব্য** - ৰামকুমাৰ নন্দী মজুমদাৰ। কলিকতাৰ ছপাশালত মুদ্ৰিত। ভা. বাংলা।

১৮৭৩ ঃ **নিমি-নৱ-সিদ্ধ সংবাদ** - শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ। প্ৰকা. দত্তদেৱ গোস্বামী। ধৰ্ম্মপ্ৰকাশ যন্ত্ৰ, আউনীআটি সত্ৰ, মাজুলীত মুদ্ৰিত। পৃ. ৫৭। মূল্য ৮ অনা। ৫০০ কপি।

---

৪৯. *আসাম বিলাসিনী* অসমৰ থলুৱা ব্যক্তিবৃন্দৰ দ্বাৰা সম্পাদিত আৰু প্ৰকাশিত প্ৰথম আলোচনী। ১৮৭১ খ্ৰীঃৰ পৰা ১৮৭৩ খ্ৰীঃলৈকে মাজুলীৰ পৰা প্ৰকাশিত হয়।

১৮৭৩ ঃ **ৰুক্মিণী হৰণ নাট** - শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ। প্ৰকা. দত্তদেৱ গোস্বামী, ধৰ্ম্মপ্ৰকাশ যন্ত্ৰ, আউনীআটি সত্ৰ, মাজুলী। ছপা গ্ৰন্থৰ আকাৰ ক্ৰাউন অক্টেভ। পৃ. ৬২। মূল্য ১৫ অনা। ৮০০ কপি।

১৮৭৩ ঃ **ৰুক্মিণী হৰণ কাব্য** - শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ। প্ৰকা. দত্তদেৱ গোস্বামী, ধৰ্ম্মপ্ৰকাশ যন্ত্ৰ, আউনীআটি সত্ৰ, মাজুলী। আকাৰ. ক্ৰাউন অক্টেভ। পৃ. ১১৬। মূল্য ৮ অনা। ৬০০ কপি।

১৮৭৩ ঃ **Pflangerleben in Indien - Kulturgeschichtliche Bilder aus Assam** - (Von) Oscar Flex, Ehemal. Superintendenten der East-India Tea Company Ltd. Nicolaische Verlags - Buchhandlung[৫০], (Stricker), Berlin. ভা. জাৰ্মান। পৃ. ২৫৪।

১৮৭৩ ঃ **Selection of Papers Regarding The Hill Tracts Between Assam and Burmah and on Upper Brahmaputra**, Calcutta - Pub. Bengal Secretariate Press. Pp.335.

১৮৭৩ ঃ **কাৰ্য্যশিক্ষা** - কালিৰাম বৰুৱা। মাটি-বাৰী সংক্ৰান্ত ন্যায়িক বিধি আৰু বাণিজ্যত ৰাখিবলগীয়া হিচাপ-নিকাচ কৰাৰ শিক্ষণ গ্ৰন্থ। পৃ.৪৮। যোৰহাটৰ পৰা প্ৰকাশিত।

১৮৭৩ ঃ **The Mishmee Hills :** An Account of a Journey Made in An Attempt to Penetrate Thibet From Assam to Open New Routs for Commerce - T.T. Cooper. Pub. Henry S.King & Co, 65 Cornhill & 12 Paternoster, London. Pp. 270.

১৮৭৩ ঃ **হিতবাক্য** - পীতাম্বৰ চৌধুৰী। ভা. অসমীয়া।

১৮৭৩ ঃ **বিজ্ঞানৰ বাৰে মতৰা** - এডৱাৰ্ড ডব্লিউ. ক্লাৰ্ক। আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰত মুদ্ৰিত আৰু প্ৰকাশিত। ভা. অসমীয়া।

১৮৭৩ ঃ **অসমীয়া বাৰে মতৰা** - প্ৰথম ভাগ (**Assamese Reader : No.1.**) - এডউইন ডব্লিউ. ক্লাৰ্ক। আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰত মুদ্ৰিত আৰু প্ৰকাশিত। ভা. অসমীয়া।

১৮৭৩ ঃ **Elementary Arithmatic** - উইলিয়াম ৱাৰ্ড আৰু নাথান ব্ৰাউন। ভা. অসমীয়া।

১৮৭৩ ঃ **পদাৰ্থ বিদ্যাসাৰ (Natural Science in Familier Dialogues)** - নিধি লিবাই ফাৰ'ৱেল। প্ৰকা. আ.বে.মি., শিৱসাগৰ। ভা. অসমীয়া।

১৮৭৩ ঃ **অসমীয়া ব্যাকৰণ** (দ্বিতীয় সং.) - হেমচন্দ্ৰ বৰুৱা। ভা. অসমীয়া। পৃ. ১৭৫।

---

৫০. গ্ৰন্থখনৰ এটি অসমীয়া সংস্কৰণ ২০১২ খ্ৰীঃত প্ৰকাশিত হৈছে। জাৰ্মান দেশৰ ব্ৰমেনত থকা চেলিম এ.আলীয়ে অনুবাদ কৰা 'অসম ১৮৬৪' শীৰ্ষক গ্ৰন্থখন ২০১৩ খ্ৰীঃৰ অসম সাহিত্য সভাৰ দ্বিসপ্ততিতম্ বৰপেটা ৰোড অধিৱেশনৰ এবছৰ পূৰ্বেই প্ৰকাশন প্ৰস্তুতি সমিতিৰ হৈ জি.এল. আগৰৱালাৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত।

১৮৭৩ ঃ **গণিত তত্ত্ব** - ৰামকুমাৰ নন্দী মজুমদাৰ। আলফ্রেড যন্ত্র, শ্ৰীৰামপুৰত মুদ্রিত।

১৮৭৩ ঃ **The Lushai Expedition (1871-72)** - R.G.Woodthorpe. Prin. Hurst & Blackett, London. ভা. ইংৰাজী।

১৮৭৩ ঃ **Vocabulary of the Banpara Nagas** - S.E.Peal. Prin. Calcutta. ভা. ইংৰাজী।

১৮৭৩ ঃ **আমাৰ ত্ৰানকৰ্তা প্ৰভু য়িচু খ্ৰিষ্টৰ নতুন নিয়ম (The New Testament of the Lord and Savior Jesus Christ : Translated into The Assamese Language)** (পঞ্চম পুনৰমুদ্রিত সংস্কৰণ) - অনু. নাথান ব্ৰাউন। আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰত মুদ্রিত আৰু আ.বে.মি.ইউ.ৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত।

১৮৭৩ ঃ **Selection of Papers Regarding the Hill Tracts Between Assam and Burmah** - W.Griffith, Prin. Bengal Secretariate Press, Calcutta.

১৮৭৪ ঃ **The Rajopakhyan or History of Kooch Behar** - Rojer Robinson. Joynath Ghosh (Jadunath Ghosh) এ বাংলা ভাষাত লিখা **ৰাজোপাখ্যান**ৰ ইংৰাজী অনুবাদ। সম্পা. নৃপেন্দ্ৰনাথ পাল। বে.মি.প্ৰে., কলিকতাত মুদ্রিত। পৃ.২৪৪।

১৮৭৪ ঃ **ল'ৰা পুথি** (প্ৰথম সং.) - গুণাভিৰাম বৰুৱা। কলিকতাৰ 'বাল্মীকি যন্ত্ৰ'ত মুদ্রিত। পৃ.৩১।

১৮৭৪ ঃ **পদাৰ্থ বিদ্যাসাৰ** (দ্বিতীয় পৰিবৰ্ধিত সং.) - নিধি লিবাই ফাৰ'ৰেল আৰু পখ্যধৰ সৰ্মা। মি.প্ৰে., শিৱসাগৰত মুদ্রিত। প্ৰকা. এডৱাৰ্ড উইণ্টাৰ ক্লাৰ্ক। পৃ.১২৫। ১৮০০ কপি।

১৮৭৪ ঃ **দয়াকৰৰ জীৱন চৰিত** - দিবাকৰ শৰ্ম্মা। প্ৰকা. আউনীআটীয়া গোস্বামী।

১৮৭৪ ঃ **লৰাই পঢ়িবৰ নিমিত্তে অচমীয়া ভাষাৰ পুথী (পুথি),** নম্বৰ ১। আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰত মুদ্রিত। পৃ.৪৫। ১০০০ কপি।

১৮৭৪ ঃ **ভাগৱত ৰত্ন** - বিষ্ণু ভাৰতী। প্ৰকা. দত্তদেৱ গোস্বামী। ধৰ্ম্মপ্ৰকাশ যন্ত্ৰ, আউনীআটি সত্ৰ, মাজুলীত মুদ্রিত। পৃ. ছকুৰি। মূল্য ৮ অনা। ৬০০ কপি।

১৮৭৪ ঃ **অসমীয়া ভাষাৰ বাৰে মতৰা** (পঞ্চম সং.) - এডুইন ডব্লিউ ক্লাৰ্ক। মুদ্রণ - আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰ। পৃ.২২। ২০০০ কপি।

১৮৭৪ ঃ **কালিকা পুৰাণ** (খণ্ড ১) - মহামুনি মাৰ্কণ্ডেয়। বাংলা অনুবাদক দুৰ্গাচৰণ বন্দ্যোপাধ্যায়। প্ৰকা. দয়ালচাঁদ সাবুই, কলিকতা। ৬৬ নং বিডন ষ্ট্ৰীট, কলিকতাৰ বিডন যন্ত্ৰত মুদ্রিত। পৃ. ১০০৪।

১৮৭৪ ঃ **গণনৰ কিতাপ** (তৃতীয় সং.) - এলিজা হুইটনী ব্ৰাউন। বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰ। পৃ. ১২০।

১৮৭৪ ঃ **সীতা হৰণ** (নাট) - ৰমাকান্ত চৌধুৰী। ভা. অসমীয়া।

১৮৭৪ ঃ **ৰাৱণ বধ** (নাট) - ৰমাকান্ত চৌধুৰী। ভা. অসমীয়া।

১৮৭৪ ঃ **Note on the Language of the Kachari, Bengal Revenue Report** (Vol-I) - S.H. Cowan.

১৮৭৪ ঃ **অসমীয়া ল'ৰাৰ শিক্ষাসাৰ** - পদ্মহাস গোস্বামী, নগাঁও। প্ৰকা. মিলাৰাম দেৱশৰ্ম্মা, নগাঁও। কালিকিঙ্কৰ চক্ৰৱৰ্ত্তী, বাল্মীকি যন্ত্ৰ, কলিকতাত মুদ্ৰিত। পৃ.৫৫। মূল্য চাৰি অনা।

১৮৭৪ ঃ **Exercises in the Lushai Dialect** - T.M.Lewin. Prin. at Central Press, Calcutta. Lan. English.

১৮৭৪ ঃ **Specimens of the Language of India, Including Those of the Aboriginal Tribes of Bengal, the Central Provinces and the Eastern and the Eastern Frontier** - George Campbell, Prin. Bengal Secretariate Press, Calcutta. Pp. 303. গ্ৰন্থখনৰ ১১, ১২,১৩,১৪,১৫ আৰু ১৬ নং অধ্যায়ত অসমৰ ভাষা সম্পৰ্কীয় বিষয় সন্নিৱিষ্ট আছে।

১৮৭৪ ঃ **ইতিহাস মালা** - সুধাকৰ **শৰ্ম্মা। ধৰ্ম্মপ্ৰকাশ যন্ত্ৰ, আউনীআটি সত্ৰ, মাজুলীত মুদ্ৰিত। পৃ.৮৩**

১৮৭৫ ঃ **ভক্তি ৰত্ন সিন্ধু** - সংক. জিননাথ চৌধুৰী, গুৱাহাটী। প্ৰকা. ৰামদেৱ শৰ্মা। পৃ. ৬০। মূল্য ৮ অনা। ৮০০ কপি।

১৮৭৫ ঃ **গীতামালা** (দ্বিতীয় সং,) - অনু. ছুছান আৰ. ৱাৰ্ড। ভা. অসমীয়া।

১৮৭৫ ঃ **অভিমন্যু বধ** (কাব্য) - ৰমাকান্ত চৌধুৰী। চক্ৰবেহু অভিমন্যুৰ কৰুণ মৃত্যুৰ বৰ্ণনা। পৃ.৯৮।

১৮৭৫ ঃ **শ্ৰীশ্ৰীগীতা কথা (কথা-গীতা)** - ভট্টদেৱ। শ্ৰীমদ্ভাগৱত গীতাৰ গদ্যত লিখা গ্ৰন্থ। প্ৰকা. অনাদৰ দাস উকিল, বড়িগাঁও, বৰপেটা।

১৮৭৫ ঃ **অসমীয়া ল'ৰাৰ ব্যাকৰণ** (তৃতীয় মুদ্ৰণ) - দীনবন্ধু তৰ্কালংকাৰ। প্ৰকা. গুণাভিৰাম বৰুৱা, নগাঁও।

১৮৭৫ ঃ **আকাশ বিজ্ঞান** - লেখকৰ নাম অজ্ঞাত, প্ৰকা. গুণাভিৰাম বৰুৱা।

১৮৭৫ ঃ **ঈশ্বৰৰ নৰ অৱতাৰ** (খ্ৰীষ্টান ধৰ্মমূলক পুথি) - শিৱসাগৰ, পৃ.২০।

১৮৭৫ ঃ **নানা ৰূপ দৃষ্টান্তৰে শিক্ষা দিয়া নীতিকথা** - এডৱাৰ্ড উইণ্টাৰ ক্লাৰ্ক। নীতি-উপদেশমূলক সাধুকথাৰ পুথি। আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰত মুদ্ৰিত আৰু প্ৰকাশিত।

১৮৭৫ ঃ **অসমীয়া ল'ৰাৰ আদিপাঠ** (আগছোৱা) - হেমচন্দ্ৰ দেৱশৰ্ম্মা (হেমচন্দ্ৰ বৰুৱা)। কলিকতাৰ বেপ্টিষ্ট মিছন প্ৰেছত চি.বি.লিউচৰ দ্বাৰা মুদ্ৰিত। পৃ.১৮। মূল্য ৩ পইচা।

১৮৭৫ ঃ **কাণখোৱা** - শ্ৰীধৰ কন্দলী।

১৮৭৫ ঃ **অসমীয়া লৰাৰ ব্যাকৰণ** (তৃতীয় সং.) - দীনবন্ধু তৰ্কালঙ্কাৰ, নগাঁও। প্ৰকা. গুণাভিৰাম বৰুৱা। মুদ্ৰক - ৰামচন্দ্ৰ মুখোপাধ্যায়, সুচাৰু যন্ত্ৰ, কলিকতা। পৃ.৫৩। মূল্য চাৰি অনা।

১৮৭৫ ঃ **অসমীয়া লৰাৰ মিত্ৰ** (তৃতীয় সং.) - আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকন। সম্পা. গুণাভিৰাম বৰুৱা। প্ৰকা. যদুনাথ ভট্টাচাৰ্য্য, গোৱালপাৰা। ক্ৰাউন ৮ অক্টেভ। পৃ. ৭৬। মূল্য ৫ অনা। ১০০০ কপি।

১৮৭৫ ঃ **Padshahnama** (পাদশ্বাহনামা) (Badshahnama of Abdul Hamid Lahoris. ফাৰ্চী ভাষাৰ 'ফাতেহ-ই-ইবৰিয়াহ'ৰ পৰা ইংৰাজী অনু. Henry Miers Elliot. Printed at Hafiz Press Lahore. এই গ্ৰন্থখনত কোচ আৰু আহোম সাম্ৰাজ্যৰ বহু ভিতৰুৱা তথ্যৰ সম্ভেদ সন্নিৱিষ্ট কৰা হৈছে।

১৮৭৬ ঃ **অসমীয়া ল'ৰাৰ আদিপাঠ** (মাজছোৱা) - হেমচন্দ্ৰ দেৱশৰ্ম্মা (হেমচন্দ্ৰ বৰুৱা)। চি.বি.লিউচৰ দ্বাৰা বে.মি.প্ৰে., কলিকতাত মুদ্ৰিত। পৃ.১৯। মূল্য ৩ পইচা।

১৮৭৬ ঃ **অসমীয়া ল'ৰাৰ আদিপাঠ** (শেহছোৱা) - হেমচন্দ্ৰ দেৱশৰ্ম্মা (হেমচন্দ্ৰ বৰুৱা)। বে.মি.প্ৰে., কলিকতাত মুদ্ৰিত। পৃ.২৩।

১৮৭৬ ঃ **কীৰ্ত্তন** - শ্ৰীশ্ৰীশঙ্কৰদেৱ। প্ৰকা. হৰিবিলাস গুপ্ত (আগৰৱালা), তেজপুৰ। পঞ্চদশ-ষোড়শ শতিকাতে প্ৰণীত আৰু অসমৰ জনসাধাৰণৰ মাজত হস্তাক্ষৰিত ৰূপত সৰ্বাধিক পঠিত 'কীৰ্ত্তন' পুথিখন কলিকতাৰ ছপাশালত মুদ্ৰণ কাৰ্য সম্পন্ন কৰি তেজপুৰত শুভ উন্মোচন কৰে।

১৮৭৬ ঃ **কুমৰ হৰণ** - অনন্ত কন্দলী।

১৮৭৬ ঃ **সুবৰ্ণৰ তুল** (দ্বিতীয় সং.) - মাইলছ ব্ৰনছন। প্ৰকা. এ.কে.গাৰ্ণি। আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰত মুদ্ৰিত। মু. ১০০০ কপি।

১৮৭৬ ঃ **ধৰ্ম্ম পৰীক্ষাৰ কথোপকথন** (খ্ৰীষ্টীয় পুথি) (দ্বিতীয় সং.) - মাইলছ ব্ৰনছন। প্ৰকা. আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰ।

১৮৭৬ ঃ **ৰুক্মিণী হৰণ** - শ্ৰীশ্ৰীশঙ্কৰদেৱ। প্ৰকা. জগবন্ধু সামন্ত। পৃ. ১৭।

১৮৭৬ ঃ **ৰুক্মিণী হৰণ** - শ্ৰীশ্ৰীশঙ্কৰদেৱ। অনু. আৰু সম্পা. - শ্যামচৰণ ভাদুড়ী।

১৮৭৬ ঃ **স্যমন্ত হৰণ** - শ্ৰীশ্ৰীশঙ্কৰদেৱ। প্ৰকা. দত্তদেৱ গোস্বামী। ধৰ্ম্মপ্ৰকাশ যন্ত্ৰ, আউনীআটি সত্ৰ, মাজুলীত মুদ্ৰিত। পৃ. ১৬। মূল্য ২ পইচা। ৬০০ কপি।

১৮৭৬ ঃ **কাণখোৱা** - শ্ৰীধৰ কন্দলী। সংক. আৰু সম্পা. - হৰিপ্ৰসাদ নাথ। প্ৰকা. জগবন্ধু সামন্ত। হিত-বিধায়িনী প্ৰেছ, গোৱালপাৰাত মুদ্ৰিত। পৃ. ৩৫। মূল্য ২ পইচা। ১০০০ কপি।

১৮৭৬ ঃ **বৈষ্ণৱ গীতা** - বালকানন্দ ব্ৰহ্মচাৰী। ভা. অসমীয়া। হিত-বিধায়িনী প্ৰেছ, গোৱালপাৰাত মুদ্ৰিত।

১৮৭৬ ঃ **বিজনী ৰাজবংশ** - তাৰিণীপ্ৰসাদ সেন। ভা. বাংলা। হিত-বিধায়িনী প্ৰেছ, গোৱালপাৰাত মুদ্ৰিত।

১৮৭৬ ঃ **লৰা দৰ্শক** (প্ৰথম ভাগ) - মুন্‌শি ইয়াৰ মহম্মদ, ডিব্ৰুগড় (প্ৰথম সং.), নৰকান্ত নাথৰ দ্বাৰা হিত-বিধায়িনী যন্ত্ৰ, গোৱালপাৰাত মুদ্ৰিত। ভা. বাংলা-অসমীয়া মিশ্ৰিত। পৃ. ৪৪। মুল্য পাঁচ অনা।

১৮৭৬ ঃ **বাহিৰে ৰং চং, ভিতৰে কোৱাভাতুৰী** - হেমচন্দ্ৰ বৰুৱা। দ্বিতীয় তাঙৰণ গুৱাহাটী চিদানন্দ যন্ত্ৰত ৰামদেৱ শৰ্মাৰ দ্বাৰা মুদ্ৰিত। মূল্য ৪ আনা।

১৮৭৬ ঃ **কৰতি পুস্তক** - নগাঁৱৰ পৰা প্ৰকাশিত। বেমাৰ প্ৰতিৰক্ষাৰ উপায়দায়ক পুথি। পৃ.১১।

১৮৭৬ ঃ **Mission of George Bogle to Tibet and Journey of Thomas Manning to Lhasa -** Ed. Clements Rubert Markham, London.

১৮৭৬ ঃ **Introductory Sketch of the History of the Shyans in Upper Burma and Western Yunnan** - Ney Elias, Calcutta.

১৮৭৬ ঃ **Account of the Koch Behar State** - T.H.Lewin. Printed at Kochbehar Govt. Press, Kochbehar. ভা. ইংৰাজী।

১৮৭৬ ঃ **আসাম বুৰঞ্জী**-গুণাভিৰাম বৰুৱা। নিউ আৰ্য্য প্ৰেছ, কলিকতাত মুদ্ৰিত। ভা. অসমীয়া।

১৮৭৭ ঃ **ভক্তি-ৰত্নাৱলী** - শ্ৰীশ্ৰীমাধৱদেৱ। প্ৰকা. ৰামদেৱ শৰ্মা। চিদানন্দ প্ৰেছ, গুৱাহাটীত মুদ্ৰিত। পৃ.১২৯। মূল্য ৩ টকা।

১৮৭৭ ঃ **কামিনীকান্তৰ চৰিত্ৰ** (উপন্যাস) - বাংলাৰ পৰা অসমীয়া অনুবাদ এ.কে. গাৰ্ণি। খ্ৰীষ্টান মিছনাৰীৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত। আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰত মুদ্ৰিত। পৃ. ৬৭। মু. ১৮০০ কপি।

১৮৭৭ ঃ **এলোকেশী বেশ্যাৰ বিষয়** (উপন্যাস) - বাংলাৰ পৰা অসমীয়া অনুবাদ - এ.কে. গাৰ্ণি। আমেৰিকান বেপ্টিষ্ট মিছন প্ৰেছ, শিৱসাগৰত মুদ্ৰিত। পৃ. ৩৫। ১৫০০ কপি।

১৮৭৭ ঃ **শঙ্কৰ চৰিত (শঙ্কৰদেৱৰ জীৱন চৰিত ও বংশাৱলী)** - কণ্ঠভূষণ দ্বিজ। প্ৰকা. কালীপ্ৰসাদ দাস। মুদ্ৰণ - হিত-বিধায়িনী প্ৰেছ, গোৱালপাৰা। পৃ. ৯০। মু. ২০০০ কপি। মূল্য ১ টকা।

১৮৭৭ ঃ **অসমীয়া লৰাৰ মিত্ৰ** (সংক্ষিপ্ত পঞ্চম সং.) - আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকন। সম্পা. গুণাভিৰাম বৰুৱা। প্ৰকা. সম্পাদক। হিত-বিধায়িনী প্ৰেছ, গোৱালপাৰাত মুদ্ৰিত । পৃ, ৭৮।

১৮৭৭ ঃ **ফুলমণি আৰু কৰুণাৰ কাহিনী** (উপন্যাস) - অনু. মেৰি এফ. লৰেন্স গাৰ্ণি।

১৮৭৭ ঃ **Phrases in English and Assamese** - ই.ডব্লিউ. ক্লাৰ্কৰ দ্বাৰা সংশোধিত। শিৱসাগৰৰ পৰা প্ৰকাশিত। ভা. ইংৰাজী। এ.কে.গাৰ্ণিৰ দ্বাৰা শিৱসাগৰৰ মিছন প্ৰেছত মুদ্ৰিত। পৃ.৯৮।

১৮৭৭ ঃ **Tea in Assam : A Pamphlet on the Origin, Culture and Manufacture of Tea in Assam with an Appendix, Rural Life amongst the Assamese -** Samuel Baildon. প্ৰকা. কলিকতাৰ W.Newman & Co. 3, Delhousie Square, Calcutta. পৃ.৭৮।

১৮৭৭ ঃ **Captain Welsh's Expedition to Assam in 1792, 1793 and 1794** - J. Johnstone. Foreign Department Press, কলিকতাত মুদ্ৰিত। ভা. ইংৰাজী। পৃ.৪৫।

১৮৭৭ ঃ **Mahavira-Caritam of Bhavabhuti with Janakirama Bhasya - ভৱভূতিৰ 'মহাবীৰ চৰিত' (জানকীৰাম ভাষ্য আৰু ইংৰাজী নিৰ্ঘণ্টৰ সৈতে)** - ভাষ্য আৰু মৌলিক সংস্কৃত শ্লোক - Anundaram Borooah (আনন্দৰাম বৰুৱা)। ভা. সংস্কৃত। মূল্য ৪ টকা।

১৮৭৭ ঃ **A Practical English-Sanskrit Dictionary,** Vol-I. - আনন্দৰাম বৰুৱা। ভা. ইংৰাজী আৰু সংস্কৃত। ক্ষেত্ৰমোহন মুখাৰ্জীৰ দ্বাৰা কলিকতাৰ সৰস্বতী প্ৰেছত মুদ্ৰিত। পিতৃ গৰ্গৰাম বৰুৱা আৰু মাতৃ দুৰ্লভেশ্বৰী বৰুৱাৰ নামত গ্ৰন্থখন উৎসৰ্গ কৰিছে। পৃ.৫৮০।

১৮৭৭ ঃ **আও প্ৰাইমাৰ** - মেৰী। (নাগামীজ ভাষাৰ আদিপাঠ)

১৮৭৭ ঃ **Sketch of the Sight, or the Kakhyens of Burmah : The Position of this Tribe as Regards Burmah, and the Inland Trade of the Valley of the Irrawaddy with Yunan and their Connection with the North-Eastern Frontier of Assam** (Reprint) - Simon Fraser Hannay. Revised James Johnstone. ভা, ইংৰাজী। প্ৰকা, Foreign Department Press, কলিকতা।পৃ. ৫৯।

১৮৭৭ ঃ **Report on the Khasi and Jaintia Hills** - H.S.Bivar. Assam Secretariat Press, Shillong ত মুদ্ৰিত। ভা. ইংৰাজী। বুৰঞ্জী আৰু পুৰাতত্ত্ব বিভাগত সংৰক্ষিত আছে।

১৮৭৭ ঃ **Language of the Indo-Chinese Peninsula and the Indian Archipelago. Proceedings of the Asiatic Society of Bengal -** R.N.Cust.

১৮৭৭ ঃ **Tea in Assam** (A Pamphlet on the Origin, Culture and Manufacture of Tea in Assam with an Appendix, Rural Life Amongst Assamese) - Samuel Baildon. Pub. Newman & Co., 3 Dalhousie Square, Calcutta. Pp. 65. গ্ৰন্থখনৰ শেষাংশত ঊনবিংশ শতিকাৰ অসমৰ গাঁওসমূহৰ উপলব্ধিৰে ১৩ পৃষ্ঠাৰ বিৱৰণ লিখিছে।

১৮৭৮ ঃ **Bhavabhuti and His Place in Sanskrit Literature** - আনন্দৰাম বৰুৱা। সাহিত্য সমালোচনামূলক গ্ৰন্থ। ভা. ইংৰাজী আৰু সংস্কৃত। মূল্য ২ টকা।

১৮৭৮ ঃ **A Practical English - Sanskrit Dictionary,** Vol-II. - আনন্দৰাম বৰুৱা। পাতনিত এখন সংস্কৃত ব্যাকৰণ সন্নিৱিষ্ট হৈ আছে। ভা. ইংৰাজী আৰু সংস্কৃত। পৃ. ৫৮১-১০৬০।

১৮৭৮ ঃ **A Sketch of the Modern Languages of the East Indies** - R.N.Cust. Prin. by Trubner & Co., London. Lan. English. Pub. at London. Pp.55.

১৮৭৮ ঃ **অসমীয়া লৰাৰ মিত্ৰ** (সংক্ষিপ্ত যষ্ঠ সং.) - আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকন। সম্পা. গুণাভিৰাম বৰুৱা। প্ৰকা. সম্পাদক। হিত-বিধায়িনী প্ৰেছ, গোৱালপাৰাত মুদ্ৰিত। পৃ. ৭৮।

১৮৭৮ ঃ **Assamese Second Reader** - বিদ্যালয়ৰ পাঠ্যপুথি ৰূপে প্ৰচলিত। ভা. অসমীয়া। আ.বে.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰৰ পৰা প্ৰকাশিত। পৃ. ৪৬।

১৮৭৮ ঃ **A Companion to the Sanskrit Reading** (undergraduates of the Calcutta University) - প্ৰণেতা আনন্দৰাম বৰুৱা। কলিকতা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পাঠ্যপুথি ৰূপে প্ৰস্তুত কৰা গ্ৰন্থ। ভা. ইংৰাজী আৰু সংস্কৃত। পৃ. ৫৮। মূল্য ১ টকা।

১৮৭৮ ঃ **গৰুড়াখ্যান**। সংক. আৰু সম্পা. দিবাকৰ শৰ্মা। প্ৰকা. দত্তদেৱ গোস্বামী, ধৰ্ম্মপ্ৰকাশ যন্ত্ৰ, আউনীআটি সত্ৰ, মাজুলী। পৃ. ৫০। মু. ৮০০ কপি।

১৮৭৮ ঃ **ল'ৰা পুথি** (পৰিবৰ্ধিত দ্বিতীয় সং.) - গুণাভিৰাম বৰুৱা। পৃ. ৪৮। হিত-বিধায়িনী প্ৰেছ, গোৱালপাৰাত মুদ্ৰিত।

১৮৭৮ ঃ **হিত-সাধিকা** - পদ্মাৱতী দেৱী ফুকননী। ভা. অসমীয়া। কলিকতাৰ পৰা প্ৰকাশিত। পৃ.৪৪।

১৮৭৮ ঃ **কনি বেহেৰুৱাৰ বিষয়** - এ.কে.গাৰ্ণি। পৃ.১৫। ১০০০ কপি।

১৮৭৮ ঃ **ঘোষা** (নামঘোষা) - শ্ৰীশ্ৰীমাধৱদেৱ। গুণাভিৰাম বৰুৱাৰ দ্বাৰা কলিকতাৰ পৰা প্ৰকাশিত।

১৮৭৮ ঃ **অসমীয়া লৰাৰ শিক্ষাসাৰ** (দ্বিতীয় সং.) - পদ্মহাস গোস্বামী। ভা. অসমীয়া। কলিকতাৰ পৰা প্ৰকাশিত। মূল্য ১২ অনা।

১৮৭৮ ঃ **পদ্যমালা** (প্ৰথম ভাগ, প্ৰথম সংস্কৰণ) - পদ্মহাস গোস্বামী, নগাঁও। পঢ়াশালিৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ নিমিত্তে ৰচিত পদ্যপুথি।

১৮৭৮ ঃ **A Vocabulary of English and Mikir with Sentences Illustrating The Use of Words, Mikir Grammar & Dictionary** - Robert E. Neighbour. ভা. ইংৰাজী, অসমীয়া আৰু কাৰ্বি। প্ৰকা. G.H.Rouse। বে.মি.প্ৰে., কলিকতাত মুদ্ৰিত। পৃ. ৮৬।

১৮৭৮ ঃ **মণ্ডলীৰ ৰ কৰ কিতাপ** - আৰ.ই.নেইবাৰ। প্ৰকা. এ.কে.গাৰ্ণি (পৰিৱৰ্ধিত সং.)। আ.মি.প্ৰে., শিৱসাগৰত মুদ্ৰিত।

১৮৭৯ ঃ **অসমীয়া লৰাৰ ভূগোল (Geography for Assamese Children)** - গুণাভিৰাম বৰুৱা। বিদ্যালয়ৰ ছাত্র-ছাত্রীৰ বাবে প্রস্তুত কৰা ভূগোল বিষয়ক পাঠ্যপুথি। কলিকতাত মুদ্রিত। পৃ.৩৫।

১৮৭৯ ঃ **শ্রীমদ্ভাগৱত** (দ্বিতীয় স্কন্ধ) - শ্রীশ্রীশঙ্কৰদেৱ। প্রকা. দত্তদেৱ গোস্বামী। ধর্ম্মপ্রকাশ যন্ত্র, আউনীআটি সত্র, মাজুলী।

১৮৭৯ ঃ **অসমীয়া ল'ৰাৰ ভূগোল** - গুণাভিৰাম বৰুৱা। কলিকতাৰ পৰা মুদ্রিত আৰু প্রকাশিত। পৃ. ৩৫।

১৮৭৯ ঃ **কার্য্যশিক্ষা** (চতুর্থ পৰিবৰ্ধিত সং.) - কালিৰাম বৰুৱা। মাটি-বাৰীৰ জমিনদাৰী, ব্যৱসায়-বাণিজ্যৰ আইনগত দিশসমূহৰ শিক্ষামূলক গ্রন্থ। কলিকতাৰ পৰা প্রকাশিত। পৃ. ৬৪। মূল্য ৮ অনা।

১৮৭৯ ঃ **পদার্থ বিদ্যা** (পাঠ্যপুথি) - গুণাভিৰাম বৰুৱা।

১৮৭৯ ঃ **ৰুক্মিণী হৰণ** - শ্রীশ্রীশঙ্কৰদেৱ। প্রকা. হজ গাঁওবুঢ়া। পৃ. ১১৬। মু, ৮০০ কপি। মূল্য ৮ অনা।

১৮৭৯ ঃ **শ্রীৰাধিকা সহস্র নাম** - সংক. চন্দ্রশেখৰ বৰুৱা। প্রকা. ৰামদেৱ শর্মা। চিদানন্দ প্রেছ, গুৱাহাটীত মুদ্রিত। ভা. অসমীয়া। পৃ. ৩০। মু. ২৫০ কপি। মূল্য ৫ অনা।

১৮৭৯ ঃ **অসমীয়া লৰাৰ মিত্র** (সংক্ষিপ্ত সপ্তম সং.) - আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকন। সম্পা. গুণাভিৰাম বৰুৱা। প্রকা. সম্পাদক। হিত-বিধায়িনী প্রেছ, গোৱালপাৰাত মুদ্রিত। ভা. অসমীয়া। পৃ. ৭৮।

১৮৭৯ ঃ **গণনৰ কিতাপ** (দ্বিতীয় ভাগ)- এলিজা হুইটনী ব্রাউন আৰু নাথান ব্রাউন। প্রকা. বে.মি.প্রে., শিৱসাগৰ। ভা. অসমীয়া। মূল্য ১২ অনা।

১৮৭৯ ঃ **A Statistical Account of Assam (Vol-I)** - William Wilson Hunter. প্রকা. Trubner & Co. London। Majesty's Stationary Office, England ত মুদ্রিত। ভা. ইংৰাজী। পৃ. ৪২০।

১৮৭৯ ঃ **A Statistical Account of Assam (Vol-II)** - William Wilson Hunter. পৃ. ৪৯০।

১৮৭৯ ঃ **সংসাৰ কানন** - চন্দ্রশেখৰ বৰুৱা। গুৱাহাটীৰ পৰা প্রকাশিত। ভা. অসমীয়া। পৃ. ৭১।

১৮৭৯ ঃ **ভূমি পৰিমাণ** - কালিৰাম বৰুৱা। কলিকতাৰ পৰা প্রকাশিত। ভা. অসমীয়া। পৃ. ৩৪।

১৮৭৯ ঃ **অসমীয়া ল'ৰাৰ শিক্ষাসাৰ** (তৃতীয় সং.) - পদ্মহাস গোস্বামী। কলিকতা ছপাশালত মুদ্রিত আৰু প্রকাশিত। পৃ.৫৬।

১৮৭৯ ঃ **গণিত শাস্ত্র** - পূর্ণানন্দ সেন। কলিকতাত মুদ্রিত আৰু নগাঁৱৰ পৰা প্রকাশিত। পৃ. ১৫৫।

১৮৭৯ ঃ **My First Book of Reading for Native Children** - সংক. প্যাৰিচৰণ সৰকাৰ। ভা. অসমীয়া। পৃ. ২৪।

১৮৭৯ ঃ **ব্যৱহাৰিক মৌখিক গণন** - ৰজনীকান্ত চক্রৱর্ত্তী। কলিকতাৰ পৰা প্রকাশিত। ভা. বাংলা। পৃ. ৪৪।

১৮৭৯ ঃ **পাপ ক্ষেমা পোৱা এজনী** - ছুছান আৰ.ৱাৰ্ড। কলিকতাৰ পৰা প্ৰকাশিত। পৃ. ৮।

১৮৭৯ ঃ **গুৰু আহিল আৰু তোমাক মাতিছে** - ছুছান আৰ.ৱাৰ্ড। কলিকতাৰ পৰা প্ৰকাশিত। পৃ. ৮।

১৮৭৯ ঃ **বাৰীৰ মিত্ৰ** - ছুছান আৰ.ৱাৰ্ড। বেপ্টিষ্ট মিছন প্ৰেছ, কলিকতাত মুদ্ৰিত আৰু প্ৰকাশিত। পৃ.১২।

১৮৭৯ ঃ **First Book of Reading : A Complete Meaning Book in Assamese of Babu P.C. Sircar's**[৫১] **-** ৰামকৃষ্ণ দাস। ভা, ইংৰাজী আৰু অসমীয়া। কলিকতাৰ পৰা প্ৰকাশিত। মূল্য ৮ অনা। পৃ. ২৪।

১৮৭৯ ঃ **ধৰ্ম্ম ও গুৰু** (গদ্য) - ধৰ্ম বিষয়ক পুথি। ব্ৰজনাথ বৰা।

১৮৭৯ ঃ **Higher Sanskrit Grammar or Gender and Syntax -** Reproduced from the English-Sanskrit Dictionary, (Vol III). (স্বতন্ত্ৰ সং,) - আনন্দৰাম বৰুৱা। ভা. ইংৰাজী আৰু সংস্কৃত। পৃ. ২৯৬। মূল্য ৬ টকা।

১৮৭৯ ঃ **Descriptive Ethnology of Bengal** - E.T. Dalton. Govt. of Bengal, Calcutta**.** ভা. ইংৰাজী।

১৮৭৯ ঃ **Glossary of Vernacular Terms used in Official Correspondence in the Province of Assam,** Shillong. ভা. ইংৰাজী।

১৮৮০ ঃ **ধৰ্মগীত (Hymns in Assamese)** (পুনৰমুদ্ৰিত সং.) **-** প্ৰকা. গুৱাহাটী মিছন প্ৰেছ, গুৱাহাটী।

১৮৮০ ঃ **উদাসীন সত্যশ্ৰবাৰ আসাম ভ্ৰমণ -** ৰামকুমাৰ বিদ্যাৰত্ন। ভা. বাংলা। মূল্য ১ টকা। ৰয় প্ৰেছ ডিপজিটৰি, ১৪ কলেজ স্কোৱাৰ, কলিকতাৰ উদ্যোগত, বি.এম.ঘোষৰ দ্বাৰা কলিকতাৰ সাধাৰণ ব্ৰাহ্ম সমাজ, ৯৩, কলেজ ষ্ট্ৰীটত মুদ্ৰিত।

১৮৮০ ঃ **A Practical English-Sanskrit Dictionary,** [Vol.III (P-Z)] - আনন্দৰাম বৰুৱা। ভা. সংস্কৃত আৰু ইংৰাজী। (Agent) Khetramohan Mukerjee, Calcutta and Trubner & Co. London. Printed at The Saraswati Press, Calcutta. এই গ্ৰন্থখন ১৮৭৭ খ্ৰীঃত প্ৰকাশিত English-Sanskrit Dictionary ৰ Preface ৰূপে প্ৰকাশ হৈছিল।

১৮৮০ ঃ **Ancient Geography of India -** Anundoram Borooah. ভা. ইংৰাজী।

১৮৮০ ঃ **কীৰ্ত্তন** - শ্ৰীশ্ৰীশঙ্কৰদেৱ। মাজুলীৰ আউনীআটী সত্ৰৰ সত্ৰাধিকাৰ দত্তদেৱ গোস্বামীৰ উদ্যোগত ‘ধৰ্ম্মপ্ৰকাশ যন্ত্ৰ’ত মুদ্ৰিত আৰু প্ৰকাশিত।

---

[৫১] P.C. Sircar - Pyaricharan Sarkar. গ্ৰন্থখনৰ প্ৰণেতাৰ নাম R.R. ৰূপেও আছে।

১৮৮০ ঃ **শ্ৰীমদ্ভাগৱত** - শ্ৰীশ্ৰীশঙ্কৰদেৱ। প্ৰকা. ৰামদেৱ শৰ্মা। পৃ. ৪৩। মু. ৫০০ কপি।

১৮৮০ ঃ **ভাগৱত পুৰাণ** (শ্ৰীমদ্ভাগৱতৰ দ্বিতীয় স্কন্ধ) - শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ। গুৱাহাটীৰ পৰা প্ৰকাশিত। পৃ. ৪৩।

১৮৮০ ঃ **আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকনৰ জীৱন চৰিত** - গুণাভিৰাম বৰুৱা। কলিকতাৰ 'নিউ আৰ্য্য প্ৰেছ'ত মুদ্ৰিত। ভা. অসমীয়া।

১৮৮০ ঃ **অসমীয়া ল'ৰাৰ মিত্ৰ** (সংক্ষিপ্ত অষ্টম সং.) - আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকন। সম্পাদক গুণাভিৰাম বৰুৱাৰ দ্বাৰা কলিকতাত মুদ্ৰিত আৰু প্ৰকাশিত। মূল্য বাৰ অনা। পৃ. ৭৮। ১০০০ কপি।

১৮৮০ ঃ **যিওছুৱাৰ পৰা বিচাৰকৰ্তাৰ পুথি আৰু ৰূথৰ বিৱৰণ** (বাইবেলৰ কাহিনী) - আলবানোচ কিস্বল গাৰ্ণি। আকাৰ ডিমাই। পৃ. ৯৮+৬।

১৮৮০ ঃ **ৰূথ আৰু যোচেফৰ বিৱৰণ** - এ.কে. গাৰ্ণি। প্ৰকা. আ.বে.মি.ইউ.। বিনামূল্যে বিতৰণ।

১৮৮০ ঃ **ভটিমা** - শ্ৰীশ্ৰীমাধৱদেৱ।

১৮৮০ ঃ **অসমীয়া ল'ৰাৰ ব্যাকৰণ** (অষ্টম সং.) - দীনবন্ধু তৰ্কালংকাৰ। কলিকতাৰ পৰা প্ৰকাশিত। পৃ. ৫৮।

১৮৮০ ঃ **কাৰ্য্যশিক্ষা** (পঞ্চম সং.) - কালিৰাম বৰুৱা। কলিকতাৰ পৰা প্ৰকাশিত। পৃ.৫৯।

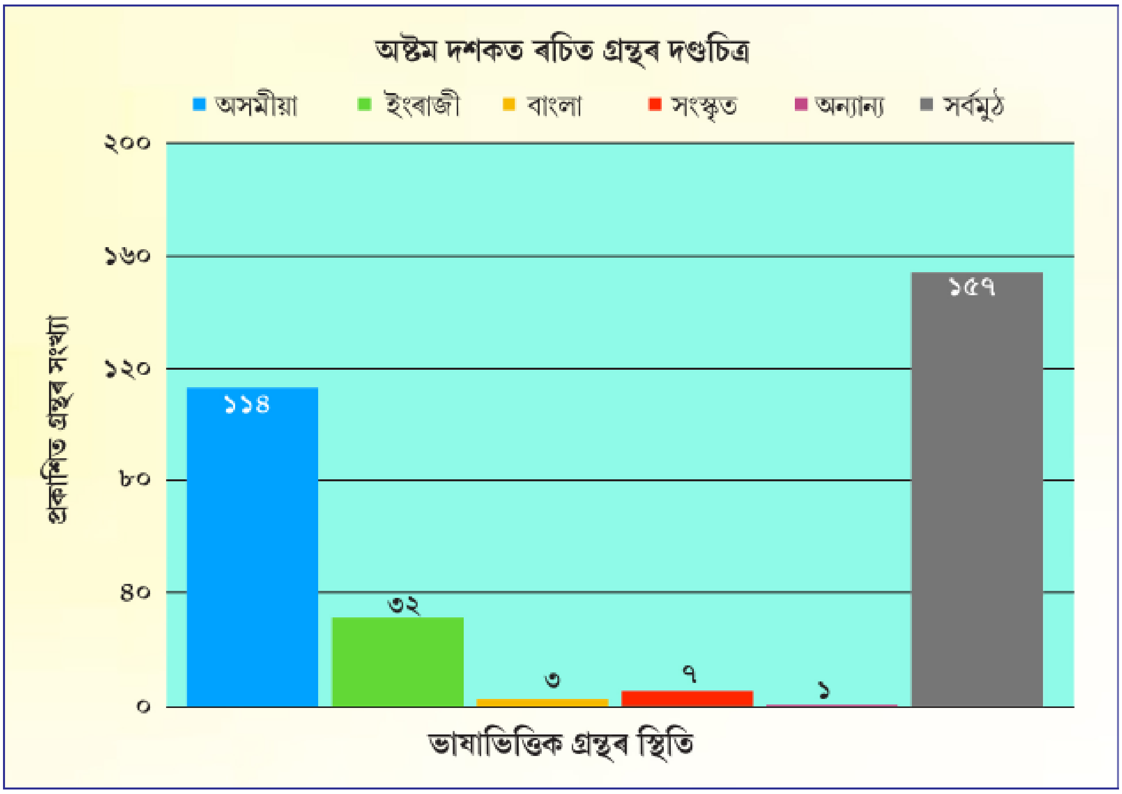

ৰেখাচিত্ৰ - ৮

১৮৮০ ঃ **ভূমি পৰিমাণ** (দ্বিতীয় সং.) - কলিকতাৰ পৰা প্ৰকাশিত। পৃ.৩৪।

১৮৮০ ঃ **পদ্যমালা** - পদ্মহাস গোস্বামী। কলিকতাৰ পৰা প্ৰকাশিত। পৃ.৩৭।

১৮৮০ ঃ **চিন্তা-কলি** - সত্যনাথ বৰা। প্ৰকা. লেখকৰ পুত্ৰদ্বয় অম্বিকানাথ বৰা আৰু জ্ঞাননাথ বৰা। মূল্য ২ টকা।

১৮৮০ ঃ **Missionary Life in Assam** - S.B.Taylor.

১৮৮০ ঃ **অসমীয়া ব্যাকৰণ** (দ্বিতীয় সং) - হেমচন্দ্ৰ বৰুৱা। ভা. অসমীয়া। পৃ. ১৮৩।

১৮৮০ ঃ **আমাৰ ত্ৰানকৰ্তা প্ৰভু য়িচু খ্ৰিষ্টৰ নতুন নিয়ম** (পুনৰ মুদ্ৰিত সংস্কৰণ) - অনু. নাথান ব্ৰাউন। কলিকতাৰ পৰা প্ৰকাশিত। পৃ. ৪৬৮।

৪.০৯. ঊনবিংশ শতিকাৰ নৱম দশকত প্ৰকাশিত গ্ৰন্থসমূহ

১৮৮১ ঃ **গুণমালা** (পদ্যত লিখিত ধৰ্ম বিষয়ক পুথি) - শ্ৰীশ্ৰীশঙ্কৰদেৱ। প্ৰকা. হৰিবিলাস গুপ্ত (আগৰৱালা)। তেজপুৰৰ পৰা প্ৰকাশিত।

১৮৮১ ঃ **কবিতামালা** (প্ৰথম ভাগ) - ভোলানাথ দাস।

১৮৮১ ঃ **গুৰু ভটিমা** - শ্ৰীশ্ৰীমাধৱদেৱ। প্ৰকা. মহেশ্বৰ শৰ্মা।

১৮৮১ ঃ **শ্ৰীমদ্ভাগৱতৰ দশম স্কন্ধ** - অনু. শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ। কলিকতাৰ পৰা প্ৰকাশিত। মূল্য ৮ অনা। পৃ. ৫৬৯

১৮৮১ ঃ **নামঘোষা** - প্ৰকা. হৰিবিলাস গুপ্ত (আগৰৱালা), তেজপুৰ।

১৮৮১ ঃ **বাইবেল** (পুৰণি নিয়ম) - অনু. এ.কে. গাৰ্ণি। বাইবেলৰ ‘অ’ল্ড টেষ্টামেণ্ট’ৰ জেনেছিছ আৰু এক্স’ডাছ (১-৩০ অধ্যায়ৰ) ৰ অসমীয়া ভাঙনি।

১৮৮১ ঃ **গণনৰ কিতাপ** (দ্বিতীয় ভাগ) (পঞ্চম সং.) - শিৱসাগৰৰ পৰা প্ৰকাশিত। পৃ. ১২০।

১৮৮১ ঃ **কাৰ্য্যশিক্ষা** (ষষ্ঠ সং.) - কালিৰাম বৰুৱা। কলিকতাৰ ছপাশালত মুদ্ৰিত। পৃ. ৬৯।

১৮৮১ ঃ **কাণখোৱা** - শ্ৰীধৰ কন্দলী। কলিকতাৰ ছপাশালত মুদ্ৰিত। পৃ. ৩১।

১৮৮১ ঃ **কীৰ্ত্তন-ঘোষা** - শ্ৰীশ্ৰীশঙ্কৰদেৱ। হৰিবিলাস গুপ্ত (আগৰৱালা) ৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত।

১৮৮১ ঃ **পৃথিৱী স্ৰজন আৰু পাপৰ কথা** - নাথান ব্ৰাউন। পৰিবৰ্ধিত সং. এ.কে.গাৰ্ণি।

১৮৮১ ঃ **A Comprehensive Grammer of the Sanskrit Language** - Anundoram Borooah. ভা. ইংৰাজী, সংস্কৃত।

১৮৮১ ঃ **Report of the Census of Assam, 1881.**

১৮৮১ ঃ **Notes on the North-East Frontier of Assam** - C.W. Beresford, Shillong.

১৮৮১ ঃ **Tabagat-i-Nasiri**[৫২] - Minhaj-us-Siraj. ফাৰ্চীৰ পৰা ইংৰাজী অনুবাদ M.H.G. Raverty[৫৩,৫৪]। প্ৰথমে Asiatic Society of Bengal, কলিকতাত প্ৰকাশিত হৈছিল। গ্ৰন্থখনত ১২০৫-০৬ খ্ৰীঃলৈ মহম্মদ বিন্-বখ্তিয়াৰৰ নেতৃত্বত চুলতানী সৈন্য চীন দেশ আক্ৰমণাৰ্থে অগ্ৰসৰ হওঁতে, অসমৰ সম্পৰ্কলৈ অহাৰ কথা বৰ্ণিত হৈছে। সেই সময়ৰ প্ৰাচীন কামৰূপৰ নৃপতি পৃথুৰ লগত সম্পৰ্ক ঘটাৰ কথাও গ্ৰন্থখনত সংক্ষিপ্ত ৰূপত বৰ্ণিত হৈছে।

১৮৮১ ঃ **A Comprehensive Grammer of the Sanskrit Language** - Anundoram Borooah. ভা, ইংৰাজী, সংস্কৃত।

১৮৮২ ঃ **A Comprehensive Grammer of Sanskrit Language,** Vol X, **Prosody** - Anundoram Borooah. পূৰ্ণচন্দ্ৰ চক্ৰৱৰ্তীৰ দ্বাৰা মণিৰাম যন্ত্ৰ, বাগবাজাৰ, কলিকতাত মুদ্ৰিত। ইংৰাজী আৰু সংস্কৃত। পৃ. ৩৫০।

১৮৮২ ঃ **ঋতু বিহাৰ** - ধৰ্ম্মপ্ৰকাশ যন্ত্ৰ, আউনীআটি সত্ৰ, মাজুলীৰ পৰা প্ৰকাশিত।

১৮৮২ ঃ **স্বপ্নাদ্বয়** - ধৰ্ম্মপ্ৰকাশ যন্ত্ৰ, আউনীআটি সত্ৰ, মাজুলীৰ পৰা প্ৰকাশিত।

১৮৮২ ঃ **কোচবিহারের ইতিহাস** - ভগৱতীচৰণ বন্দ্যোপাধ্যায়। ভা. বাংলা। কোচবিহাৰ ৰাজকীয় ছপাখানা, কোচবিহাৰত মুদ্ৰিত।

১৮৮২ ঃ **ভটিমা** - শ্ৰীশ্ৰীশঙ্কৰদেৱ। প্ৰকা, হৰিবিলাস গুপ্ত (আগৰৱালা)।

১৮৮২ ঃ **বৃত্ত মঞ্জৰী** - ধীৰেশ্বৰাচাৰ্য্য (ধীৰেশ্বৰ আচাৰ্য্য)। কলিকতাৰ সংস্কৃত যন্ত্ৰত মুদ্ৰিত।

১৮৮২ ঃ **বৈষ্ণৱামৃত পুথি** - অনন্ত কন্দলী। বৈষ্ণৱ ধৰ্মমূলক প্ৰাৰ্থনা পুথি। কলিকতাৰ পৰা প্ৰকাশিত। পৃ. ii + ৩৬, মূল্য ১২ অনা।

১৮৮২ ঃ **Assamese Primer** (সপ্তম সং.) - অসমীয়া ভাষাৰ বাৰে মতৰা পখিলা কিতাপ। ভা. অসমীয়া। শিৱসাগৰৰ আ.বে.মি.প্ৰে.ত মুদ্ৰিত আৰু প্ৰকাশিত। পৃ. ২২।

১৮৮২ ঃ **উজু পাঠ** - বলদেৱ মহন্ত, নগাঁও। শিশু উপযোগী কবিতা সংকলন।

১৮৮২ ঃ **অসমীয়া লৰাৰ ব্যাকৰণ** (দশম সং.) - দীনবন্ধু তৰ্কালংকাৰ, নগাঁও। কলিকতাৰ পৰা প্ৰকাশিত। পৃ. ৫৮।

---

৫২. Blochmann H, *Koch Bihar, Hajo and Assam in the 16th and 17th Centuries according to the Akbarnamah,* The Padiahahnamah and the Fathiyah-i-Ibriyah, Pub. JASB, Vol XLI Pt. I. Pp. 49-101.

৫৩. আব্দুল মতলেব শ্বেইখ, *Trade and Commerce in Medieval Bengal*. Ph.D. Thesis of Aligarh Muslim University, 2019.

৫৪. হেমন্ত সিং মজুমদাৰ (সম্পা) - 'অসমৰ ইতিহাসৰ লেছেৰী বোটলা' গ্ৰন্থৰ অন্তৰ্গত বেগম আয়েছা চুলতানা লস্কৰৰ প্ৰবন্ধ *মধ্যযুগৰ অসমৰ ইতিহাস অধ্যয়নত ফাৰ্চী উৎসসমূহৰ গুৰুত্ব,* পৃ.৯৩।

১৮৮২ ঃ **অসমীয়া লৰাৰ শিক্ষাসাৰ** (ষষ্ঠ সং.) - পদ্মহাস গোস্বামী। কলিকতাৰ পৰা প্ৰকাশিত। পৃ. ৫৬।

১৮৮২ ঃ **অসমীয়া লৰাৰ ব্যাকৰণ** - হেমচন্দ্ৰ বৰুৱা। অসমৰ পঢ়াশালিৰ নিমিত্তে ৰচিত পাঠ্যপুথি। মুদ্ৰক - ৰামদেৱ শৰ্মা, চিদানন্দ যন্ত্ৰ (প্ৰেছ), গুৱাহাটী।

১৮৮২ ঃ **অসমীয়া লৰাৰ ব্যাকৰণ** (পঢ়াশলীয়া পাঠ্যপুথিৰ বাবে প্ৰণীত) - হেমচন্দ্ৰ বৰুৱা। গুৱাহাটীৰ চিদানন্দ যন্ত্ৰত, ৰামদেৱ শৰ্মাৰ দ্বাৰা মুদ্ৰিত। পৃ. ৮৬।

১৮৮২ ঃ **বাইবেলৰ মেথিও** - অনু, গ্ৰন্থ। ভা. অসমীয়া।

১৮৮২ ঃ **Cooch Behar Select Recorcy** (Vol-I) - Cooch Behar State Press, Coch Behar, Pp.359.

১৮৮৩ ঃ **কোচবিহার রাজ্যের সংক্ষিপ্ত বিবরণ** - ভগবতীচরণ বন্দ্যোপাধ্যায়। সংক. যাদৱচন্দ্ৰ চক্ৰৱৰ্তী।

১৮৮৩ ঃ **কবিতামালা** (দ্বিতীয় ভাগ) - ভোলানাথ দাস।

১৮৮৩ ঃ **বিচাৰ কৰ্ত্তা** - অসমীয়া অনুবাদক এ.কে. গাৰ্ণি। বাইবেলৰ 'অ'ল্ড টেষ্টামেণ্ট'ৰ অন্তৰ্গত বাৰজন বিচাৰকৰ্তাৰ কাহিনীৰে সমৃদ্ধ গ্ৰন্থ।

১৮৮৩ ঃ **ভক্তি-ৰত্নাৱলী** - শ্ৰীশ্ৰীমাধৱদেৱ। প্ৰকা. হৰিবিলাস গুপ্ত (আগৰৱালা), তেজপুৰ।

১৮৮৩ ঃ **হিতকথা** (আগছোৱা)-পূৰ্ণকান্ত শৰ্ম্মা, ডিব্ৰুগড়।

১৮৮৩ ঃ **জ্ঞানাঙ্কুৰ** (আগছোৱা) - পূৰ্ণকান্ত শৰ্ম্মা, ডিব্ৰুগড়।

১৮৮৩ ঃ **পাঠমালা** - হেমচন্দ্ৰ বৰুৱা। ভা. অসমীয়া। গুৱাহাটীৰ 'আসাম নিউচ যন্ত্ৰ'ত ৰামচন্দ্ৰ গগৈৰ দ্বাৰা ছপা কৰা হয়।

১৮৮৩ ঃ **গীতাৱলী** - সত্যনাথ বৰা।

১৮৮৩ ঃ **ভটিমা সমূহ** - শ্ৰীশ্ৰীশঙ্কৰদেৱ আৰু শ্ৰীশ্ৰীমাধৱদেৱ। কলিকতাৰ 'বেঙ্গল প্ৰেছ'ত মুদ্ৰিত। প্ৰকা, হৰিবিলাস গুপ্ত (আগৰৱালা), তেজপুৰ। ভা. অসমীয়া।

১৮৮৩ ঃ **Census Report of Assam, 1881** - জে.জে.এছ.ড্ৰিবাৰ্গ। ভা. ইংৰাজী। 'আসাম ছেক্ৰেটেৰিয়েট প্ৰেছ', শ্বিলঙত মুদ্ৰিত।

১৮৮৩ ঃ **অসমীয়া পদাৰ্থ বিদ্যা** (বিদ্যালয়ৰ পাঠ্যপুথি) - ছাখাৱৎ আলী।

১৮৮৩ ঃ **পদ্যমালা** (প্ৰথম ভাগ) - পদ্মহাস গোস্বামী, নগাঁও।

১৮৮৩ ঃ **ৰত্নাৱলী** - শ্ৰীশ্ৰীমাধৱদেৱ। হৰিবিলাস গুপ্ত (আগৰৱালা) ৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত।

১৮৮৩ ঃ **সীতাৰ স্বয়ম্বৰ** - শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ। গ্ৰন্থখন হৰিবিলাস গুপ্ত (আগৰৱালা) ৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত।

১৮৮৩ ঃ **শেষ দশম** - অনন্ত কন্দলী। হৰিবিলাস গুপ্ত (আগৰৱালা) ৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত।

১৮৮৩ ঃ **Volkerstamme am Brahmaputra and Verwandtschaftliche Nachbarn -** Adolf Bastian. বাৰ্লিনৰ Ferd Diimlers Verlagsbuchhandlung, Harrwitz and Gassmann, Berlin, Germany ৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত। পৃ. ১৩০।

১৮৮৩ ঃ **Vamana Sutra Vrtti, Vagbhata Alankara and Sarasvati Kanthabharana** with a few original notes and extracts from old commentaries and prefactory summary of Prakrta Changes - Anundoram Borooah. ভা. সংস্কৃত আৰু ইংৰাজী।

১৮৮৩ ঃ **পদ্যমালা** (প্ৰথম ভাগ) (অষ্টম সং.) - সংক. পদ্মহাস গোস্বামী। কলিকতাৰ নতুন আৰ্য্য যন্ত্ৰত মুদ্ৰিত। পৃ. ৭৩। ১০০০ কপি।

১৮৮৩ ঃ **গীতগোবিন্দ** - জয়দেৱ। সংগ্ৰহ. অনু. প্ৰকা. কালীৰাম দেৱশৰ্ম্মা বৰুৱা। কলিকতাৰ ৮৪ নং ৰাজা ৰাজবল্লভ ষ্ট্ৰীটৰ নৱ-সাৰস্বত যন্ত্ৰত মুদ্ৰিত। মুদ্ৰক নৱ কুমাৰ বসু। পৃ. ৮৪।

১৮৮৩ ঃ **কিৰ্ত্তন (কীৰ্ত্তন)** - শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ। প্ৰকা. আউনীআটী সত্ৰ, মাজুলী। মুদ্ৰণ ধৰ্ম্মপ্ৰকাশ যন্ত্ৰ।

১৮৮৩ ঃ **স্বাস্থ্যৰক্ষা বা গা ভালে ৰাখিবৰ উপায়** - অনু. হেমচন্দ্ৰ বৰুৱা।

১৮৮৩ ঃ **History of Assam and the North-East Tribes** - Mackenzie.

১৮৮৩ ঃ **গণিত পুস্তক** (বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে পাঠ্যপুথি) - ছাখাৰৎ আলী।

১৮৮৩ ঃ **গণনৰ কিতাপ** (পুনৰ মুদ্ৰিত সং.) - এলিজা হুইটনী ব্ৰাউন।

১৮৮৩ ঃ **The Miles Bronson Family Papers** (1831-1883), Archival Documents - The Bronson Family members. Preserved and Documented by Andover Newton Theological School Library, Newton Centre, Massachusetts, U.S.A., Lan. English.

১৮৮৩ ঃ **Report on the North-East Frontier of India** - St. John F.Michell, Prin. from Calcutta. Lan. English. Superintendent of Government Printing Press, Culcutta ৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত।

১৮৮৪ ঃ **Cooch Behar Select Records** (Vol-II) - Cooch Behar State Press, Coch Behar. Pp.279.

১৮৮৪ ঃ **A Glimpse of Assam** - Susan R.Ward. মুদ্ৰণ Thomas S. Smith, City Press, 12, Bentinck Street, Calcutta। ভা. ইংৰাজী। পৃ. ২৫৬।

১৮৮৪ ঃ **Silk in Assam -** Edward Stack, Prin. at Assam Secretariate Press (Revenue), Shillong.

১৮৮৪ ঃ **Saraswati Kanthabharanam (সৰস্বতী কণ্ঠাভৰণম)** - আনন্দৰাম বৰুৱা। ভা. সংস্কৃত আৰু ইংৰাজী।

১৮৮৪ ঃ **A Comprehensive Grammar of the Sanskrit Language, Analytical, Historical and Lexicographical : Letters and their Changes Vol III**

(Nanartha Sangraha) - Anundoram Borooah. Pub. by T.P. Brothers. ভা. ইংৰাজী আৰু সংস্কৃত। পৃ. ৭০৬।

১৮৮৪ ঃ **শ্ৰীমদ্ভাগৱত দশম স্কন্ধ** (শেষছোৱা) - অনন্ত কন্দলী। প্ৰকা. হৰিবিলাস গুপ্ত (আগৰৱালা), তেজপুৰ। ভা. অসমীয়া। কলিকতাৰ ভৱানীপুৰ অঞ্চলত অৱস্থিত অৰিয়েণ্টেল প্ৰেছত মুদ্ৰিত।

১৮৮৪ ঃ **কাব্য-কুসুম** - সংক. গুণাভিৰাম বৰুৱা। প্ৰকা. হৰিবিলাস গুপ্ত (আগৰৱালা)। নলিনীমোহন দাসৰ দ্বাৰা বাঙ্গলা যন্ত্ৰ (প্ৰেছ), কৰ্ণৱালিছ ষ্ট্ৰীট, কলিকতাত মুদ্ৰিত। মূল্য আঠ অনা। পৃ. ৮৯।

১৮৮৪ ঃ **চিন্তা তৰঙ্গিনী** (প্ৰথম ভাগ) - ভোলানাথ দাস।

১৮৮৪ ঃ **উজু পাঠ** (প্ৰথম ভাগ) - বলদেৱ মহন্ত। প্ৰকা. ডি.এন.বৰুৱা এণ্ড ছন্স, নগাঁও। ৰমণীমোহন দেৱ দ্বাৰা ১৭নং মদন মিত্ৰ লেনৰ বেঙ্গল প্ৰেছ, কলিকতাত মুদ্ৰিত। পৃ.৩৫। মূল্য দুই অনা।

১৮৮৪ ঃ **গণিতাঙ্কুৰ আৰ্য্যাৱলী** (অংকৰ পাঠ্যপুথি) - বলদেৱ মহন্ত।

১৮৮৪ ঃ **পৰিমিতি** - হলিৰাম মেধি।

১৮৮৪ ঃ **সহজ পৰিমিতি** - হলিৰাম মেধি। ৩০ নং ফকিৰচাঁদ চক্ৰৱৰ্তী লেন, কলিকতাৰ হাৰমোনিয়াল ছপাখানাত মুদ্ৰিত। পৃ. ১১৬।

১৮৮৪ ঃ **অসমীয়া ভাষাৰ ল'ৰাবোধ ব্যাকৰণ** - ধৰ্ম্মেশ্বৰ গোস্বামী। মুদ্ৰক ভুবন মোহন ঘোষ, ভিক্টোৰিয়া প্ৰেছ, কৰ্ণৱালিছ ষ্ট্ৰীট, কলিকতা, পৃ.১৩০।

১৮৮৪ ঃ **কাৰ্য্য পৰিচয়** - বলদেৱ মহন্ত।

১৮৮৪ ঃ **খ্ৰীষ্টৰ বিৱৰণ আৰু শুভবাৰ্ত্তা** (পুনৰমুদ্ৰিত সংস্কৰণ) - নাথান ব্ৰাউন।

১৮৮৪ ঃ **সুধৰ্ম্মাৰ উপাখ্যান** - পদ্মাৱতী দেৱী ফুকননী। প্ৰকা. ভুবনমোহন ঘোষ। ভিক্টোৰিয়া প্ৰেছ, ২১০, কৰ্ণৱালিছ ষ্ট্ৰীট, কলিকতাত মুদ্ৰিত। মূল্য ৪ অনা। পৃ.৪২।

১৮৮৪ ঃ **কবিতাহাৰ** (আগছোৱা) - ৰত্নেশ্বৰ মহন্ত। প্ৰকা. গোলোকচন্দ্ৰ গোস্বামী।

১৮৮৪ ঃ **Si-Yu-Ki - Buddhist Records of the Western World by Samuel Beal** - হিউৱেন চাঙ। অনু. ছেমুৱেল বেল। লণ্ডনৰ ট্ৰাবনাৰ এণ্ড কোম্পানী সংস্থাৰ দ্বাৰা মুদ্ৰিত। প্ৰকা. ব্ৰিটিছ লাইব্ৰেৰী। ভা. ইংৰাজী।

১৮৮৪ ঃ **অসম বুৰঞ্জী** (দ্বিতীয় সং.)- গুণাভিৰাম বৰুৱা। কলিকতাৰ 'নিউ আৰ্য্য প্ৰেছ'ত মুদ্ৰিত।

১৮৮৪ ঃ **Outline Grammar of the Kachari (Boro) Language as Spoken in District Darrang, Assam -** Sidney Endle. ভা. ইংৰাজী। শ্বিলঙৰ অসম ছেক্ৰেটেৰিয়েট প্ৰেছত মুদ্ৰিত। পৃ. ১০০।

১৮৮৪ ঃ **গণিত শাস্ত্ৰ** - পূৰ্ণানন্দ সেন, নগাঁও। বিদ্যালয়ৰ পাঠ্যপুথি।

১৮৮৪ ঃ **জখলাবন্ধা সত্ৰৰ গীত** - তাৰিণী দেৱী।

১৮৮৪ ঃ **অসমীয়া পদাৰ্থ বিদ্যা** - ছাখাৰৎ আলী।

১৮৮৪ ঃ **গুৰু চৰিত্ৰ** - শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ, শ্ৰীশ্ৰীমাধৱদেৱ সহ অসমৰ সন্তপুৰুষসকলৰ চৰিত পুথি। হৰিবিলাস গুপ্ত (আগৰৱালা)ৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত।

১৮৮৪ ঃ **নীতিকথা** - সংক. বিষ্ণুপ্ৰিয়া দেৱী। নগাঁৱৰ 'বিল্বকুটীৰ'ৰ পৰা প্ৰকাশিত।

১৮৮৪ ঃ **প্ৰাকৃত ভূগোল** - লম্বোদৰ দত্ত।

১৮৮৪ ঃ **Life of Joseph -** Edward Winter Clerk.

১৮৮৪ ঃ **যোহনে লিখা শুভবাৰ্ত্তা** - Gospel of John ৰ অসমীয়া অনুবাদ (বাইবেলৰ কাহিনী)। গ্ৰন্থখনত অসমীয়া অনুবাদকৰ নাম উল্লেখ কৰা নাই।

১৮৮৪ ঃ **কবিতামালা** (তৃতীয় ভাগ) - ভোলানাথ দাস।

১৮৮৪ ঃ **লৰাবোধ** - লম্বোদৰ বৰা। অসমৰ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উপযোগীকৈ প্ৰণীত গ্ৰন্থ।

১৮৮৪ ঃ **কোচবিহারের ইতিহাস** (দ্বিতীয় সংস্কৰণ) - ভগৱতীচৰণ বন্দ্যোপাধ্যায়। ভা. বাংলা। মু. কোচবিহাৰ ৰাজকীয় যন্ত্ৰ, কোচবিহাৰ। পৃ. ১৭০।

১৮৮৪ ঃ **Cotton in Assam -** Henry Zouch Darrah, Pub. by Assam Secretariate Press, Shillong.

১৮৮৪ ঃ **বস্তুশিক্ষা** (বস্তুৰ বিৱৰণ থকা পুথি) - লক্ষীৰাম বড়া (বৰা)।

১৮৮৪ ঃ **কবিতামালা** (প্ৰথম ভাগ, তৃতীয় সং.) - ভোলানাথ দাস। কলিকতাৰ নতুন আৰ্য্য যন্ত্ৰত মুদ্ৰিত।

১৮৮৪ ঃ **History of the Relations of the Government with the Hill Tribes of the North-East Frontier of Bengal** - Alexander Mackenzie. Pub. by Cambridge University Press, USA, Pp. 620.

১৮৮৪ ঃ **Report on Assam, 1794, with Additional Observations** - Reproduced Alexander Mackenzie.

১৮৮৪ ঃ **The North-East Frontier of India** - Alexander Mackenzie. Lan. English.

১৮৮৪ ঃ **Short Account of the Kuki and Lushai Tribes on the North-East Frontier** - C.A.Soppitt. Prin. by Assam Secretariate Press, Shillong. Lan. English.

১৮৮৪ ঃ **A Tea Planter's life in Assam** - George M.Barker, Pub. Theacker Spink & Co. Calcutta. Pp. Viii + 247.

১৮৮৫ ঃ **ৰত্নমণি** - ৰুদ্ৰৰাম বড়দলৈ। প্ৰকা. ২১০/১ কৰ্ণৱালিছ ষ্ট্ৰীট, কলিকতাৰ মণিমোহন ৰক্ষিতৰ দ্বাৰা ভিক্টোৰিয়া প্ৰেছত মুদ্ৰিত আৰু প্ৰকাশিত। পৃ.৭১।

১৮৮৫ ঃ **ল'ৰাৰ নিজা পুথি** - লেখক আৰু প্ৰকাশক ব্ৰজপতি বন্দ্যোপাধ্যায়। বিদ্যালয়ত শিক্ষাৰ বাবে পাঠ্যপুথি। ব্ৰজপতি বন্দ্যোপাধ্যায় গুৱাহাটী নৰ্মাল স্কুলৰ প্ৰধান শিক্ষক আছিল।

১৮৮৫ ঃ **স্বাস্থ্য বিধি** (বিদ্যালয়ত শিক্ষাৰ বাবে পাঠ্যপুথি) - **নৰনাথ মহন্ত।**

১৮৮৫ ঃ **স্বাস্থ্যৰক্ষাৰ প্ৰশ্নোত্তৰ** - বাপুৰাম শৰ্ম্মা।

১৮৮৫ ঃ **ৰাজসূয় কাব্য** - শ্ৰীশ্ৰীমাধৱদেৱ।

১৮৮৫ ঃ **যিশুহুৰা** - অনু. এ.কে.গাৰ্ণি।

১৮৮৫ ঃ **ৰুক্মিণী হৰণ নাট** - শ্ৰীশ্ৰীশঙ্কৰদেৱ।

১৮৮৫ ঃ **গুৰু চৰিত** (দ্বিতীয় সং.) - ৰামচৰণ ঠাকুৰ। প্ৰকা. হৰিবিলাস গুপ্ত (আগৰৱালা), তেজপুৰ। কলিকতাৰ বেঙ্গল প্ৰেছত মুদ্ৰিত। ভা. অসমীয়া।

১৮৮৫ ঃ **বৈষ্ণৱ গীতা** - প্ৰকা. আউনীআটী সত্ৰ। মুদ্ৰণ - **ধৰ্ম্মপ্ৰকাশ যন্ত্ৰ, মাজুলী।**

১৮৮৫ ঃ **Sketches in Assam** - S.O.Bishop. ভা, ইংৰাজী। কলিকতাৰ Thomas S. Smith ৰ দ্বাৰা বেণ্টিংক ষ্ট্ৰীটস্থিত 'চিটি প্ৰেছ'ত মুদ্ৰিত। পৃ. ২৫৭।

১৮৮৫ ঃ **A Historical and Descriptive Account of the Kachari Tribes of the North Cachar Hills with Specimens of Tales and Folklore** - C.A. Soppit.

১৮৮৫ ঃ **ডাক ভটিমা** - প্ৰকা. যজ্ঞৰাম দাস। বিজ্ঞান প্ৰেছ, কলিকতাত মুদ্ৰিত। ভা. অসমীয়া।

১৮৮৫ ঃ **হিত সাধিকা** - পদ্মাৱতী দেৱী ফুকননী। কলিকতাৰ ভিক্টোৰিয়া প্ৰেছত ভুৱনমোহন ঘোষৰ দ্বাৰা মুদ্ৰিত। পৃ. ৪৪। আকাৰ ক্ৰাউন।

১৮৮৫ ঃ **চিন্তা তৰঙ্গিনী** (দ্বিতীয় ভাগ) - ভোলানাথ দাস।

১৮৮৫ ঃ **অসমীয়া ব্যাকৰণ (Grammar of the Assamese Language)** - হেমচন্দ্ৰ বৰুৱা।

১৮৮৫ ঃ **Notes on Assam Manufactures for the Year 1884-85** - Henry Zouch.

১৮৮৫ ঃ **A Bengal Grammar also an Assamese Grammar** (Being the first and last parts of a Bengali Mamal) - G.F. Nicholl. Pub. by W.H.Allen & Co., 18, Waterloo Place, Pall Mall, S.W., London. Lan. Eng. Pp. XII, 110.

১৮৮৫ ঃ **A Short List of Words of the Hill Tippera Language, with Their English Equivalents** - J.D.Anderson. Printed by A.S.P., Shillong. ভা. ইংৰাজী।

১৮৮৫ ঃ **A Short Account of the Kacha Naga (Empeo) Tribe in the North Cachar Hills, with an Outline Grammar** - C.A.Soppitt. Prin. by A.S.P., Shillong. ভা. ইংৰাজী।

১৮৮৫ ঃ **Historical and Descriptive Account of the Kachari Tribes in the North Cachar Hills** - C.A.Soppitt. Prin. by A.S.P., Shillong. Lan. English.

১৮৮৫ ঃ **কবিতামালাৰ অৰ্থ পুস্তক** (১ম ভাগ) - ভোলানাথ দাস। লেখকৰ স্বৰচিত কিছু কবিতাৰ অৰ্থ আৰু ব্যাখ্যাসহ সংকলিত পুথি। কলিকতাৰ ছপাশালত মুদ্ৰিত।

১৮৮৬ ঃ **অৰ্থ পুস্তক** (২য় ভাগ) - ভোলানাথ দাস। কলিকতাৰ ছপাশালত মুদ্ৰিত।

১৮৮৬ ঃ **অসমীয়া ভাষাৰ ক্ষেত্ৰ জ্যামিতি** - ছাখাৱৎ আলী।

১৮৮৬ ঃ **কুমৰ হৰণ** - অনন্ত কন্দলী। প্ৰকা. প্ৰেম নাৰায়ণ বৈশ্য। পৃ. ৫০। মূল্য ৩০ অনা। ৩০০ কপি।

১৮৮৬ ঃ **ডাক ভণিতা** - সংগ্ৰাহক আৰু প্ৰকা. যজ্ঞৰাম দাস।

১৮৮৬ ঃ **অসমীয়া ব্যাকৰণ** (তৃতীয় সং.) - হেমচন্দ্ৰ বৰুৱা। ভা. অসমীয়া। কলিকতাৰ পি.এম.সুৰ এণ্ড কোম্পানীৰ ছপাশালত মুদ্ৰিত।

১৮৮৬ ঃ **অসমীয়া ল'ৰাৰ ব্যাকৰণ** (পুনৰমুদ্ৰিত সংস্কৰণ) - হেমচন্দ্ৰ বৰুৱা।

১৮৮৬ ঃ **অসমীয়া পদাৰ্থ বিদ্যা** (বিজ্ঞান বিষয়ক পুথি) - ছাখাৱৎ আলী।

১৮৮৬ ঃ **The Assam Mission of the American Baptist Missionary Union** - American Baptist Foreign Mission Society, Assam. Pp. 330.

১৮৮৬ ঃ **Outline Grammar of the Shaiyang Miri Language as Spoken by the Miris near Sadiya** - J.F.Needham. Prin. A.S.P., Shillong. Lan. English.

১৮৮৬ ঃ **বাহিৰে ৰং চং ভিতৰে কোৱাভাতুৰী** (দ্বিতীয় সং.) - হেমচন্দ্ৰ বৰুৱা।

১৮৮৬ ঃ **অভিমন্যু বধকাব্য** - ৰমাকান্ত চৌধুৰী, গোৱালপাৰা।

১৮৮৬ ঃ **স্বাস্থ্য ৰক্ষা আৰু গা ভালে ৰখাৰ উপায়** (পুনৰমুদ্ৰিত সং.) - হেমচন্দ্ৰ বৰুৱা।

১৮৮৬-৮৭ ঃ **কবিতামালা** (পুনৰমুদ্ৰিত সং.) - ভোলানাথ দাস। কলিকতাৰ পৰা প্ৰকাশিত।

১৮৮৭ ঃ **ল'ৰা পাঠ (প্ৰথম ভাগ)** (দ্বিতীয় সং.) - জয়চন্দ্ৰ চক্ৰৱৰ্তী। কলিকতাত মুদ্ৰিত। পৃ.২২।

১৮৮৭ ঃ **শকুন্তলা** - অনু. লম্বোদৰ বৰা। ভা. অসমীয়া।

১৮৮৭ ঃ **কবিতা প্ৰয়াস** - শ্ৰীনাথ বেজবৰুৱা।

১৮৮৭ ঃ **গণিত পুস্তক** - ছাখাৱৎ আলী।[৫৫]

১৮৮৭ ঃ **Dhatu-Vrttisara on the Metrical Portion of Katantra Ganavrtti with Extracts from Ramanatha's Manorama (ধাতুবৃত্তিসাৰ বা কাতন্ত্ৰবৃত্তিৰ ছন্দোবদ্ধ**

---

৫৫. ছাখাৱৎ আলীৰ বিষয়ে বেজবৰুৱাই *'মোৰ জীৱন সোঁৱৰণ'*ত উল্লেখ কৰিছে। *'মোৰ জীৱন সোঁৱৰণ'*, প্ৰকা. উৎপল হাজৰিকা, বাণী মন্দিৰ, ২০০৬ সং., পৃ. ৩২।

অংশ, ৰমানাথৰ 'মনোৰমা'ৰ গৃহীতাংশসমূহৰ সৈতে) - আনন্দৰাম বৰুৰা। ভা. সংস্কৃত। টোলৰ অধ্যাপক আৰু ছাত্ৰসকলৰ বাবে প্ৰকাশিত। মূল্য ২ টকা।

১৮৮৭ ঃ **আদি শিক্ষা** (প্ৰথম ভাগ) - পূৰ্ণানন্দ সেন (৫ম সং.), প্ৰকা. জানকীনাথ সেন, নগাঁও। পৃ.২৮। নটবৰ চক্ৰৱৰ্ত্তী, সখাযন্ত্ৰ (প্ৰেছ), ২, বেনিয়াটলা লেন, কলিকতাত মুদ্ৰিত। বিতৰক - মধুসূদন গুপ্ত, নগাঁও। মূল্য এক অনা।

১৮৮৭ ঃ **আশুবোধ ব্যাকৰণ** (দ্বিতীয় সং.) - নাৰায়ণ শৰ্মা বিদ্যাভূষণ, শিক্ষক, গুৱাহাটী নৰ্মাল স্কুল। কলিকতাৰ নটৱৰ চক্ৰৱৰ্ত্তীৰ দ্বাৰা সখা যন্ত্ৰত মুদ্ৰিত আৰু প্ৰকাশিত। মূল্য চাৰি অনা।

১৮৮৭ ঃ **উজু পাঠ** (পুনৰমুদ্ৰিত সং) - বলদেৱ মহন্ত। প্ৰকা. ভূমিকান্ত দাস মৌজাদাৰ, নিউ আৰ্য্য যন্ত্ৰ, কলিকতা, পৃ.৩২।

১৮৮৭ ঃ **Namalinganusasana** (Vol-I) (নামালিংগানুশাসন ১ম ভাগ) - আনন্দৰাম বৰুৱা। অভিধানধৰ্মী গ্ৰন্থ। ভা. সংস্কৃত আৰু ইংৰাজী।

১৮৮৭ ঃ **প্ৰাক্‌টিকেল সাৰ্ভেয়িং** - নন্দকুমাৰ নাহা। প্ৰকা. নিশি কুমাৰ ঘোষ। কলিকতাৰ নতুন আৰ্য্যযন্ত্ৰত মুদ্ৰিত। পৃ. ৬৫।

১৮৮৭ ঃ **Military Report on the Khamti Singphoe Country** - Macgregor.

১৮৮৭ ঃ **Outline Grammar of the Angami Naga Language** - R.B.McCabe. Prin. by Government Printing Office, India, Calcutta. Lan. English.

১৮৮৭ ঃ **Dictionary in Bengali and Garo** - M.Ramkhe Prin. from Garo Mission Press in Bengali and Garo Language.

১৮৮৭ ঃ **The Assam Mission of the American Baptist Missionary Union.** Papers and Discussions of the Jubilee Conference held in Nowgong. Dec. 1886. প্ৰকা. আ.বে.মি.ইউ.। আ.বে.মি.প্ৰে., কলিকতাত মুদ্ৰিত। পৃ.২৯৭।

১৮৮৮ ঃ **বৰগীত** - শ্ৰীশ্ৰীশঙ্কৰদেৱ, শ্ৰীশ্ৰীমাধৱদেৱ। প্ৰকা. আউনীআটি সত্ৰ, মাজুলী। ধৰ্ম্মপ্ৰকাশ যন্ত্ৰত মুদ্ৰিত। পৃ. ১০৩। মূল্য ৮ অনা। ১০০০ কপি।

১৮৮৮ ঃ **Namalinganusasana** (Vol-II) **(নামলিংগানুশাসন** ২য় ভাগ) - আনন্দৰাম বৰুৱা। ভা. সংস্কৃত আৰু ইংৰাজী।

১৮৮৮ ঃ **ধাতুক্কোস - ধাতু পাঠ: Dhatukosa or Dhatupatha** (ধাতুকোষ বা ধাতুপাঠ) - আনন্দৰাম বৰুৱা। সংস্কৃত ভাষাৰ ক্ৰিয়াপদ, ধাতুৰ মূল উৎসসহ ভাৱাৰ্থ প্ৰকাশক সংকলনত মাধৱীয় ধাতুবৃত্তি, বোপদেৱ আৰু অন্যান্যসকলৰ পাঠ সন্নিৱিষ্ট হৈছে। ভা. সংস্কৃত।

১৮৮৮ ঃ **লৰাবোধৰ অৰ্থবোধ** - লেখক আৰু প্ৰকাশকৰ নাম অজ্ঞাত।

১৮৮৮ ঃ **অসমীয়া মৌখিক অঙ্ক** (৪ৰ্থ সং.) - জয়চন্দ্ৰ চক্ৰৱৰ্ত্তী, কলিকতাৰ পঞ্চাননতলা লেনৰ ভাৰত মিহিৰ প্ৰেছৰ পৰা মুদ্ৰিত আৰু সান্যাল এণ্ড কোম্পানীৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত। পৃ. ১৩৪।

১৮৮৮ ঃ **ভ্ৰম-ৰঙ্গ** - অনু, ৰত্নধৰ বৰুৱা, ৰমাকান্ত বৰকাকতি, গুঞ্জানন বৰুৱা, ৰত্নধৰ বৰুৱা, ঘনশ্যাম বৰুৱাসহ লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা আৰু শিৱৰাম বৰদলৈ। অ.ভা.উ.সা.সভা কলিকতা শাখাৰ উদ্যোগত প্ৰকাশিত।

১৮৮৮ ঃ **বাইবেল** (ভাঙনি) (পুনৰমুদ্ৰিত সংস্কৰণ) - নিধি লিবাই ফাৰ'ৱেল। ভা. অসমীয়া।

১৮৮৮ ঃ **লৰাৰ বন্ধু** - সম্পা. কৰুণাভিৰাম বৰুৱা।

১৮৮৮ ঃ **লৰাবোধ** (দ্বিতীয় সং.) - লম্বোদৰ বৰা, ক'হিমা হাইস্কুলৰ শিক্ষক। ভা. অসমীয়া।

১৮৮৮ ঃ **জ্ঞানোদয়** - লম্বোদৰ বৰা। নিম্ন বুনিয়াদী বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উপযোগী পুথি।

১৮৮৮ ঃ **স্বাস্থ্য প্ৰসাদ** - ৰমাকান্ত বৰকাকতি।

১৮৮৮ ঃ **প্ৰসঙ্গ** - সংগ্ৰাহক আৰু সম্পা. ৰমাকান্ত বৰকাকতি।

১৮৮৮ ঃ **প্ৰহ্লাদ চৰিত্ৰ** - সম্পা. ৰমাকান্ত বৰকাকতি। প্ৰকা, নাৰায়ণ দাস।

১৮৮৮ ঃ **কুলি কাহিনী** - ৰাজকুমাৰ বিদ্যাৰত্ন। ভা. বাংলা।[৫৬]

১৮৮৮ ঃ **পাঠাৱলী** (প্ৰথম, দ্বিতীয় ভাগ) - ৰত্নেশ্বৰ মহন্ত।

১৮৮৮ ঃ **সীতাহৰণ কাব্য** - ভোলানাথ দাস। ভা. অসমীয়া।

১৮৮৮ ঃ **A Manipuri Grammar, Vocabulary and Phrase Book** - A.J.Primrose. Prin. by A.S.P., Shillong, Lan. English.

১৮৮৮ ঃ **Outline Grammar of the Lhota Naga Language** - Reverend W.E.Witter. Prin. by Government Printing Office, India, Calcutta.

১৮৮৮ ঃ **Nathan Brown. 1807-1886, American Baptist Missionary in Burma, Assam and Japan** - Henry S.Burrage. Pub. B.Thurston & Co., Portland. ME. B.

১৮৮৮-৮৯ ঃ **দ্ৰৌপদীৰ বস্ত্ৰহৰণ, পাণ্ডৱৰ বনাগমন, ভীষ্মপৰ্ব্ব, ভৰতাগমন নাট, কীৰ্ত্তন** -

১৮৮৯ ঃ **Life in Assam** (Karna Siga, The Mountain Chief) - Anna Kay Scott. Pub. The American Sunday School Union, Philadelphia, USA.

১৮৮৯ ঃ **গুণমালা** (দ্বিতীয় সং,) - বাঞ্ছাৰাম চৌধুৰী, নগাঁও। মূল্য ৪ অনা। ২৪ পৃ,। ৯০০ কপি।

---

৫৬. Social Scientist, Vol.15, No.164.

১৮৮৯ ঃ **সন্তমালা** - বৈকুণ্ঠ দ্বিজ।

১৮৮৯ ঃ **স্যমন্ত হৰণ** - শ্ৰীশ্ৰীশঙ্কৰদেৱ। প্ৰকা, বাঞ্ছাৰাম চৌধুৰী, নগাঁও, ২২ মাৰ্চ। ভা. অসমীয়া। মূল্য ২ অনা। ৭৬৮ কপি।

১৮৮৯ ঃ **বৈষ্ণৱ কীৰ্ত্তন - শ্ৰীশ্ৰীশঙ্কৰদেৱ আৰু শ্ৰীশ্ৰীমাধৱদেৱ**। প্ৰকা, শ্ৰীধৰ চন্দ্ৰ বৰুৱা। **ধৰ্ম্মপ্ৰকাশ যন্ত্ৰ,** আউনীআটি সত্ৰ, মাজুলী। ভা. অসমীয়া। মূল্য এসিকি।

১৮৮৯ ঃ **সাহিত্য বিচাৰ** - সত্যনাথ বৰা। প্ৰকা. লক্ষ্মীপ্ৰসাদ বৰুৱা, ৬২ নং সীতাৰাম ঘোষ ষ্ট্ৰীট, কলিকতা।

১৮৮৯ ঃ **মহাজন** - দিবাকৰ শৰ্ম্মা, শিৱসাগৰ।

১৮৮৯ ঃ **মিনতি** - দিবাকৰ **শৰ্ম্মা**।

১৮৮৯ ঃ **বেজালি** - দিবাকৰ **শৰ্ম্মা**। প্ৰকা. আউনীআটি সত্ৰ। **মুদ্ৰণ - ধৰ্ম্মপ্ৰকাশ যন্ত্ৰ, মাজুলী**।

১৮৮৯ ঃ **নল চৰিত** - পূৰ্ণকান্ত দেৱশৰ্মা। ভা. অসমীয়া। ডিব্ৰুগড়ৰ ৰাধানাথ প্ৰেছত মুদ্ৰিত।

১৮৮৯ ঃ **নামঘোষা** - শ্ৰীশ্ৰীমাধৱদেৱ। প্ৰকা. কালীৰাম শৰ্মা বৰুৱা, গুৱাহাটী। মুদ্ৰণ নিউ সাৰস্বত প্ৰেছ, কলিকতা।

১৮৮৯-৯০ ঃ **ভীম চৰিত - ৰাম সৰস্বতী**। ভা. অসমীয়া। মাজুলীৰ আউনীআটি সত্ৰৰ ধৰ্ম্মপ্ৰকাশ মুদ্ৰণ যন্ত্ৰত মুদ্ৰিত আৰু শ্ৰীধৰচন্দ্ৰ বৰুৱাৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত।

১৮৮৯ ঃ **অনাদি পাতন - শ্ৰীশ্ৰীশঙ্কৰদেৱ**। ভা. অসমীয়া। প্ৰকা. পূৰ্ণকান্ত দেৱশৰ্মা, ডিব্ৰুগড়। কলিকতাৰ নিউ আৰ্য্য প্ৰেছত মুদ্ৰিত।

১৮৮৯ ঃ **খোৰা-খুবি উপাখ্যান -** পূৰ্ণকান্ত দেৱশৰ্মা। ভা. অসমীয়া। কলিকতাৰ নিউ আৰ্য্য প্ৰেছত মুদ্ৰিত।

১৮৮৯ ঃ **আৰ্য্যা সংগ্ৰহ** - প্ৰকা. আউনীআটি সত্ৰ। **মুদ্ৰণ - ধৰ্ম্মপ্ৰকাশ যন্ত্ৰ, মাজুলী**।

১৮৮৯ ঃ **শুভঙ্কৰী** (অঙ্কৰ পুথি) - মাধৱৰাম দাস। পৃ.১০৪।

১৮৮৯ ঃ **জীৱনাদৰ্শ** - নীলকুমুদ বৰুৱা। প্ৰকা, উপেন্দ্ৰনাথ বৰুৱা। মূল্য এসিকি।

১৮৮৯ ঃ **Short Grammar of the Mech or Boro Language Together with a Small Vocabulary by Lars Olsen Skresfsurd -** Indian Home Mission's Press ত মুদ্ৰিত আৰু Ebenezer Santhal Mission ৰ হৈ Calcutta School Book Society ৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত। ভা. ইংৰাজী। পৃ.১৩৮।

১৮৮৯ ঃ **ৰঙ্গিলীৰ পুথি** - কেফায়ৎ উল্লা (কেফায়েৎ উল্লাহ)।

১৮৮৯ ঃ **হিতোপদেশ** - অসমীয়া অনুবাদ তুলসীৰাম শৰ্মা বেজবৰুৱা। কলিকতাৰ পৰা প্ৰকাশিত।

১৮৮৯ ঃ **Short Grammar of the Mech or Boro Language -** L. Skrefsrud. Santal Mission, Santal Parganas.

১৮৮৯ ঃ **Ancient India** (3 vols.) - R.C.Dutt. Prin. by Thacker, Spink & Co., Calcutta, Lan. English. গ্ৰন্থখনত প্ৰাচীন অসমৰ বহু তথ্য সন্নিৱিষ্ট আছে।

১৮৯০ ঃ **চিন্তানল** - কমলাকান্ত ভট্টাচাৰ্য্য। বি.এছ.প্ৰেছ, ২১১ নং কৰ্ণৱালিছ ষ্ট্ৰীট, কলিকতাৰ পৰা কে.চি. দত্তৰ দ্বাৰা মুদ্ৰিত আৰু তেজপুৰৰ পৰা প্ৰকাশিত। মূল্য ১২ অনা। পৃ.৫৪।

১৮৯০ ঃ **অসমীয়া লৰাৰ ব্যাকৰণ** (বিংশ সং.) - দীনবন্ধু তৰ্কালঙ্কাৰ (দীনবন্ধু শৰ্ম্মা)। প্ৰকা. গুণাভিৰাম শৰ্ম্মা, নগাঁও। কলিকতাৰ বাগবাজাৰস্থিত ৮৪ নং ৰাজা ৰাজবল্লভ ষ্ট্ৰীটৰ, নৱ সাৰস্বত যন্ত্ৰৰ পৰা উদয়চন্দ্ৰ ঘোষৰ দ্বাৰা মুদ্ৰিত। ভা. অসমীয়া। পৃ.৫৬।

১৮৯০ ঃ **বৰ্ণ শিক্ষা** - বলদেৱ মহন্ত, নগাঁও। কাব্যিক ছন্দত লিখা বৰ্ণ শিক্ষাৰ পাঠ। অসমৰ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ বাবে অনুমোদিত পাঠ্যপুথি।

১৮৯০ ঃ **বৈষ্ণৱ কীৰ্ত্তন** - শ্ৰীশ্ৰীশঙ্কৰদেৱ আৰু শ্ৰীশ্ৰীমাধৱদেৱ। প্ৰকা. শ্ৰীধৰ চন্দ্ৰ বৰুৱা। মূল্য- এসিকি।

১৮৯০ ঃ **নামঘোষা বা হাজাৰী ঘোষা** - শ্ৰীশ্ৰীমাধৱদেৱ। কলিকতাৰ পৰা প্ৰকাশিত। পৃ.১৫৫। মূল্য ১২ অনা।

১৮৯০ ঃ **বিয়াৰ নাম** (প্ৰথম খণ্ড) - সংক. মুক্তানাথ বৰুৱা। ডিব্ৰুগড়ত আসাম ৰে'লৱে ট্ৰেডিং কোম্পানী লিমিটেডে স্থাপন কৰা ছপাশালত মুদ্ৰিত।

১৮৯০ ঃ **ৰুক্মিণী হৰণ** (৩য় সং.) - শ্ৰীশ্ৰীশঙ্কৰদেৱ। কলিকতাৰ বেদ প্ৰেছত মুদ্ৰিত। প্ৰকা. শ্ৰীধৰ বৰুৱা।

১৮৯০ ঃ **প্ৰসঙ্গৰ ঘোষা** - শ্ৰীশ্ৰীমাধৱদেৱ। কলিকতাৰ পৰা প্ৰকাশিত। পৃ. ৪০। মূল্য ১২ অনা।

১৮৯০ ঃ **হিতোপদেশ** - (তৃতীয় সং,) ইন্দ্ৰধৰ ৰাজখোৱা (অনুবাদ গ্ৰন্থ), প্ৰকা. তুলসীৰাম শৰ্মা। ভা. অসমীয়া। কলিকতাৰ ছপাশালত মুদ্ৰিত। পৃ, ২৯। মূল্য ১২ অনা।

১৮৯০ ঃ **খোৱা - খুবুনী** - বলদেৱ মহন্ত। বিৱাহৰ পৰৱৰ্তী কালত সাংসাৰিক ৰীতি-নীতি উপদেশ প্ৰদায়ক গীতৰ পুথি। কলিকতাৰ পৰা প্ৰকাশিত। মূল্য ১২ অনা। পৃ.১২।

১৮৯০ ঃ **The Whole World Kin : A Pioneer Experience Among Remote Tribes and Other Labors of Nathan Brown**, - Eliza Whitney Brown. Philadelphia, USA. Hubbard Brothers. 1890. Pp.612.

১৮৯০ ঃ **শিক্ষা বিধি** - পদ্মনাথ বৰুৱা (পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱা)।

১৮৯০ ঃ **প্ৰয়োগ ৰত্নমালা ব্যাকৰণম সমগ্ৰম** - পুৰুষোত্তম বিদ্যাবাগীশ বিৰচিতম। সম্পা. (সংস্কৃতম্) সিদ্ধনাথ বিদ্যাবাগীশ, খাগাৰাবাটী গ্ৰাম, কোচবিহাৰ। সিদ্ধনাথ বিদ্যাবাগীশৰ দ্বাৰা মুদ্ৰিত আৰু কোচবিহাৰ ৰাজকীয় যন্ত্ৰৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত। ভা. সংস্কৃত। পৃ.৬৯০।

১৮৯০ ঃ **খ্ৰীষ্টীয় ধৰ্মগীত** (সংশোধিত আৰু পৰিবৰ্ধিত চতুৰ্থ সং.) - উইলিয়াম ৱাৰ্ড। প্ৰকা. গৌহাটী মিছন প্ৰেছ, গুৱাহাটী।

১৮৯০ ঃ **The Eri Silk of Assam -** Henrry Zouch Darrah. Print. A.S.P., Shillong.

১৮৯০ ঃ **সাহিত্য সংগ্ৰহ** - পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱা।

১৮৯০ ঃ **A Report of an Investigation into the Cases of the Diseases Known in Assam as Kala-Azar and Beri-Beri -** George Michael James Giles. Pub. by A.S.P., Shillong. Pp. 194.

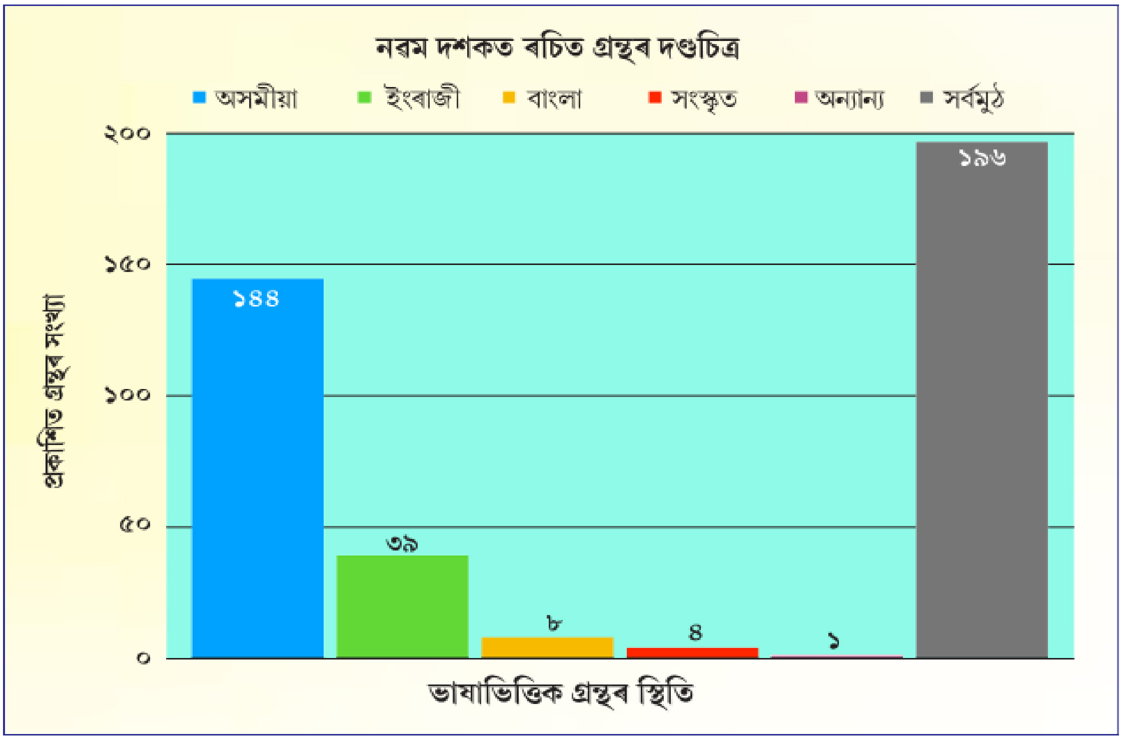

ৰেখাচিত্ৰ - ৯

৪.১০. ঊনবিংশ শতিকাৰ দশম দশকত প্ৰকাশিত গ্ৰন্থসমূহ

১৮৯১ ঃ **গুণমালা** - শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ। ভা. অসমীয়া। প্ৰকা. হৰিবিলাস গুপ্ত (আগৰৱালা), তেজপুৰ। কলিকতাৰ মণিকা প্ৰেছত মুদ্ৰিত।

১৮৯১ ঃ **কুমৰ হৰণ** - কবি চন্দ্ৰ ভাৰতী। ভা. অসমীয়া। সংকলক বাঞ্ছাৰাম চৌধাৰী। মুদ্ৰক ধৰ্মদত্ত শৰ্মা। কলিকতাৰ বেদ প্ৰেছত মুদ্ৰিত।

১৮৯১ ঃ **পাপ মোচনৰ সত্য উপায়** - মাইলছ ব্ৰনছন।

১৮৯১ ঃ **Old Relics in Kamrup - Jogesh Chandra Dutta**। ভা. ইংৰাজী। কলিকতাৰ ফুলমুন প্ৰিণ্টিং ৱৰ্কচত মুদ্ৰিত।

১৮৯১ ঃ **আদিপাঠ** (মাজছোৱা) - কাশীনাথ হাজৰিকা, তেজপুৰ। কলিকতাৰ ব্ৰাহ্ম মিছন যন্ত্ৰত কাৰ্ত্তিকচন্দ্ৰ দত্তৰ দ্বাৰা মুদ্ৰিত। পৃ. ২৪।

১৮৯১ ঃ **ধৰ্ম্ম সঙ্গীত** - কেইজনমান ছাত্ৰৰ দ্বাৰা সংগৃহীত আৰু ৰচিত।

১৮৯১ ঃ **ব্যৱহাৰ দৰ্পণা** - অনু. মহীৰামদেৱ বিদ্যাৰত্ন। প্ৰকা. মাজুলীৰ কমলাবাৰী সত্ৰৰ সত্ৰাধিকাৰ গোস্বামী।

১৮৯১ ঃ **ভটীমা** - শ্ৰীশ্ৰীশঙ্কৰদেৱ আৰু শ্ৰীশ্ৰীমাধৱদেৱ। হৰিবিলাস গুপ্ত (আগৰৱালা) ৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত।

১৮৯১ ঃ **লাহৰী** (উপন্যাস) - পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱা। ফুকন এণ্ড মজিন্দাৰ কোম্পানী কলিকতাৰ হৈ দুৰ্গানাথ শৰ্মা ফুকনৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত।

১৮৯১ ঃ **শিশুপাল বধ** - শিষ্ট ভট্টাচাৰ্য্য। প্ৰকা. আউনীআটি সত্ৰৰ মতিৰাম ওজা।

১৮৯১ ঃ **সিন্ধু যাত্ৰা** - ৰাম সৰস্বতী। প্ৰকা. দূতিৰাম মজিন্দাৰ।

১৮৯১ ঃ **সুধৰ্ম্মাৰ উপাখ্যান** - পদ্মাৱতী দেৱী ফুকননী, নগাঁও। মূল্য ।৹ অনা।

১৮৯১ ঃ **ভানুমতী** (উপন্যাস) - পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱা।

১৮৯১ ঃ **সহজ পৰিমিতি** - প্ৰভাত চন্দ্ৰ সৰস্বতী, জৰীপ শিক্ষক, গুৱাহাটী। কলিকতাৰ ভাৰত মিহিৰ যন্ত্ৰত সান্যাল এণ্ড কোম্পানীৰ দ্বাৰা মুদ্ৰিত।

১৮৯১ ঃ **পৰিমিতি ও জৰিপ** - প্ৰভাত চন্দ্ৰ সৰস্বতী, জৰীপ শিক্ষক, গুৱাহাটী। কলিকতাৰ ভাৰত মিহিৰ যন্ত্ৰত সান্যাল এণ্ড কোম্পানীৰ দ্বাৰা মুদ্ৰিত।

১৮৯১ ঃ **সত্যনাৰায়ণ পদপুথি** - প্ৰকা. জখলাবন্ধা সত্ৰ। মূল্য দহ পইচা।

১৮৯১ ঃ **তীৰ্থ দৰ্শন** (প্ৰথম অংশ) - সংক. বৰদাপ্ৰসাদ বসু। সম্পা. হৰিচৰণ বসু। ভা. বাংলা। মূল্য ।৹ চাৰি অনা।

১৮৯১ ঃ **আদিপাঠ** (আগ আৰু মাজছোৱা) - কালিনাথ হাজৰিকা।

১৮৯১ ঃ **জীৱনাদৰ্শ** - নীলকুমুদ বৰুৱা। কলিকতাৰ পৰা প্ৰকাশিত। মূল্য ১২ অনা। পৃ. ৪২।

১৮৯১ ঃ **কানীয়াৰ কীৰ্ত্তন** (চতুৰ্থ সং.) - হেমচন্দ্ৰ বৰুৱা। মুদ্ৰক পাণীন্দ্ৰনাথ গগৈ।

১৮৯১ ঃ **পদ্য জখলা**- ৰাধিকাপ্ৰসাদ বৰুৱা।

১৮৯১ ঃ **লিতিকাই** (নাটক) - লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা।

১৮৯১ ঃ **Century of Baptist Foreign Missions : An Outline Sketch -** Sophie Bronson Tittenington. Pub. A.B.P.S., Philadelphia, Chestnut Street, USA, Pp. 330-420.

১৮৯১ ঃ **Grammar of the Khasi Language** - H.Roberts. Prin. by Trubner & Co., London. Lan. English.

১৮৯২ ঃ **A Collection of Treaties Engagements and Sunnuds Relating to India and Neighbouring Countries Nemgal, Assam, Nurmah and The Eastern Archipelago, Vol I** - Charles Umpherston Aitchison. Print. at Government Printing Press, Calcutta, Pp.650, Assam Part Pp. 195-323, Price 6.00.

১৮৯২ ঃ **মেম** (উপন্যাস) - নীলকণ্ঠ বৰুৱা। বিধবাসকলৰ কাহিনীক সম্বলৰূপে লৈ প্ৰণীত উপন্যাস। কাহিনীটি 'বিজুলী' আলোচনীত খণ্ডিত ৰূপেৰেও প্ৰকাশিত হৈছিল।

১৮৯২ ঃ **হৰি স্তুতিমালা** (প্ৰাৰ্থনা পুথি) - প্ৰকা. জখলাবন্ধা সত্ৰ। মূল্য ।৹ চাৰি অনা।

১৮৯২ ঃ **The Wonderful Story of Kandura**[৫৭] - Sofia Bronson Titerington. Pp. 52. Pub. A.B.P.S., Philadelphia, USA. Lan. English.

১৮৯২ ঃ **স্বাস্থ্য শিক্ষা** - ৰমাকান্ত বৰকাকতি। মুদ্ৰক আৰু প্ৰকা. ভাৰতচন্দ্ৰ ৰায়।

১৮৯২ ঃ **কীৰ্ত্তন** (সপ্তম সং) - শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ। প্ৰকা. হৰিবিলাস গুপ্ত (আগৰৱালা), তেজপুৰ। ভা, অসমীয়া। কলিকতাৰ মণিকা প্ৰেছত মুদ্ৰিত।

১৮৯২ ঃ **যোগিনী তন্ত্ৰ** - গ্ৰন্থখনত প্ৰাচীন অসমৰ অলেখ কাহিনী সমৃদ্ধ। মূল সংস্কৃত ভাষাত ৰচিত গ্ৰন্থখনৰ বাংলা অনুবাদ। কলিকতাৰ হৰি প্ৰেছত মুদ্ৰিত। ভা. সংস্কৃত আৰু বাংলা।

১৮৯২ ঃ **প্ৰসাদ** - সংক. ৰমাকান্ত বৰকাকতি।

১৮৯২ ঃ **কবিতাহাৰ** (মাজছোৱা) - ৰত্নেশ্বৰ মহন্ত।

১৮৯২ ঃ **কবিতাহাৰ** (শেহছোৱা) - ৰত্নেশ্বৰ মহন্ত।

১৮৯২ ঃ **Notes on the Marriage System of the Peoples of Assam** - Hemchandra Barua. ভা. ইংৰাজী। পৃ. ৬০।

১৮৯২ ঃ **Assam Census Report, 1891** - E.A.Gait. ভা. ইংৰাজী। শ্বিলঙৰ আসাম ছেক্ৰেটেৰিয়েট প্ৰেছত মুদ্ৰিত।

১৮৯২ ঃ **Census of India (Vol-I) -** E.A.Gait, Assam Secretariate Press. Lan. English.

১৮৯২ ঃ **A Brief Sketch of Assamese Religious Beliefs -** N.N. Ghosh, Syletc.

১৮৯২ ঃ **হিড়িম্বা ভাষা প্ৰবেশ** - মণিচৰণ বৰ্মণ। শিলচৰৰ পৰা মুদ্ৰিত। ভা. বাংলা।

---

৫৭. Dipankar Banerjee, *Where the message of Peace and Love found in abode.* Heritage Baptist Church. Pub. The Telegraph, 12th June, 2004.

১৮৯২ ঃ **অসমীয়া ভাষাৰ পুথি (নং ১)** - প্ৰকা. আ.বে.মি.ইউ., নগাঁও, অসম।

১৮৯২ ঃ **A Manual of the Land Revenue System and Land Tenures of British India-Baden Henry Baden Powell.** Pub. Supdt. of Government Printing, Calcutta. (Assam Chapter at Book V, Chapter II, Pp. 724.)

১৮৯২ ঃ **Report on the Census of Assam, 1881** - Stack M.E., Endle and Lyall. Pub. A.S.P.P., Shillong.

১৮৯৩ ঃ **লৰাশিক্ষা**, আগছোৱা (দ্বিতীয় তাঙৰণ) - পাণীন্দ্ৰনাথ গগৈ। প্ৰকা, শিৱনাথ ভট্টাচাৰ্য্য, ডিব্ৰুগড়।

১৮৯৩ ঃ **সন্ত চৰিত্ৰ** - কৃষ্ণাচাৰ্য্য। পাণ্ডুলিপি মাজুলীৰ পৰা সংগৃহীত।

১৮৯৩ ঃ **লৰাশিক্ষা** (মাজছোৱা) - পাণীন্দ্ৰনাথ গগৈ। প্ৰকা. শিৱনাথ ভট্টাচাৰ্য্য, ডিব্ৰুগড়।

১৮৯৩ ঃ **লৰাশিক্ষা** (শেহছোৱা) - পাণীন্দ্ৰনাথ গগৈ। প্ৰকা. শিৱনাথ ভট্টাচাৰ্য্য, ডিব্ৰুগড়।

১৮৯৩ ঃ **Grammatical Notes on the Assamese Language** - Nathan Brown (Revised 3rd Ed). Ed. Pitt Holland Moore. প্ৰকা. আ.বে.মি.ইউ., নগাঁও। ভা. ইংৰাজী আৰু অসমীয়া। পৃ.৯৫।

১৮৯৩ ঃ **মধুমালতী** - পূৰ্ণকান্ত দেৱশৰ্ম্মা, ডিব্ৰুগড়।

১৮৯৩ ঃ **হৰধনু ভঙ্গ** - পূৰ্ণকান্ত দেৱশৰ্ম্মা, ডিব্ৰুগড়। পৃ, ৪৩।

১৮৯৩ ঃ **হৰিশ্চন্দ্ৰ** - পূৰ্ণকান্ত দেৱশৰ্ম্মা, ডিব্ৰুগড়। পৃ, ৫৭।

১৮৯৩ ঃ **আসাম ব্ৰাহ্মণ** - লেখকৰ নাম অজ্ঞাত। কলিকতাৰ পৰা মুদ্ৰিত আৰু প্ৰকাশিত। ভা. বাংলা।

১৮৯৩ ঃ **কুলাচল বধ** - ৰাম সৰস্বতী। প্ৰকা. শ্ৰীধৰ বৰুৱা। কলিকতাৰ বেদ প্ৰেছত মুদ্ৰিত। ভা. অসমীয়া।

১৮৯৩ ঃ **অসমীয়া ক খ কিতাপ** (প্ৰথম ভাগ) - শিৱদেৱ গোস্বামী।

১৮৯৩ ঃ **আচাৰ্য্য সংহতি** - দীননাথ শৰ্ম্মা বেজবৰুৱা। প্ৰকা. দিবাকৰ শৰ্ম্মা বৰুৱা। কলিকতাৰ বেদ প্ৰেছত মুদ্ৰিত।

১৮৯৩ ঃ **কাণখোৱা** - সম্পা. শ্ৰীধৰ বৰুৱা।

১৮৯৩ ঃ **নীতিপাঠ** - বেণুধৰ ৰাজখোৱা।

১৮৯৩ ঃ **Lines Left Out** - অনু, Jessie T.Moore. ভা. অসমীয়া।

১৮৯৩ ঃ **Manual of Local Rules and Orders under Enactment Applying to Assam,** Pub. by Office of the Superintendent of Government Printing, Calcutta, India, Delegated Legislation. Pp. 430.

১৮৯৩ ঃ **Manual of Executive Rules and Orders in Force in Assam (India)** - Edward Albert Gait. Pub. by Office of the Superintendent of Government Printing, Calcutta, India. Pp. 832.

১৮৯৩ ঃ **The Assam Immigration Manual** - Edward Albert Gait, Pub. by Office of the Superintendent of Government Printing, Calcutta, India. Pp. 228.

১৮৯৩ ঃ **Ao Naga Grammar with Illustrative Phrases, etc** - E.W.Clark. Printed from Assam Secretariate Press, Shillong. Lan. English.

১৮৯৪ ঃ **সহজ ধাৰাপাত** - দেৱেন্দ্ৰসেন বৰুৱা।

১৮৯৪ ঃ **গুৰু-ভটিমা** - শ্ৰীশ্ৰীশঙ্কৰদেৱ আৰু শ্ৰীশ্ৰীমাধৱদেৱ। কালিৰাম শৰ্ম্মাৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত আৰু গুৱাহাটীৰ আসাম নিউ প্ৰেছত মুদ্ৰিত।

১৮৯৪ ঃ **পদ্ম পুৰাণ** - Anandasrama Sanskrit Series, Poona, (Vol-IV), Uttar Khanda.

১৮৯৪ ঃ **শ্ৰীমদ্ভাগৱত** (দশম স্কন্ধ, আদিছোৱা) - শ্ৰীশ্ৰীশঙ্কৰদেৱ। প্ৰকা. হৰিবিলাস গুপ্ত (আগৰৱালা)। কলিকতাৰ মণিকা প্ৰেছত মুদ্ৰিত।

১৮৯৪ ঃ **শ্ৰীমদ্ভাগৱত** (দশম স্কন্ধ, মাজছোৱা) - অনু. অনন্ত কন্দলী।

১৮৯৪ ঃ **গণনাৰ আদিপুথি** - পাণীন্দ্ৰনাথ গগৈ।

১৮৯৪ ঃ **অসমীয়া লৰাৰ ভূগোল** - পাণীন্দ্ৰনাথ গগৈ।

১৮৯৪ ঃ **ব্যাকৰণ মঞ্জৰী** - জয়চন্দ্ৰ চক্ৰৱৰ্ত্তী। কলিকতাৰ পৰা প্ৰকাশিত।

১৮৯৪ ঃ **নীতি-শিক্ষা** (আগছোৱা/মাজছোৱা/শেহছোৱা) - পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱা।

১৮৯৪ ঃ **ভূগোল দৰ্পণ** - পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱা।

১৮৯৪ ঃ **Manual of the Bengali Language including An Assamese Grammar, Comprising a Bengali Grammar and Lesson with Appendixes** - G.F.Nicholl. Pub. by Cross B. Lockwood and Son, London. লণ্ডনৰ ডব্লিউ.এইচ.এলেন এণ্ড কোম্পানীৰ দ্বাৰা মুদ্ৰিত আৰু প্ৰকাশিত। ভা, ইংৰাজী।

১৮৯৪ ঃ **প্ৰয়োগ ৰত্নমালা ব্যাকৰণস্য** - পুৰুষোত্তম বিদ্যাবাগীশ নিৰ্ম্মিতা। ভা. সংস্কৃত। লিপি, বাংলা 'ৰ'ৰে প্ৰকাশিত। প্ৰকা. সিদ্ধনাথ বিদ্যাবাগীশ। কোচবিহাৰ ৰাজকীয় যন্ত্ৰ, কোচবিহাৰত মুদ্ৰিত। পৃ.১২২৪+৮৮ (পৰিভাষা সহ)।

১৮৯৪ ঃ **Diary of A Journey to the Bor-Khamti Country and the Sources of the Irawaddi** - Earl Gray.

১৮৯৬ ঃ **মহৰী** - (ধেমেলীয়া নাট) - দুৰ্গাপ্ৰসাদ মজিন্দাৰ বৰুৱা। ভা. অসমীয়া। মুদ্ৰক নৃত্যগোপাল চক্ৰৱৰ্তী, ১২২ নং আমহাৰ্ষ্ট ষ্ট্ৰীট, কলিকতা। মূল্য - এসিকি মাত্ৰ।

১৮৯৪ ঃ **ভীম চৰিত** (দ্বিতীয় তাঙৰণ) - ৰাম সৰস্বতী। ভা. অসমীয়া।

১৮৯৪ ঃ **Outline Grammar of the Khamti Language**[৫৮] - as Spoken by the Khamtis Residing in the Neighbourhood of Sadiya. Rangoon, by J.F. Needham. Pub. by Superintendent of Government Printing Press, Rangoon, Burma.

১৮৯৪ ঃ **The Gospels -** পি.এইছ. ম'ৰৈৰ দ্বাৰা সংশোধিত। ABMU ৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত।

১৮৯৪ ঃ **Tea Garden Coolies in Assam -** Charles Dowding, Pub. Thacker, Spink and Co., Calcutta and W. Thacker and Co., 87, Newgate Street, London. Printed at B.M.P., Calcutta. Pp. XXII + 76.

১৮৯৫ ঃ **অৰুণোদয়** (প্ৰথম ভাগ) - জেছিয়া টি ম'ৰৈ। শিশুৰ সাধুকথাৰ পুথি। নগাঁৱৰ আমেৰিকান বেপ্টিষ্ট মিছনাৰী ইউনিয়নৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত। গ্ৰন্থখনৰ মূল্য ⁄° (এক) অনা। ১৫০০ কপি।

১৮৯৫ ঃ **An Outline Grammar of the Deori-Chutiya Language spoken in Upper Assam** - William Barclays Brown। A.S.P.P., শ্বিলঙত মুদ্ৰিত। ভা. ইংৰাজী।

১৮৯৫ ঃ **The Koch Kings of Kamrupa** - E.A.Gait। গ্ৰন্থখনৰ মূল পাঠ JASB ৰ Vol LXII Pt I No.4, ১৮৯৩ খ্ৰীঃত প্ৰকাশিত। A.S.P.P., শ্বিলঙত মুদ্ৰিত। ভা. ইংৰাজী। পৃ. ৫৩।

১৮৯৫ ঃ **বৰগীত** - শ্ৰীশ্ৰীশঙ্কৰদেৱ, শ্ৰীশ্ৰীমাধৱদেৱ। প্ৰকা. ভোগজুৰ বেপাৰী আৰু লাক্ৰীসিং বেপাৰী, বৰপেটা। সংক. হাঁহিৰাম বেপাৰী। পৃ.১০২। মূল্য ৫ অনা।

১৮৯৫ ঃ **গুণমালা** - শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ। প্ৰকা. চণ্ডীচৰণ বন্দ্যোপাধ্যায়, বৰপেটা। পৃ. ৫৫। মূল্য ৪ অনা। ১০০০ কপি।

১৮৯৫ ঃ **কাণখোৱা** - শ্ৰীধৰ কন্দলী। প্ৰকা. চণ্ডীচৰণ বন্দ্যোপাধ্যায়, বৰপেটা। সংক. হাঁহিৰাম বেপাৰী। অক্‌টেভ আকাৰ। পৃ. ১৭। মু. ১০০০ কপি। মূল্য ২ অনা।

১৮৯৫ ঃ **শঙ্কৰদেৱৰ বৈকুণ্ঠপ্ৰয়াণ আৰু ব্যাধ চৰিত্ৰ** - বৰপেটাৰ সনাতন ধৰ্মপ্ৰকাশ প্ৰেছত মুদ্ৰিত।

১৮৯৫ ঃ **অসমীয়া পুথিৰ তালিকা** - কলিকতাৰ অ.ভা.উ.সা. সভাৰ পৰা প্ৰকাশ হৈ ওলাইছিল। সংগ্ৰহ আৰু সম্পা. ৰমাকান্ত বৰকাকতি আৰু কনকলাল বৰুৱা। পৃ.৫৪।

---

৫৮. Morey Stephen, *The Tai Languages of Assam - A Grammar and Texts Pacific Linguistics*, The Australian National University Canberra ACT 0200, Australia 2005.

১৮৯৫ ঃ **দীপিকা ছন্দ** -পুৰুযোত্তম গজপতি।[৫৯] সম্পা. আৰু প্ৰকা, মাধৱচন্দ্ৰ বৰদলৈ। মুদ্ৰণ বৰপেটাৰ পোৰা মহাজনৰ উদ্যোগত 'সনাতন ধৰ্মযন্ত্ৰ'। ভা. অসমীয়া।

১৮৯৫ ঃ **বিয়ানাম** - মুক্তানাথ বৰুৱা, যোৰহাট।

১৮৯৫ ঃ **হৰি প্ৰসঙ্গ আৰু আইনাম** (আগছোৱা) - প্ৰকা, মুক্তানাথ বৰুৱা, যোৰহাট।

১৮৯৫ ঃ **ভীম চৰিত্ৰ** - প্ৰকা. শ্ৰীধৰ বৰুৱা।

১৮৯৫ ঃ **হিতোপদেশ** (মিত্ৰলাভ খণ্ড) - অসমীয়ালৈ ভাঙনি ইন্দ্ৰধৰ ৰাজখোৱা। ভা. অসমীয়া।

১৮৯৫ ঃ **পঞ্চ কবিতা** - বেণুধৰ ৰাজখোৱা। ভা. অসমীয়া।

১৮৯৫ ঃ **উজু কবিতা** (প্ৰথম সং.) - দুৰ্গাপ্ৰসাদ মজিন্দাৰ বৰুৱা। পৃ. ৩৬। ১০০০ কপি। মূল্য ৩ অনা।

১৮৯৫ ঃ **সাহিত্য প্ৰৱেশ** - বেণুধৰ ৰাজখোৱা। প্ৰকা. গণেশৰাম আগৰৱালা। কলিকতাৰ ৬১নং মীৰ্জাপুৰ ষ্ট্ৰীটৰ 'দেৱপ্ৰেছ'ত মুদ্ৰিত। ভা. অসমীয়া। পৃ. ৮২।

১৮৯৫ ঃ **মিৰি-জীয়ৰী** - ৰজনীকান্ত বৰদলৈ। বৰপেটাৰ পোৰা মহাজনৰ দ্বাৰা সনাতন ধৰ্ম্মযন্ত্ৰত মুদ্ৰিত।

১৮৯৫ ঃ **নীতি-পাঠ** (পুনৰমুদ্ৰিত সংস্কৰণ) - বেণুধৰ ৰাজখোৱা।

১৮৯৫ ঃ **গুৰু গুণমালা** - শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ আৰু মাধৱদেৱৰ জীৱন চৰিত সংক্ষিপ্ত ৰূপত দিয়া হৈছে। কাংশপাৰ সত্ৰৰ শ্ৰীনৃসিংহচন্দ্ৰ অধিকাৰী গোস্বামীৰ দ্বাৰা সংশোধিত আৰু প্ৰকাশিত।[৬০]

১৮৯৫ ঃ **ৰমণী গাভৰু** (নাটক) - বুদ্ধিন্দ্ৰনাথ ভট্টাচাৰ্য্য।

১৮৯৫ ঃ **ল'ৰাৰ কবিতা** (প্ৰথম সং.) - দুৰ্গাপ্ৰসাদ দত্ত মজিন্দাৰ বৰুৱা।

১৮৯৫ ঃ **ভূগোল শিক্ষা** - কনকলাল বৰুৱা।

১৮৯৫ ঃ **Three Years in Cachar : With A short Account of the Manipur Massacre** - M.J.Wright. Ed. J.H.Hartley. Pub. S.W.Partridge, Pp.188.

১৮৯৫ ঃ **On the Khamtis** - P.R.T. Gurdon. Prin. London. Lan. English J.R.A.S., January.

১৮৯৫ ঃ **A Collection of Kachari Folk- Tales and Rhymes** (being a Supplement to the Rev.Endle's Kachari Grammar) - J.D.Anderson. Prin. at A.S.P., Shillong. Lan. English.

১৮৯৫ ঃ **Report of a Trip Into The Abor Hills, 1884** - J.F.Needham. Prin. Assam Secretariate Press, Shillong. Lan. English.

---

৫৯. 'দীপিকা ছন্দ'ৰ প্ৰণেতা পুৰুযোত্তম গজপতি ৰচকৰ প্ৰকৃত নাম নহয় বুলি তাৰকেশ্বৰ ভট্টাচাৰ্য্যই 'অসমে প্ৰাপ্ত প্ৰাচীন ভাষা পুথিৰ বিৱৰণ' শীৰ্ষক প্ৰবন্ধত পৃ. ১৪৩ ত উল্লেখ কৰিছে। পুৰুযোত্তম গজপতি ওড়িশাৰ এজন ৰজাৰ নাম।

৬০. *জোনাকী,* পৃ.৬৬৬।

১৮৯৫ ঃ **Report of a Visit Paid to the Abor Villages of Padu and Kumku, 1885** - J.F.Needham. Prin. by Assam Secretariate Press, Shillong. Lan. English.

১৮৯৫ ঃ **Report on the Abor and Mishmi Frontier, 1873-74** - J.F.Needham. Prin. at Assam Secretariate Press, Shillong. Lan. English.

১৮৯৫ ঃ **Handbook of the Kachin or Singpho Language** - H.F.Hertz. Prin. at Government Printing Press, Rangoon. Lan. English.

১৮৯৫ ঃ **Table of Compilation of Selected Words and Numerals in Several Assam Language -** S. Peal, (Proceedings of American Baptist Mission).

১৮৯৬ ঃ **Some Assamese Proverbs** - P.R.T. Gurdon। প্ৰকা. অসম চৰকাৰ। শ্বিলংস্থিত অসম চৰকাৰৰ ছপাশালত অধীক্ষক E.Hillৰ দ্বাৰা মুদ্ৰিত। পৃ. ৯৮। ৩০০ কপি।

১৮৯৬ ঃ **Notes on Some Industries of Assam 1884-95** - E.A. Gait, Henry Zouch Darrah & E. Stack. Pub. A.S.P. Office, Shillong, Pp. 135.

১৮৯৬ ঃ **Old Times in Assam** - T. Kinney. Pub. Star Press, Calcutta.

১৮৯৬ ঃ **A Key to the First Book of Reading** - An Assamese Undergraduate. ভা. ইংৰাজী আৰু অসমীয়া।

১৮৯৬ ঃ **Sketch Map of the Territory Between Tali-Fu (Yun-nan) & Sadeya (Assam), Showing the Journey of Prince Henry of Orlans and Roux and Briffand** - Royal Geographical Society, London.

১৮৯৬ ঃ **Assamese Literature -** G.A.Grierson. Pub. Indian Antiguary. (Vol-25) Pp. 57.

১৮৯৬ ঃ **Assamese Bengali -** J.D.Anderson, Calcutta.

১৮৯৬ ঃ **অসমীয়া ল'ৰাৰ ভূগোল** - পাণীন্দ্ৰনাথ গগৈ। কলিকতাৰ ৰাধাৰমণ যন্ত্ৰত মুদ্ৰিত। মূল্য এসিকি। পৃ. ১২৩।

১৮৯৬ ঃ **Outline Grammar of the Shaiyang Miri Language as Spoken by the Miris of that Class residing the neighbourhood of Sadiya -** Joseph Francis Needhan.

১৮৯৬ ঃ **ভূগোল দৰ্পণ** - পদ্মনাথ গোহাঞি বৰুৱা। মূল্য ডেৰ মহা।

১৮৯৬ ঃ **A Brief Sketch of the Religious Beliefs of the Assamese People** - এম.এন.ঘোষ, শ্বিলং। মেথ'ডিষ্ট পাব্লিশ্বিং হাউছ, কলিকতাৰ পৰা মুদ্ৰিত। ভা, ইংৰাজী।

১৮৯৬ ঃ **জ্ঞান-মালিনী**[৬১] - মফিজুদ্দিন আহমদ হাজৰিকা[৬২], ডিব্ৰুগড়। মূল্য ।।০ মাথোন।

১৮৯৬ ঃ **প্ৰাকৃত বিজ্ঞান** - ৰাধাকান্ত সন্দিকৈ, যোৰহাট।

১৮৯৬ ঃ **জাত্ৰিকৰ জাত্ৰা** - মূল জ'ন বানিয়ানৰ 'Pilgrim's Progress'ৰ অসমীয়া অনুবাদ। অনু. নাথান ব্ৰাউন আৰু এপেলটন হ'ৰে ডেনফ'ৰ্থ[৬৩]। মুদ্ৰক হেনৰী গল্ড'স্মিথ।

১৮৯৬ ঃ **Physical and Political Geography of the Province of Assam** - অসম চৰকাৰৰ উদ্যোগত সংকলিত আৰু প্ৰকাশিত। আসাম ছেক্ৰেটেৰিয়েট প্ৰেছ, শ্বিলঙত মুদ্ৰিত। ভা. ইংৰাজী। পৃ. ২৩২। মূল্য এটকা।

১৮৯৬ ঃ **Assam Land Revenue Manual -** E.A.Gait. Prin. A.S.P.O., Shillong.

১৮৯৬ ঃ **A Short Vocabulary of the Aka Language** - J.D.Anderson. Prin. A.S.P., Shillong. Lan. English.

১৮৯৬ ঃ **My Experiences in Manipur and the Naga Hills** - James Johnstone, K.C.S.I. Prin. by Sampson, Low, Marston & Co., London. Lan. English.

১৮৯৬ ঃ **উজু কবিতা** (২য় সং.) - দুৰ্গাপ্ৰসাদ দত্ত মজিন্দাৰ বৰুৱা। পৃ.৩৬। মূল্য ৩ অনা। ৩০০০ কপি।

১৮৯৬ ঃ **জ্ঞান সোপান** - ৰজনীকান্ত বৰদলৈ।

১৮৯৭ ঃ **On the Irrawaddy : A Story (Fictional Account) of the First Burmese War -** George Alfred Henry. Pub. by Blackie & Son, London, Pp. 352.

১৮৯৭ ঃ **Report on the Progress of Historical Research in Assam -** Edward Gait. Printed & Pub. A.S.P.O., 1897, Shillong. Price one Rupee.

১৮৯৭ ঃ **Note on The Assam Land Revenue System -** William E. Ward, Shillong.

১৮৯৭ ঃ **গাঁওবুঢ়া** (প্ৰহসনমূলক নাটক) - পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱা। অসমত ব্ৰিটিছ শাসনৰ আৰম্ভণি ছোৱাত অসমৰ গ্ৰাম্য জীৱনৰ সামাজিক কাহিনীৰে সমৃদ্ধ। গ্ৰন্থখন লেখকে নিজৰ সাহিত্যিক জীৱনৰ বাবে প্ৰেৰণা লাভ কৰা ফণিধৰ চলিহাৰ নামত উৎসৰ্গ কৰিছে।

---

৬১. মহেশ্বৰ নেওগ, *অৰুণোদই*, ভূমিকা, পৃ. ১২৯।

৬২. মুফজুদ্দিন আহমদ হাজৰিকাৰ আন দুখন গ্ৰন্থ 'তত্ত্ব পাৰিজাত' (কবিতাৰ সংকলন) আৰু 'মালিনীৰ বীণ' (কবিতাৰ পুথি), লেখকৰ জীৱদ্দশাত প্ৰকাশ নহ'ল। সম্প্ৰতি আনিছ-উজ-জামানৰ সংগ্ৰহ আৰু সম্পাদনাত 'বান্ধৱ' গ্ৰন্থ প্ৰকাশন সংস্থাৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত হৈছে।

৬৩. এ.এইচ. ডেনফ'ৰ্থ, Nanda Talukdar, *Assam & the 19th Century,* Pp. 100.

১৮৯৭ ঃ **প্ৰসূতি কিম্বা অসমীয়া ধাত্ৰী বিদ্যা** - কুশকান্ত বৰকাকতি।

১৮৯৭ ঃ **প্ৰসূতি** - লেখক, প্ৰকা, কুশকান্ত বৰকাকতি, ডিব্ৰুগড়। ভা. অসমীয়া।

১৮৯৭ ঃ **লক্ষহীৰা** - দিবাকৰ শৰ্মা, শিৱসাগৰ। প্ৰকা, আৰ.এন. ঘোষ, বাল্মীকি প্ৰেছ, ১০০/২, মেছুৱা বজাৰ ষ্ট্ৰীট, কলিকতাত মুদ্ৰিত। মূল্য ৷৷৹ অনা।

১৮৯৭ ঃ **ৰামায়ণ আদিকাণ্ড** - অনু, মাধৱদেৱ। সম্পা. বেণুধৰ ৰাজখোৱা, প্ৰকা. গণেশৰাম আগৰৱালা। মূল্য ১৲।

১৮৯৭ ঃ **ব্ৰহ্ম সাৰ** - বৰপেটাৰ পোৰা মহাজনৰ উদ্যোগত প্ৰকাশিত।

১৮৯৭ ঃ **নীতি-শিক্ষা** (আদিছোৱা) - পদ্মনাথ বৰুৱা। 'Chamber's Moral Class Book'ৰ আৰ্হিত নীতি শিক্ষা পাঠ্যপুথিখন পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱাই উত্তৰ লক্ষীমপুৰৰ পৰা প্ৰকাশ কৰে।

১৮৯৭ ঃ **ল'ৰাশিক্ষা** (শেহছোৱা) (দ্বিতীয় সং,) - পাণীন্দ্ৰনাথ গগৈ। প্ৰকা, নিবাৰণচন্দ্ৰ ঘোষ। কলিকতাৰ পটলভাঙ্গা, ৬ নং কলেজ স্কোৱাৰ, সাম্য যন্ত্ৰত মুদ্ৰিত। মূল্য ডেৰ ছৰতীয়া।

১৮৯৭ ঃ **Akbar Namah** - Abul Fazal. Persi to English Tr. by Henry Beveridge.

১৮৯৮ ঃ **আমাৰ ত্ৰাণকৰ্তা প্ৰভূ যিছু খ্ৰীষ্টৰ 'নতুন নিয়ম' The New Testament in Assamese, with brief notes and reference** (5th Revised Ed.) Pub. by ABMU and Printed at B.M.P. Calcutta, Lan. Assamese. Pp. 674.

১৮৯৮ ঃ **ৰুক্মিণী হৰণ** - শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ। প্ৰকা. আউনীআটিসত্ৰৰ ধৰ্ম্মপ্ৰকাশ যন্ত্ৰ, মাজুলী।

১৮৯৮ ঃ **ডাক ভণিতা** - সংক, আৰু প্ৰকা, ঘনশ্যাম চৌধুৰী।

১৮৯৮ ঃ **হৰিদেউ কানীয়াৰ কথা** - মহীৰাম দাস।

১৮৯৮ ঃ **কুসুম কুমাৰী** - হৰেশ্বৰ শৰ্মাবৰুৱা।

১৮৯৮ ঃ **দীপিকা ছন্দ** (২য় সং,) -পুৰুষোত্তম গজপতি। ৰাধাৰমণ যন্ত্ৰ, মুৰ্চিদাবাদ, পশ্চিমবঙ্গত মুদ্ৰিত।

১৮৯৮ ঃ **বাইবেলৰ 'নতুন নিয়ম'** (পুনৰমুদ্ৰিত সংস্কৰণ) - অনু. নাথান ব্ৰাউন।

১৮৯৮ ঃ **বাইবেলৰ 'নতুন নিয়ম'** - অনু. হেনৰী গ'ল্ডস্মিথ।

১৮৯৮ ঃ **উজু কবিতা** (৩য় সং,) - দুৰ্গাপ্ৰসাদ দত্ত মজিন্দাৰ বৰুৱা। পৃ. ৩৬। মূল্য ৩ অনা। ৩০০০ কপি।

১৮৯৮ ঃ **সাৰ নিত্য ক্ৰিয়া** - পৰমহংস। বাংলাৰ পৰা অসমীয়া অনু. শিৱনাৰায়ণ স্বামী। প্ৰকা. হৰিবিলাস গুপ্ত।

১৮৯৯ ঃ **অসম বুৰঞ্জী** - পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱা।

১৮৯৯ ঃ **সাহিত্য সংগ্ৰহ** - সম্পা, পাণীন্দ্ৰনাথ গগৈ আৰু পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱা।

১৮৯৮ ঃ **লৰা কবিতা** (২য় সং.) - দুৰ্গাপ্ৰসাদ দত্ত (মজিন্দাৰ বৰুৱা)। প্ৰকা. শিৱনাথ ভট্টাচাৰ্য্য, ভট্টাচাৰ্য্য এজেঞ্চি, ৰিহাবাড়ি, ডিব্ৰুগড়। মুদ্ৰণ - আসাম ৰে'লৱে ট্ৰেডিং কোম্পানীৰ ছপাশাল, ডিব্ৰুগড়।

১৮৯৮ ঃ **শিশুলীলা** - প্ৰকা. পোৰা মহাজন, বৰপেটা।

১৮৯৮ ঃ **শ্যামন্তহৰণ** - প্ৰকা. পোৰা মহাজন, বৰপেটা।

১৮৯৮ ঃ **নামঘোষা** - প্ৰকা. পোৰা মহাজন, বৰপেটা।

১৮৯৮ ঃ **কীৰ্ত্তন-ঘোষা** - প্ৰকা. পোৰা মহাজন, বৰপেটা।

১৮৯৮ ঃ **প্ৰসঙ্গমালা** - প্ৰকা. পোৰা মহাজন, বৰপেটা।

১৮৯৮ ঃ **ঘোঁৰা ও হাতীৰ ঔষধৰ পুথি** - প্ৰকা. পোৰা মহাজন, বৰপেটা।

১৮৯৮ ঃ **লৰাবোধ** - প্ৰকা. পোৰা মহাজন, বৰপেটা।

১৮৯৯ ঃ **নিগ্ৰো** - দুৰ্গাপ্ৰসাদ মজিন্দাৰ বৰুৱা।

১৮৯৯ ঃ **Monograph on the Silk Cloths of Assam -** B.C. (Basil Copleston), Allen, Prin. A.S.P.O., Shillong.

১৮৯৯ ঃ **লীলা** - পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱা। ৩০ টা কবিতাৰ সংকলিত গ্ৰন্থ। প্ৰকা. হীৰাৱতী গোহাঞি বৰুৱা, লীলা এজেন্সি, তেজপুৰ, পৃ. ৮৫।

১৮৯৯ ঃ **আদিপাঠ (আগছোৱা)** - কালীনাথ হাজৰিকা।

১৮৯৯ ঃ **অসমীয়া সহজ মৌখিকাঙ্ক** - প্ৰকা. পোৰা মহাজন, বৰপেটা।

১৮৯৯ ঃ **ভূমিকম্প** - গোবিন্দৰাম চৌধুৰী, বৰপেটা।

১৮৯৯ ঃ **কুমৰ হৰণ** - প্ৰকা. পোৰা মহাজন, বৰপেটা।

১৮৯৯ ঃ **কবিতাহাৰ** (আগছোৱা) - **ৰত্নেশ্বৰ মহন্ত**। মূল্য।৹ চাৰি অনা।

১৮৯৯ ঃ **গোপাল সহস্ৰ নাম** - প্ৰকা. পোৰা মহাজন, বৰপেটা।

১৮৯৯ ঃ **অসমীয়া সপ্তকাণ্ড ৰামায়ণ** - মাধৱ কন্দলী, শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ আৰু মাধৱদেৱ। সংক, আৰু প্ৰকা. মাধৱচন্দ্ৰ বৰদলৈ। ১৬ পৃ.ৰ পাতনি সহ ৪৬৫ পৃ.। বৰদলৈয়ে গ্ৰন্থখন বৰপেটাৰ সতানত ধৰ্ম্মযন্ত্ৰ (ছপাশাল)ত মুদ্ৰণ কৰি প্ৰকাশ কৰে।

১৮৯৯ ঃ **জ্ঞান-মঞ্জৰি** - দুৰ্গাপ্ৰসাদ মজিন্দাৰ বৰুৱা।

১৮৯৯ ঃ **উজু কবিতা** (৪ৰ্থ সং.) - দুৰ্গাপ্ৰসাদ দত্ত মজিন্দাৰ বৰুৱা। পৃ. ৩৬। মূল্য ৩ অনা। ৪০০০ কপি।

১৮৯৯ ঃ **An Assamese-English Word Book, Part I and II** - Lakheswar Hazarika। অবিনাশ চন্দ্ৰ চক্ৰৱৰ্ত্তী, গোলাঘাটৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত।

১৯০০ ঃ **চন্দ্ৰহংস** (নাট) - দুৰ্গানাথ চাংকাকতি।

১৯০০ ঃ **পটন্তৰ মালা** - গোপাল চন্দ্ৰ দাস। ডিব্ৰুগড়ৰ পৰা প্ৰকাশিত।[৬৪]

১৯০০ ঃ **অসমীয়া ব্যাকৰণ** - লক্ষেশ্বৰ হাজৰিকা। কলিকতাত মুদ্ৰিত।[৬৫]

১৯০০ ঃ **গুৰু চৰিত** - ৰামানন্দ দ্বিজ, হৰিবিলাস গুপ্ত (আগৰৱালা), তেজপুৰ।

১৯০০ ঃ **জুৰণি** - পদ্মনাথ বৰুৱা (পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱা)।

১৯০০ ঃ **খটাসুৰ বধ** - সংক, আৰু প্ৰকা, শ্যামলাল চৌধুৰী, বৰপেটা।

১৯০০ ঃ **কুৰ্মাৱলী যুদ্ধ** - সংক, আৰু প্ৰকা, শ্যামলাল চৌধুৰী, বৰপেটা।

১৯০০ ঃ **অশ্বকৰ্ণ যুদ্ধ** - সংক, আৰু প্ৰকা, শ্যামলাল চৌধুৰী, বৰপেটা।

১৯০০ ঃ **জংঘাসুৰৰ যুদ্ধ** - সংক, আৰু প্ৰকা, শ্যামলাল চৌধুৰী, বৰপেটা।

১৯০০ ঃ **খটাসুৰ বধ** (দ্বিতীয় সং,) - শ্যামলাল চৌধুৰী, বৰপেটা। প্ৰকা, ৰামনাথ শৰ্মা।

১৯০০ ঃ **বৰগীত** - শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ আৰু শ্ৰীশ্ৰীমাধৱদেৱ। সংগ্ৰহ., প্ৰকা. ভাইবৰ ৰাম বেপাৰী, বৰপেটা।

১৯০০ ঃ **কীৰ্ত্তন** - শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱ। সাঁচিপাত সংগ্ৰ. মনহৰি দাস। প্ৰকা. পীতাম্বৰ দাস, বৰপেটা।

১৯০০ ঃ **মহাৰাণী** - পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱা। অসম চেণ্ট্ৰেল প্ৰেছ, তেজপুৰত মুদ্ৰিত।

১৯০০ ঃ **নীতি - শিক্ষা** (মাজছোৱা) - পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱা। পৃ. ৯৩। কলিকতাৰ ৰাধাৰমণ প্ৰেছত মুদ্ৰিত। ভা. অসমীয়া। মূল্য ডেৰ অনা।

১৯০০ ঃ **জয়মতী** (নাটক) - পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱা। আহোম ৰাজপৰিয়ালৰ তুংখুঙীয়া ফৈদৰ গদাপাণি কোঁৱৰৰ ভাৰ্যা জয়মতী কুঁৱৰীৰ জীৱনভিত্তিক নাটক।

১৯০০ ঃ **স্বপ্ন চৰিত্ৰ** - হেমলতা কাকতী। প্ৰকা. হলিৰাম কলিতা। অসমীয়া পুস্তকালয়, ডিব্ৰুগড়। পৃ. ১২। মূল্য ২ অনা।

১৯০০ ঃ **মনোমতী** - ৰজনীকান্ত বৰদলৈ। অসমত তৃতীয়বাৰ মানৰ আক্ৰমণৰ ঘটনাৰাজিক লৈ ৰচনা কৰা বুৰঞ্জীমূলক উপন্যাস।

১৯০০ ঃ **Rajtarangini of Kalhana (Two Volume Sets)** - A.Slaing, London.

---

৬৪. G.A. Grierson, Pp. 397.

৬৫. Ibid, Pp. 398.

১৯০০ ঃ **আসাম বুৰঞ্জী** (৪ৰ্থ সং.) - গুণাভিৰাম বৰুৱা।

১৯০০ ঃ **Addresses Presented to His Excellency the Right Hon'ble Lord Curzon of Kadleston Viceroy and Governor General of India and His Excellency's Replies Thereto on the Occasion of His Visit to Assam -** George Nathaniel Curzon. Pub. by Govt. of Assam and Prin. at the Assam Secretariate Printing Office, Shillong, 1900, Price 2 annas. Pp. 23.

১৯০০ ঃ **শঙ্কৰদেৱ-মাধৱদেৱৰ জীৱন চৰিত্ৰ** - দৈত্যাৰি ঠাকুৰ। সম্পা. হৰিবিলাস গুপ্ত, তেজপুৰ।

১৯০০ ঃ **গুৰু চৰিত** - ৰামানন্দ দ্বিজ। সম্পা. হৰিবিলাস গুপ্ত, তেজপুৰ।

১৯০০ ঃ **বাইবেলৰ 'নতুন নিয়ম'** (New Testament) - অনু. নাথান ব্ৰাউন। পুনৰমুদ্ৰিত সংস্কৰণ। ভা. অসমীয়া। পৃ. ৪৯০।

১৯০০ ঃ **কবিতা চন্দ্ৰিকা** - ধনাই বৰা, কলিকতা।

১৯০০ ঃ **শুভঙ্কৰী (**তৃতীয় সং.**) - মাধৱৰাম দাস।**পৃ. ১০৪। মূল্য ৩ অনা।

১৯০০ ঃ **উজু কবিতা** (৫ম সং.) - **দুৰ্গাপ্ৰসাদ দত্ত মজিন্দাৰ বৰুৱা**। পৃ. ৩৬। মূল্য ৩ অনা। ৫০০০ কপি।

১৯০০ ঃ **অসমীয়া পঞ্জিকা** - বেথাৰাম শৰ্ম্মোপাধ্যায়, গন্ধীয়া গাঁও।

১৯০০ ঃ **কোমল পাঠ** - আনন্দচন্দ্ৰ গুপ্ত (আগৰৱালা)।

১৯০০ ঃ **প্ৰবোধ মালা** - প্ৰমোদ চন্দ্ৰ বৰঠাকুৰ।

১৯০০ ঃ **কবিতা কুসুম** - প্ৰমোদ চন্দ্ৰ বৰঠাকুৰ।

১৯০০ ঃ **হেমকোষ** (অভিধান) - হেমচন্দ্ৰ বৰুৱা। ভা. অসমীয়া-ইংৰাজী। 'হেমকোষ' ঃ অৰ্থাৎ অসমীয়া ভাষাৰ শব্দ বিলাকৰ মূল আৰু ভাবুক খণ্ড বাক্যৰে সৈতে অসমীয়া-ইংৰাজী দুয়ো ভাষাৰ অৰ্থ থকা ডাঙ্গৰ অভিধান। (The Assamese-English Dictionary Hemkosh : Etymological Assamese Words and Idimatical Phrases done into English by Hemchandra Barua, 1835-1896)। সম্পা. পি.আৰ.টি. গৰ্ডন আৰু হেমচন্দ্ৰ গোস্বামী। বেপ্টিষ্ট মিছন প্ৰেছ, কলিকতাত মুদ্ৰিত। প্ৰকা. প্ৰশাসনীয় বিভাগ, অসমৰ চৰকাৰ, শ্বিলং। পৃ. ৯৭৩। মূল্য ৫ টকা।

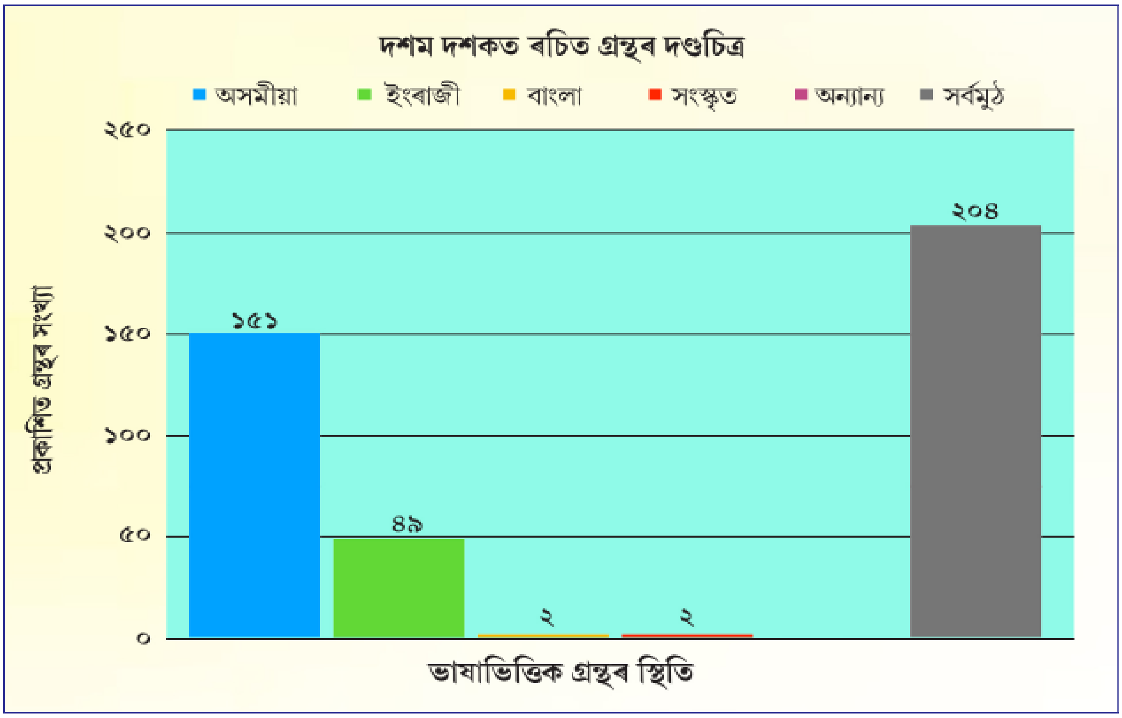

ৰেখাচিত্ৰ - ১০

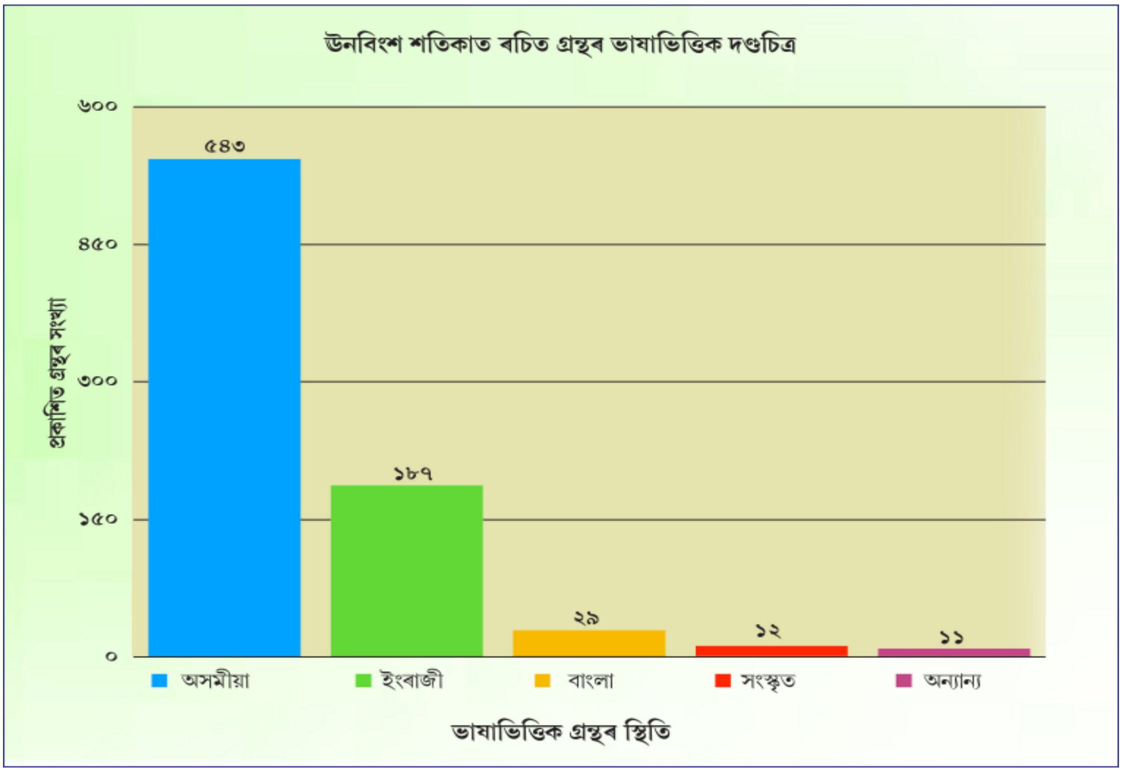

ৰেখাচিত্ৰ - ১১

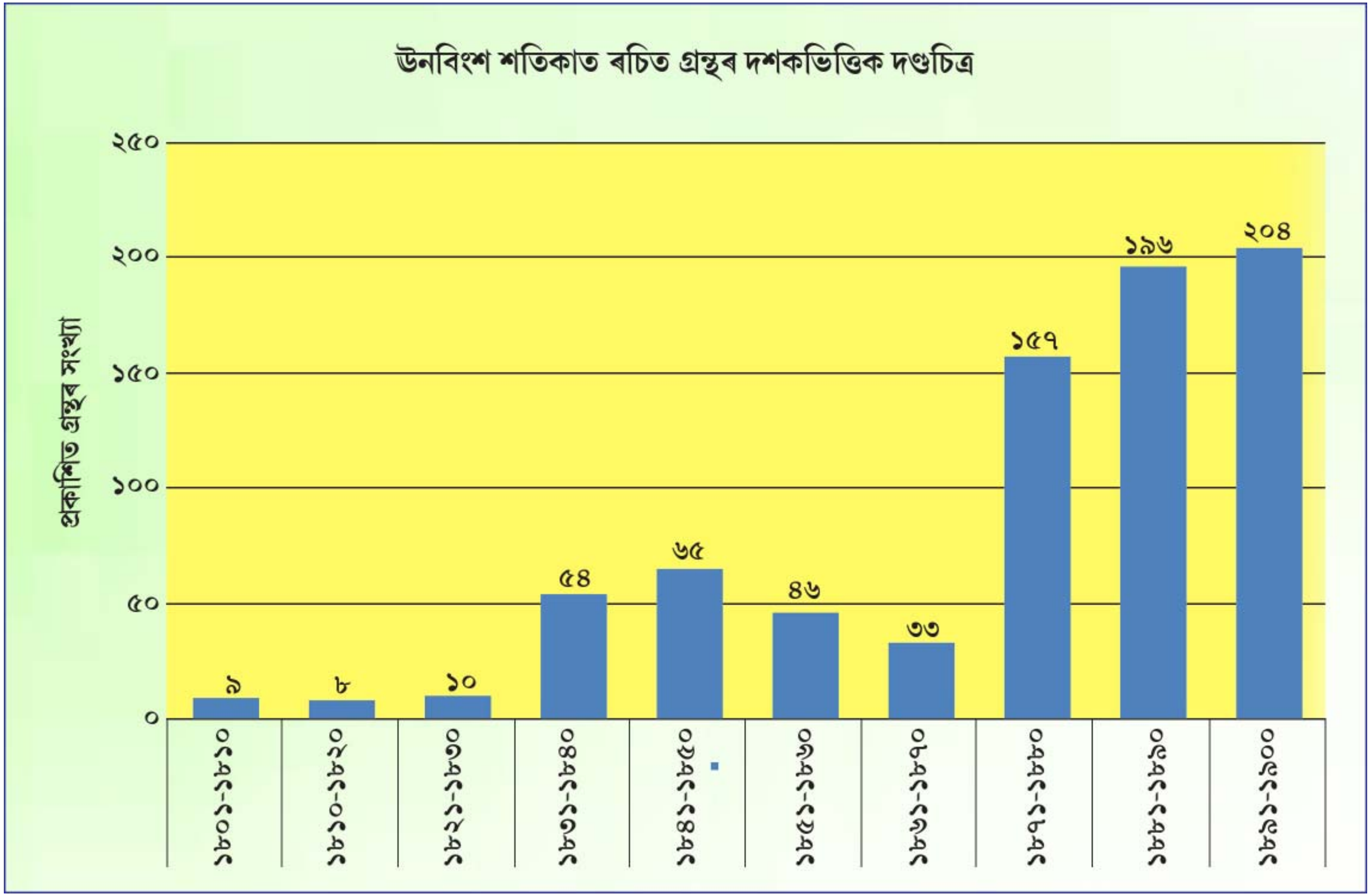
উনবিংশ শতিকাত ৰচিত গ্ৰন্থৰ দশকভিত্তিক দণ্ডচিত্ৰ
প্ৰকাশিত গ্ৰন্থৰ সংখ্যা
০
৫০
১০০
১৫০
২০০
২৫০
৯
৮
১০
৫৪
৬৫
৪৬
৩৩
১৫৭
১৯৬
২০৪
১৮০১-১৮১০
১৮১০-১৮২০
১৮২১-১৮৩০
১৮৩১-১৮৪০
১৮৪১-১৮৫০
১৮৫১-১৮৬০
১৮৬১-১৮৭০
১৮৭১-১৮৮০
১৮৮১-১৮৯০
১৮৯১-১৯০০

রেখাচিত্ৰ - ১২